

Gospodarstvo in finance: Pobegniti se ne da – Jeklarstvo v ES in pri nas – Borzni nasvet – Prednost hitro izgublamo – Nemška gospodarska prevlada

SKUPINSKA SLIKA OB VELIKEM DOGODKU – Gostitelj pariškega vrha François Mitterrand je v prvo vrsto stopil skupaj z ameriškim predsednikom Bushom, finskim predsednikom Maunoom Koivistom (na levi) in ciprskim predsednikom Georgeom Vasilijem (na desni), med njima v drugi vrsti pa nihče drug kot jugoslovanski predsednik Borisav Jović. (Telefoto: Reuters)

Soglasje za plebiscit

Slovenske stranke so se načelno dogovorile, naj bi bil plebiscit za samostojno in neodvisno Slovenijo med 15. decembrom in 15. januarjem

LJUBLJANA, 19. novembra – Na pobudo predsednika Demosa dr. Jožeta Pučnika so se danes v Ljubljani sestali predstavniki vseh slovenskih parlamentarnih strank, da bi se pred jutrišnjim zasedanjem parlamenta dogovorili o najvažnejših točkah, ki bodo najhujše aktualne vprašanja plebiscita. Usklajevanje različnih stališč med slovenskimi strankami je trajalo skoraj ves današnji dan, na koncu pa so le dosleli nekakšno večinsko sprejeto stališče, ki nam jih je proti večeru sporočil Dusan Semolič.

Kljub dolocenim razhajanjem ni imela nobena stranka ni proti vprašanju, ki bi ga zastavili na plebiscitu: »Ali naj Republika Slovenija postane neodvisna in samostojna država?«. Vsebinsko vprašanje naj bi sicer še proučili, o njem pa bo razpravljala tudi republiška ustavna komisija. Plebiscit naj bi se udeležili vsi tisti, ki imajo po sedanjih veljavni

Večina predstavnikov strank se je s Semoličevih besedah (to je potrdili tudi dr. Dusan Plut), strinjala, naj bi plebiscit v Sloveniji izvedli med 15. decembrom in 15. januarjem. Zakon o plebiscitu naj bi v parlamentu sprejeli z dvotretjinsko večino, točen datum plebiscita pa naj bi skupščina določila na podlagi predloga, ki ga bi izoblikovala republiško predsedstvo in vlada.

zakonodajci v Sloveniji volilno pravo, torej tisti, ki imajo stalno prebivališče na območju Slovenije in so starejši od 18 let. S tem naj bi tudi za plebiscit veljala ista merila kot za splošne državne volitve.

Na sestanku so se razpravljali, ali naj se plebiscit udeležijo tudi Slovenci po svetu, torej tisti, ki v Sloveniji nimajo stalnega bivališča. To vprašanje je po Semoličevih besedah, ostalo nerazčiščeno, ker je menda nekaj težav, ki to onemogočajo. Na prihodnjem zasedanju republiške skupščine, ki bo 27. novembra, naj bi sprejeli zakon o plebiscitu, o osnuku tega zakona pa bodo govorili na jutrišnjem oziroma pojuršnjem zasedanju parlamenta.

Največ besed so predstavniki strank dale porabi za vprašanje, kako ugotoviti izid plebiscita. Glede tega med strankami ni soglasja, tako da obstajajo tri možne različice. Največ se jih ogreva za to, naj bi plebiscit uspel če bi se ga udeležili dve tretjini volilnih upravičencev. Odločitev pa bi bila sprejeta, če bi se zanj izrekla navadna večina. Po drugi različici naj bi ple-

Doslej najpomembnejša lovorika Monike Seleš

NEW YORK, 19. novembra – Še ne 17-letna jugoslovanska teniška igralca Monika Seleš je z zmago nad Argentino Sabatini postala zmagovalka letošnjega zaključnega turnirja sezone 16 najboljših igralcev sveta. S tem je osvojila lovoriko Virginia Slims (na sliki) in se na svetovni lestvici povzpela na drugo mesto. Več na 9. strani. (Telefoto: Reuters)

vprašanje. Medtem ko je Demos vztrajal, naj bo plebiscit 23. decembra, pa opozicijske stranke niso bile za to. Zvedeli smo, da tudi znotraj Demosa niso vsi naklonjeni temu datumu, vendar so kljub temu pri tem podpirali svojega predsednika, ki je po besedah Volka iz socialistične stranke odločno vztrajal na njem. Volko je namreč ogorčen zapustil današnji sestanek; dejal nam je, da je taktična napaka Demosa, ker tako določa datum plebiscita. »Jože Pučnik ne more zahtevati od opozicijskih strank, da podprejo datum, ki ga je sam določil in ultimativno vztraja pri konsenzu strank glede datuma. In to se človek, ki je še pred mesecem dni naselil predlog celotnega zavračal,« nam je dejal Volko.

Nadaljevanje na 2. strani.
VESO STOJANOV

V BiH nacionalne stranke že slavijo volilno zmago

Po prvih volilnih rezultatih se je volitev udeležilo blizu 70 odstotkov volilnih upravičencev

OD NAŠEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 19. novembra – Sodeč po prvih volilnih rezultatih, bodo na prvih povojnih večstrankarskih volitvah v Bosni in Hercegovini slavile zmago nacionalne stranke. Zanesljivo pa je samo to – pregledanih je namreč šele kakih 20 odstotkov volilnih lističev in se to v manjših krajih ali primestnih skupnostih – tako imenovani bosansko-hercegovski levi blok ne bo imel takšnega uspeha, kot so ga dosegli reformisti in komunisti v Makedoniji. Po dosedanjih rezultatih pa bo prihodnji predsednik republike Alija Izetbegović, saj je v Bosni in Hercegovini še vedno v veljavi nacionalni ključ, po katerem je to za najvišjo državno funkcijo na vrsti Musliman. Na lestvici sicer vodi med Muslimani Fikret Abdić, ki pa ga še vedno bremeni afera Agrokomerc, tako da verjetno ne bo kandidiral za predsednika predsedstva BiH. Sicer pa se je volitev udeležilo blizu 70 odstotkov volilnih upravičencev.

Republiški odbor za nadzor volitev in ameriški nacionalni republikanski inštitut za mednarodne zadeve, ki je spremljal volitve kot opazovalec, sta ocenila, da posamezni izgledi in nepravilnosti niso bili takšnega pomena, da bi ogrozili legitimnost volitev. Melodijo je spremenila tudi Srbska demokratska stranka BiH, ki je še večeraj najbolj glasno oporekala legitimnosti volitev, danes pa ugotavlja, da je zmaga demokracija in da so Srbi preprečili zaroto proti lastnemu narodu v tej republiki.

● Po zadnjih uradnih rezultatih med kandidati za člane predsedstva BiH vodijo: med Muslimani Fikret Abdić (SDA), Alija Izetbegović (SDA) in Nijaz Duraković (ZKBIH-SDP), med Srbi Nežko Kečanović (ZRSJ za BiH), Biljana Plavšić (SDSBIH) in Nikola Koljević (SDSBIH), med Hrvatmi Stjepan Kljuić (HDZBIH), Franjo Boras (HDZBIH) in Ivo Komšić (ZKBIH-SDP), med kandidati drugih narodov in narodnosti pa Ejup Ganić (SDA). Sicer pa v tukajšnji javnosti predvidevajo, da se lahko po številu glasov Kečanović približa Abdiću, če ga ne bo celo prehitel. To zaradi nacionalnega ključa seveda ničesar bistveno ne spremeni.

pravil, to velja še posebno za občine Zvornik, Bratunac, Skenđer-Vakuf, Gacko, Trebinje, Prijedor, Bosansko Dubico, Maglaj, Lukavac, Tešanj in Dervento. Ob tem zagotavljajo, da ne protestirajo zaradi volilnih rezultatov, pa za zdaj niso niti v prid, pač pa izključno zaradi manipulacij pri volitvah, ki so jih nacionalnim strankam omogočili državni organi.

Če bodo v končnem izidu volitev nacionalne stranke imele tako ugoden položaj, kot ga kažejo prvi rezultati, bo protest tako imenovanega levega bloka verjetno samo glas vpijočega v pušavi. Do ponovitve volitev v nekatere volilnih enotah pa bo skoraj zagotovo prišlo, ker številni Bosanci in Hercegovci niso bili vpisani v volilne sezname. Nadaljevanje na 3. strani

Pogovori med Snago in mestno vlado še ta teden

To je sklenilo predsedstvo ljubljanske skupščine – Jože Strgar: »Stavkovni odbor ni legitim«

LJUBLJANA, 19. novembra

– Stavka ljubljanskih smetarstev se nadaljuje, predsedstvo mestne skupščine pa je na današnji seji, ki je bila za novinarje zaprta, obravnavalo tudi dogodek v Snagi.

Kot nam je pozneje povedal ljubljanski župan Jože Strgar, je predsedstvo sklenilo, da bo ponovno pripravilo sočeno med mestno vlado in delavci Snage. Na tem sestanku, ki naj bi bil še ta teden, bodo poskušali dosegati sporazumno rešitev, med obema stranema. Po besedah Jožeta Strgarja naj bi zagotovili tudi uresničitev sklepa ljubljanske skupščine, ki je mestni vladi nalozila, naj čimprej imenuje novega čl. direktorja Snage. O tem bodo poročali poslancem mestne skupščine, ki bo zasedala v torek, 27. novembra. Jože Strgar je še dodal, da ne ve, koga od stavekajočih delavcev bodo povabili na pogovor, saj po njegovem mnenju javnosti ni legitim, da bi se spregledali oziroma soganovnik. Več na 2. strani. J. B.

Ponudba Športu EL 2000, naj vzame Elan v najem

Pomočnik glavnega direktorja Petrola je zanikal, da bi se zanimali za upraviteljstvo nad Elanom

RADOVLJICA, BEGUNJE, 19. novembra – Jože Resman, predsednik radovljanskega izvršnega sveta, ki je ustanovil podjetje Šport EL 2000, je povedal, da so stečajnemu upravitelju Elana Milanu Čučniku poslali ponudbo, da bi Šport EL 2000 vzel v najem Elan. Za vršila dolžnosti direktorja podjetja je bil imenovan podjetnik Bruno Dugar iz Ročinja pri Kanalu, ki bo, če bo do njega prišlo, zagotovil denar za nadaljevanje proizvodnje v vseh Elanovih programih.

Stečajnemu upravitelju so poslali tudi osnutek pogodbe, odločitev pa je zdaj v rokah stečajnega senata. O tem, da naj bi se za najem Elana zanimal tudi Petrol, je Jože Resman izjavil, naj ga dobi dokazila, da bo to le najboljše rešitev za Elan. Do najema pa bi moralo priti čim prej, da proizvodnje ne bi ustavljali, in s tem povečevali strošek. Najem vseh Elanovih programov pa bi tudi omogočil, da bi se na delo vrnil del tistih delavcev, ki bodo dobili sklepe o prenehanju delovnega razmerja.

● Elan, še pred nekaj meseci slovenski nacionalni ponos, je tudi po ugotovitvah inspektorja ljubljanskega oddelka zveznega deviznega inšpektorata postopoma na preprogi kot izgubljen. V tujini je ustanovljalo podjetja, ki jih pri jugoslovanskih organih nihče ni prijavilo, odpiral pri tujih bankah račune, o katerih ni nikogar obvestil. Še več, promet in stanje na teh računih v bilancah Elanovih tujih podjetij, na katere so se formalno ti računali, v njihovih bilancah nista zajeta, po koncu leta 1987 pa ju ni najti niti v bilanci Elana. Več na 3. strani. (M. R.)

Slišati je tudi, da naj bi se pri Petrolu ponudili za prevzem upraviteljstva nad Elanom. Ministra Rejca naj bi tudi že seznanili s pogoji, pod katerimi bi prevzeli izključno upraviteljstvo nad Elanom, med njimi je tudi ta, da bi vse Elanovo poslovanje potekalo izključno prek Petrola.

Ko pa smo danes o tem povprašali pomočnika glavnega direktorja Petrola dr. Andreja Ocvirka, je to kategorično zanikal.

VLASTA FELC

Pariška konferenca o novi podobi Evrope

Na vrhunskem srečanju KVSE so podpisali sporazum o razorožitvi in deklaraciji o nenapadanju – Združena, svobodna in demokratična Evropa še daleč

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 19. novembra – Drugo vrhunsko srečanje udeležencev konferenca o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE) se je pričelo s spektakularnim dogodkom: najvišji politični predstavniki 16 članic severnoatlantske vojne zveze in šestih pripadnih variavškega pakta so dopolnili v Elizejski palači v navzočnosti drugih članic helmskega procesa slovesno podpisali dva sporazuma, od katerih dogovor o zmanjšanju klasične oborožitve pomeni pričetek najobsežnejšega razoroževanja v sodobni zgodovini, skupna deklaracija o nenapadanju pa odnaka nevarnost oboroženih sporov na celini, ki je bila dvakrat v tem stoletju prizorišče velikih vojn.

Po prvi sporazuma, ki so ga predstavniki dveh vojaško-političnih blokov dosegli na 21-mesečnih pogajanjih na Dunaju, bodo na obsežnem območju od Atlantika do Urals iz arzenalov spravili kakih 100.000 težkih vrst orožja. Dve grupaciji bosta steno tankov omejili na 20.000 na vsaki strani, poleg tega bosta smeli ohraniti po 30.000 oklepnih bojnih vozil, 20.000 topov, 6.800 bojnih letal in 2.000 helikopterjev. Dogovor, ki obsega

● PARIZ, 19. novembra (Tanjug) – Francoski predsednik François Mitterrand je nocoj sprejel predsednika predsedstva SFRJ dr. Borisava Jovića in se z njim dal časa prisrčno in odkrito pogovarjal. Dr. Jović se je pogovarjal tudi s grškim premijerom Konstantinom Micotakisom.

kar 160 strani, omenja tudi zgoraj meje klasične oborožitve posamičnih držav, ki jih je mogoče spreminjati, vendar mora skupno število orožja znotraj vsake vojaške zveze ostati enako.

Šefi držav ali vlad obeh blokov so podpisali tudi skupno deklaracijo o nenapadanju, v kateri ni obljubiljo, da se ne bodo zatekali h grožnjam s silo ali uporabi orožja proti ozemeljski celovitosti in politični neodvisnosti katerekoli države, niti ne bodo skušali s silo spreminjati sedanjih meja ali kako drugače ukrepati v nasprotju z določili in načeli listine OZN ter helmskega sklepnega dokumenta. Dovolje ne pa so vojaške sile, nujne za preprečevanje vojn in obrambo.

Na popoldanski prvi plenarni seji pariškega vrha sta med 16 državni govorniki tudi voditelja obeh veleil, George Bush je pozdravil reformne procese v vzhodnoevropskih državah, obenem pa je kritično izpostavil kršitve človekovih pravic, primere nacionalističnih in verskih ne- strpnosti ali zatiranja narodnostnih manjšin. Tudi po mnenju Mihaila Gorbačova Evropa stopa v odnose drugačnih razsežnosti, ne zadovoljuje se več z odpravo jedrske nevarnosti ali zmanjšanjem klasičnih vojaških arzenalov, temveč gradi institucije političnega, gospodarskega, tehnološkega in ekološkega sodelovanja.

BOŽO MAŠANOVIČ

PRESENEČENJE

● PARIZ, 19. novembra (Tanjug) – »Slovenija želi z evropskimi institucijami, kot so Svet Evrope, EFTA in OECD, vzpostaviti neposredne zveze,« je med drugim zapisano v memorandumu, ki ga je danes v centru za mednarodne konference »Kiebers« v Parizu razdelila neuradna slovenska delegacija. V tekstu tudi piše, da hoče Slovenija igrati aktivno vlogo v arhitekturi bodoče Evrope.

Po drugem slovesnem nagovoru, v katerem je generalni sekretar OZN Perez de Cuellar udeležence pariškega vrha opozoril na mednarodne napetosti, bližnje vzhodno in še posebej zalivsko krizo, je francoski predsednik v Elizejski palači priredil slovesno kosilo.

V Iraku bodo za božič začeli izpuščati talce

Zadnji »gosti« naj bi zapustili Kuvajt in Irak 25. marca – 250 tisoč mož iraške okrepitve

BAGDAD, PARIZ, 19. novembra (Tanjug) – Irak je sinoči nepričakovano sklenil, da bo začel za božič, torej 25. decembra, izpuščati tuje državljane, ki jih je po invaziji na Kuvajt 2. avgusta zadržal.

V sporočilu, izdanem po sestanku sveta iraškega revolucionarnega poveljstva, ki mu je predsedoval Sadam Husein, je poudarjeno, da bo potekalo trimesečno izpuščanje »gostov«, kot pravijo tukaj talcem, v več etapah. Zadnji naj bi zapustili Irak in Kuvajt 25. marca prihodnjega leta, če se, kot je še rečeno, ne bo pripetilo kaj nepredvidenega, kar bi lahko skalo zalivski mir. Ta sklep naj bi veljal kot znanje dobre volje, sprejet pa je bil menda na prošnjo mnogih ljudi po vsem svetu.

V zvezi s tem je bilo izraženo upanje, da bo izpuščitev tujih državljanov pripomogla k spoštovanju miru v tem delu sveta in k dialogu.

Odločitev najvišjega iraškega zakonodajnega in izvršnega organa, ki so jo na Zahodu že sprejeli kot cinčno manipuliranje z življenji nedolžnih ljudi, ni

Uradni saudijski viri poudarjajo, da ni naključje, če se sklep o izpuščitvi talcev časovno ujema z današnjim začetkom zasedanja KVSE v Parizu. Pravijo, da je to le nov poskus razcepiti in razbiti protiraški koaliciji, hkrati pa tudi nov dokaz čedalje slabšega

● BAGDAD, 19. novembra (AFP) – Irak se je danes odločil, da v Kuvajt kot okrepitev pošlje še več kot 250 tisoč vojakov, ki so pripravljeni »na spopad z bodočimi agresorji« proti Kuvajtu in južnemu Iraku. Kot poročata iraška tiskovna agencija INA, so se tako odločili na sestanku glavnih komandantov oboroženih sil, ki ga je vodil Sadam Husein. Na njem so razpravljali o obrambni pripravljenosti v južnem Iraku ter provincah Basra in Kuvajt.

gospodarskega in političnega položaja Iraka in njegovega vodstva.

Ameriški predsednik George Bush in britanska ministrka predsednica Margaret Thatcher jeva sta danes iraškega predsednika Sadama Huseina zelo ostro »opozorila«, da ga bosta prisilila k umiku iz Kuvajta, če svojih čet ne bo nemudoma umaknil sam. »Gospod Husein se bo moral za 180 stopinj zasukaati proti severu, kajti le tako lahko reši položaj v Kuvajtu, ki večno ne more trajati,« je izjavil ameriški predsednik in dodal, da se še vedno bolj nagiba »k mirni rešitvi zalivske krize«. Bush in Thatcherjeva menita, da bi rad iraški predsednik »pri- dobil« čas in vznemiril» vrh KVSE v Parizu.

TEMA DNEVA

Drugačna Evropa

Poldrugo desetletje po Helsinkih pričena Evropa novo obdobje utrjevanja varnosti in sodelovanja, tokrat v povsem spremenjenih okoliščinah in z drugačnimi apetiti kot v času razdeljenosti celine na dva politična bloka, ki ju je za pogajalskim omizjem nemalokrat obdružala zgolj peščica nevtralnih in nevtrščnih držav. Če je bil cilj srečanja v finski prestolnici mir na topovskih ceveh dveh nasprotujočih si vojaških zvez, torej potrjevanje političnega in ideološkega statusa quo, so perspektive pariškega vrha veliko širše.

V Evropi, kjer je s padcem vzhodnih realsocialističnih režimov začelo nastajati prostrano območje enakih političnih in človeških vrednot, se možnosti za razmah sodelovanja sicer neenakega zaradi razlik na gospodarskem področju, nesluteni povezovalci; s pogojem, da nove evropske demokracije dobijo nujno pomoč, ki jim bo omogočila enakopravno vlogo pri oblikovanju naslednjih faz procesa, poslej morda imenovanega pariški – nasprotna od helmskega, ki je temeljil na delitvah, namesto na istih vrednotah.

Novo obdobje vseevropskega sodelovanja se tudi za Jugoslavijo pričinja v povsem spremenjenih okoliščinah, ki jih – prvič na širšem mednarodnem srečanju – označuje »decentralizirano zastopstvo«, v katerem so poleg predsednika zveznega predsedstva dr. Borisava Jovića tudi predstavniki šestih republik, med njimi zunanja ministra Slovenije in Hrvaške dr. Dimitrij Rupel in Franjo Golem. V imenu dveh entitet, ki sta daleč pred drugimi opravili demokratične volitve ter se tako približali evropskim kriterijem politične demokracije. Hkrati nasto državo, pa tudi Sovjetsko zvezo, v obdobju hitrih političnih sprememb pretresajo mednarodna in medprebivaljska nasprotja. Te napetosti pa obema dolgujejo možnosti za vključevanje v grupacije, na katerih bo v naslednjih letih in desetletjih temeljevo vseevropsko politično in ekonomsko sodelovanje, ki mu v Parizu postavljajo institucionalno ogrožje. In Evropa ne čaka zamudnikov.

BOŽO MAŠANOVIČ

Karikatura: Franco Juri

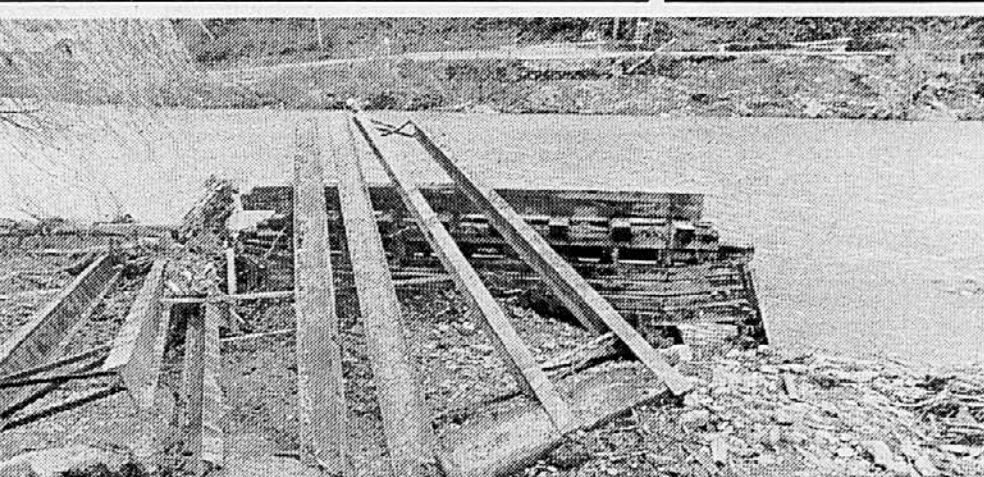

Foto: Joco Žnidaršič

DELO IN BRALCI POMAGAMO

Gradimo most solidarnosti

Most. Tako kratka, vsakdanja beseda. Pa vendar skriva v sebi toliko pomenov. Upanje, prijateljstvo, rešitev, prihodnost. Pa trdnost in krhkost hkrati... Mostovi vedno povezujejo. Kjer ni mostov, je življenje povsem drugačno. Ne tako lepo kot tisto z mostovi. Življenje tudi umira. Pobesnela narava je v prvih novembrskih dneh odnašala tudi mostove in vse tisto, kar je z njimi povezano. Pri obnovi smo najprej pomislili na mostove...

Prav zaradi tega smo se v uredništvu Dela odločili, da bomo pomagali zgraditi – most. Vendar ne sami, ampak skupaj z Vami, bralci Dela, časniki, ki je tudi svojevrstni most med dogajanjem v svetu in doma. Pa tudi med nami in Vami. Vabimo Vas torej, da skupaj začnete graditi most. Seveda je za kaj takega potrebno veliko denarja. Ne domišljamo si, da ga bomo zbrali toliko, da bi naš skupen most res sam lahko zgradili, prepičani pa smo, da ga lahko vsaj dobesedno del.

● Za zbiranje vaših prispevkov za »Most solidarnosti« smo pri LB Splošni banki Celje odprli tudi poseben zbirni račun: št. 50102-603-248909 s pripisom »Delov most«.

Podivjano vodovje je prvega novembrskega dne odneslo več mostov. Zato je bila odločitev, kje naj bi pomagali zgraditi most, težka, saj je za vsakogar »njegov« most najpomembnejši. A menili smo, da je most v Ljubnem tisti, za katerega obnovo bi kazalo združiti naše in Vaše moči. Da ne bi bili kraji v Zgornji Savinjski dolini odrezani od sveta.

Mostovi bodo imeli pri obnovi in odpravi posledic povodnji prednost. V Ljubnem zdaj že stojijo most. Montažni. Postavili so ga pripadniki JLA. Dober je, trden, a vseseno ni takšen, kot je bil stari. Zato bomo pomagali zgraditi novega. Če bo šlo vse po načrtih – že do spomladi prihodnjega leta. Vaš in Delov »Most solidarnosti!«

Več na 11. strani.

Hrvaška bo zahtevala okodnino

ZAGREB, 19. novembra

(Tanjug) – Če bi jedrsko elektrarno Krško zaprli, bi Hrvaška zahtevala nadomestilo, kot pač določa pogodba z Republiko Slovenijo, je na današnji konferenci izjavil hrvaški minister za energetiko in industrijo prof. dr. Božo Udovič. Kot je pojasnil, bodo v primeru, če bi jedrsko elektrarno zaprli, zahtevali od Slovenije, naj Hrvaški nadomesti 2,2 milijarde kilovatnih ur električne energije na leto, kolikor JE Krško prispeva v njen elektroenergetski sistem; če tega ne bo dobila, pa bo morala Slovenija povrniti hrvaški delež, vložen v gradnjo jedrske elektrarne. Ne glede na to, ali bo jedrsko elektrarno Krško prenehala obratovati pred načrtovanim rokom ali ne, bo hrvaško ministrstvo za energetiko in industrijo vztrajalo, da mora delovati povsem varno, je poudaril minister Udovič.

SPECIALEG MARIJE TEREZIJE

Življenje-pustolovščina barona Trenka

Tone Vogrinec vrača udarec Vinku Vasletu

MLADINA - časopis, iz katerega je treba resnico iztožiti

SIGNALI

Pobegniti se ne da

Jugoslovansko gospodarstvo tišči precej problemov, ki jih bo treba rešiti ne glede na to, ali bo jugoslovansko gospodarstvo ostalo skupaj v isti državi, ali pa se bo razletelo na kose. Gospodarski stroški za odpravo posameznih gospodarskih problemov so vsi in težje odplačljivi, če se jih razbije na veliko delov, vedno pa pade težji del na istega, ki lahko prenese večje stroške. Ali drugače rečeno: tudi če bi se lahko v Jugoslaviji dogovorili za »pravično delitev gospodarskih problemov«, bo večji del teh računov moral poravnati gospodarstvo razvitejše države. Ker pa v tej državi ne bomo mogli pravično deliti ničesar, ne starih računov in dolgov, kaj šele dobropisov, se bo teža še bolj prenesla na sevozhodno stran.

Vzrokovi za to je več. Neplačani gospodarski računi so stransko vlogo. Samo za primerjavo: zunanji dolgovi se še za 12 milijard dolarjev, domači bančni primanjkljajev je za 12 milijard dolarjev, oboje pa je praktično le zunanji videz vseh računov, ki jih je zdaj še nemogoče videti in se bodo začeli kačiti zatele v pogajanjih o »pravični delitvi«. Ze iskanje in seštevjanje teh notranjih dubioz, kakor politiki rečejo, kadar ne vedo, za kako velik in iz česa izvira račun gre, je izjemno zahtevno in obsežno delo, za katerega pri nas niti nimamo strokovnjakov. Vse te račune nam mora izračunati tujina. Tam so izračunali naše tuje dolge, najpogostejši podatki o 12 milijardah dolarjev izgub, v katerih tičijo jugoslovanske banke, pa je delo španske ekipe finančnih izvedencev, ki v glavem izhaju iz znanje španske jezikovne ekonomije šole in ki so podobno delo opravili že v polfrancoski Španiji. Še veliko bolj pa je zahtevno tisto delo, s katerim bi radi izobilikovali vsaj približni vzorec za odpravo vsaj enega dela dolgov, in sicer tistega najhujšega obremenitvega, zaradi katerega jugoslovansko gospodarstvo ne more obstajati.

Velikost notranjih dolgov je bistveno večja kot zunanjih. Tolikšna je, da se del dolgov leta ni nihče upal dotakniti, pa tudi izračunati jih ni znal. Bančni dolgi (za katere zdaj vsaj približno vemo, kolikšni so in tudi kje so ti dolgi) bo jugoslovansko gospodarstvo, pa če bi si takoj opomoglo, odplačevalo dolgo vrsto let. Španci so najpogostejše bančne dolge odplačevali deset let, vendar pa bo sanacija njihovega bančništva trajala veliko daljša časa, kot so napovedovali. Pri tem pa je treba vedeti, da sta Špancem z vsem koncem prisložitela na pomoč evropski in ameriški kapital, zaradi česar se je špansko gospodarstvo hitro opomoglo in že v resno let dosega visoke stopnje gospodarske rasti. Teh finančnih zadreg niso sposobni hitro odpraviti, ker gre za izjemno prečeno finančno delo, ki ga je predvsem treba znati opravljati in hkrati imeti zanj dovolj močna pooblastila. Med pooblastili je domače pooblastilo (politika se v to delo ne sme vtikati) celo manj pomembno kot tuje, saj od tuje oblasti finančna pomoč, brez katere si rešitve tega problema sploh ni mogoče predstavljati (razen morda v kakšni albanski različici).

Trditve, da je možno jugoslovansko bančništvo rešiti pred bankrotom tako, da bo nekdo neke vrste denar (npr. Markovci v Sloveniji) in ga dal tja, kjer je finančna luknja največja (menda v srbske banke), je prelestna politična kombinacija, izvirajoča iz opravičila: Kadar pojem, sem slep! Takšen način bi bil res najbolj hiter za reševanje bančništva, a kje bi našel tako bogatega strica, da bo »svemu ljubljenskemu« kupil liko, ki stane kar 12 milijard dolarjev? Predvsem pa za tako rešitev sloh ne potrebuje tujih finančnih strokovnjakov. Reči, da gre v tem bančnem primeru samo za prelivanje denarja, je navezovanje žalitve teh strokovnjakov, ki že leto dni brskajo po naših bančnih računih. Ti imajo veliko več priložnosti za zaslužek kot pa v podkupniškem udiranju.

Zal so stvari veliko bolj zapletene in prav bančni primer kaže, za kakšen obseg raznih neršenih gospodarskih vprašanj gre v tej državi. Pod vse te je sicer treba pogniti rto, zato da se problemi in stroški ne bi še povečevali. Takšno rto se bo najbolj moralo narediti prav z osamosvojitvijo, ki pa ne bo nič drugega kot strahovito zahtevno zbiranje in seštevjanje računov in močno pogojeno o »pravični razdelitvi«. Ničesar se ne bo dalo pomesti pod preprogo, za vse bo treba najti plačnika. Največ pa bo plačati tisti, ki je sposoben plačati vsaj kaj malega, kajti če tega ne stori, bo sam propadel. V ekonomiji ni možno nikomur pobegniti.

JOŽE PETROVČIČ

SIGNALI

Ekološka hiša

V Münchnu so položili temeljni kamen za ekološko hišo, s katero namerava 30 industrijskih, obrtnih in storitvenih podjetij predstaviti praktično in ne preveč drago možnost za ekološko neoporečno gradnjo. (A. K.)

Najbolji priljubljena je rdeča

Pri izbiri avtomobila ima presojeno vlogo tudi barva. Do nedavnega so sli najboljše v prometu avtomobili sive in kovinske barve, zdaj pa se večina kupcev odloči za avto rdeče barve. Zelo črne čase napovedujejo oblikovalci avtomobilov rumeni in zeleni barvi. (A. K.)

Naprava za cestne zastoje

Zaradi vedno večjih zastojev preživi človek čedalje časa v avtomobilu. Nekatera podjetja v ZDA na ta račun zanjejo velike dobičke. Izdelujejo namreč najrazličnejše naprave, ki jih je mogoče priložiti na avtomobilsko vžigalnike za cigarete. Američani lahko v avtomobilu likajo, kuha-jo kavo, si navijajo lasce z električnimi navijalkami, skuha-jo kosilo v električnem loncu ipd. (A. K.)

BORZNI NASVETI

Dve različni možnosti

Pri nakupu obveznic je na ljubljanski borzi še vedno najugodnejša obveznica mesta Ljubljana, kar pomeni, da se do 20 odstotka na leto. Povprečna ponudba omenjene obveznice zmanjšuje njeno ceno, posledica tega je povečan donos. Posredno pa to že (ali pa ne bo) vpliva na cene vseh drugih obveznic. Investitorji, katerih osnovno vodilo je ekonomski interes, to je najvišji možni donos ob čim manjšem tveganju, bodo pripravili kupovati druge obveznice samo po cenah, ki bodo zagotavljale enak oziroma (ob višji rizičnosti drugih obveznic) celo višji donos. Na zalost pri nas ni vedno v ospredju ekonomski motiv, kar povzroča deloma nerazumljivo gibanje cen na borzi.

Opozoriti pa bi radi, da je ob visokih donosih, ki jih lahko dosežete z nakupom obveznic na ljubljanski borzi, treba za dejansko realizacijo izračunanih donosov imeti obveznico v lasti do dospejaja in redno dobivati izplačane vse kupone. Če bi hoteli kupljeno obveznico na trgu predčasno prodati, se vam lahko primeri, da po njej ne bo nihče povpraševal in bo treba zato ceno precej znižati. Posledica tega je zmanjšanje donosnosti ali celo izguba. Noben vrednostni papir, ki kotira na ljubljanski borzi, trenutno ni najbolj likviden, kar pomeni, da zanj vedno ne obstaja ponudba in povpraševanje. Podobne razmere pa lahko pričakujemo tudi v prihodnosti.

Izjema je le obveznica Republike Slovenije, kateri klavzula o stalnem odkupu (takšno zagotovilo daje Ljubljanska banka) zagotavlja likvidnost. Zaradi možnosti novotvorne obveznice na katerikoli dan v roku do zapadlosti je donos, ki ga prinaša omenjena obveznica, manjši. Provizija, ki si jo po predčasnem novotvorni zaračuna banka, je glede na 8-letni rok do zapadlosti relativno majhna, saj končni namen nakupa obveznic ni nalozba denarja na kratak rok (za to bo investor izbral primernejše instrumente), ampak pa na dolgi rok.

Poenostavljeno bi lahko rekli, da se investitor zdaj lahko odloči na eni strani za nalozbo z visokim donosom in vprašljivo likvidnostjo, na drugi pa za nalozbo z nižjim donosom in možnostjo za spremenitev obveznice v denar.

JANEZ SAJE,

borzni posrednik LB d. d.

JEKLARSTVO V ES IN PRI NAS

Naše zdravljenje po tujem receptu

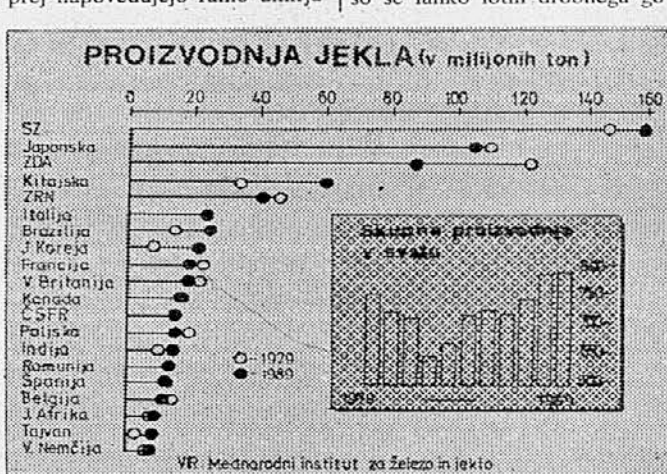
LJUBLJANA – Jeklarska industrija v Zahodni Evropi je bila pred petnajstimi leti v podobni krizi kot naše železarnice danes. Ko se, kar namerava zdaj uporabiti slovenska metalurgija in vlada, je skorajda kopija ukrepov, ki so evropsko jeklarsko industrijo v nekaterih letih – seveda ob izdatni pomoči vlad – iz opetokajočega se velikanja spremenili v dobičkonosna podjetja. Pri tem je pomembno zlasti to, da odvečne delavce v železarnah niso metali na cesto.

V Zahodni Evropi so s korenitimi prestrukturiranjem jeklarske industrije začeli po letu 1975, takoj po prvi naftni krizi. V začetku se vsaka država zase, leta 1982 pa so se v ES dogovorili za sistematično in usklajeno ukrepanje, pri čemer je prednjačila Velika Britanija. Najprej so pozapli vse nedonose in zastarele proizvodne obrate (do danes se je njihovo število v državah Zahodne Evrope prepolovilo), v drugih pa proizvodnjo organizirali tako, da so dvignili produktivnost in zmanjšali stroške. To je s seveda pomenilo tudi hkratno zmanjšanje števila zaposlenih v železarnah (v desetletju so število zaposlenih zmanjšali za polovico), vendar so s poddržavljanjem železarnarstva vlad posameznih držav tudi denarno poskrbele, da so odvečne delavce bodisi predčasno upokojili, jim poskušali delo v drugih panogah ali pa so jim pomagali, da so šli na svoje.

Zmotno je prepričanje, da so v zahodnoevropskih državah ob prepolovitvi števila jeklarni zmanjšali tudi izdelavo jekla. Nasprotno, njegova izdelava je ostala količinsko skoraj enaka, razen v Veliki Britaniji, kjer so do danes močno zmanjšali proizvodnjo jekla (z 28 milijonov ton na 18 milijonov ton na leto), medtem ko so v drugih državah, predvsem v ZRN, imeli celo rekordno proizvodnjo jekla. Vse zahodnoevropske države so lani skupno izdelale 140 milijonov ton jekla. Tudi proizvodnja jekla drugje v svetu narašča, saj je lani dosegla cel rekordnih 780 milijonov ton. Res je pa, da za naprej napovedujejo rahlo umirja-

Brez izdatne pomoči posameznih držav vsa tega jeklarska industrija sama ne bi mogla. Leta 1976 so v vseh zahodnoevropskih državah podprali jeklarsko industrijo. Država je tako prevzela odplačevanje posojil od jeklarskega, poravnala je njihovo izgubo in poskrbela tudi za prezaoplitve presečnih delavcev. Ob tem je z vsemi razpoložljivimi sredstvi tudi zavarovala svoje jeklarstvo pred tujnimi tencami. V VB so denimo šele leta 1988 v obliki delniških družb privatizirali jeklarstvo, pri čemer so največ delnic kupile banke.

In kako so posamezne države pomagale reševati socialno stisko delavcev? Nekaj so jih predčasno upokojili in jim pomagali pri odkupu delovnih let, z odpravninami so jim omogočili, da so se lahko lotili drobnega go-

VIR: Mednarodni inštitut za železo in jeklo

TURISTIČNA PROPAGANDA

Geslo za ZDA je: »Združene države Alp«

LJUBLJANA – Članice turistične skupnosti alpskih dežel (Alps Commission) so na svoji današnji letni skupščini razpravljale o propagandi dejavnosti skupnosti, predvsem pa o novem perspektivi, v katerem je opisana krožna pot (z vlakom ali po cesti) po alpskih deželah. V to krožno pot je vključena tudi Slovenija, ki je sicer ob Nemčiji, Italiji, Avstriji, Švici in Franciji članica skupnosti.

Članice turistične skupnosti alpskih dežel so namreč posamezne agencije za promocijo dežel – pri nas Center za turistično propagando GZS – ali nacionalne turistične zveze. Cilj skupnosti je promocija alpskih dežel in s tem celotni Alp v prekomorskih deželah. Zaenkrat ima skupnost svojega predstavnika v ZDA, kjer Alpe propagira z geslom o Združenih državah Alp (United States of the Alps), v prihodnosti pa namerava svojo propagando usmeriti še na Japonsko in v ostale azijske daljnogledne dežele, je po letni skupščini povedal direktor Centra za turistično propagando GZS Rudi Tavcar. A. S.

spodarstva, sreča pa je bila, da so lahko v teh državah del delavcev zaposlili druge gospodarske panoge, ki so doživljale razcvet. V prvih šestih letih je tako denimo britanska vlada namenila za svojo jeklarsko industrijo 10 do 11 milijard dolarjev subvencij. Podobne vsote denarja so za te namene odštevale vse zahodnoevropske vlade. Še danes je pri direkcijski za jeklo v ES poseben sklad za reševanje presežkov jeklarskih delavcev, kamor se steka 0,45 odstotka denarja od vrednosti prodane jekla v ES. Tako se v tem skladu vsako leto nabere kakih 20 milijard britanskih funtov, ki se izdajajo britanskemu železarnarstvu leta 1985 spreminile v naraščajoči dobiček, ki zdaj znaša že 12 do 14 odstotkov dohodka železarnarstva (britanske železarnarstvo je tudi najbolj dobičkonosno v ES), so državne subvencije usahnile. Podobno je bilo tudi drugje, razen v Italiji, kjer država še danes daje subvencije za modernizacijo svojih jeklarn in za povečanje njihove konkurenčnosti.

Tudi po letu 1992 naj bi se proces prestrukturiranja železarnarstva na enotnem evropskem trgu nadaljeval. Se naprej bodo ugaševali stare peči, tako da bi se proizvodnja jekla še dodatno zmanjšala za 20 milijonov ton. Na enotnem evropskem trgu naj bi se zagospodovalo 5 ali 6 velikih jeklarskih koncernov, ki naj bi se specializirali na proizvodnjo programov ter obvladali trženje in tudi nalozbe v živilstvu proizvodnih stroškov. Ob teh velikanih naj bi ostalo še nekaj manjših železarn z natančno določenimi proizvodnimi programi. Proizvodnja jekla pa naj bi se bolj racionalizirala, tako da bi v eni proizvodni liniji dobili iz tekočega jekla končno pločevino. Evropska metalurgija namreč išče vse možne poti, da bi kljubovala močnim tencam iz Japonske, J. Koreje in Brazilije. Treba se bo prilagoditi tudi enotnim evropskim standardom, ki bodo med drugim zahtevali tudi 10-letno garancijo za avtomobilsko pločevino.

Ali bi slovensko železarnarstvo zmoglo napraviti podobno pot? V slovenskih železarnah priznava, da so vsi deset let za evropskim in da se s svojimi tudi do 50 odstotkov višji vhodnimi stroški (za energijo in odpadno železo; pa tudi z bančnimi obrestmi) ne morejo primerjati z njimi. Poleg tega je v naših železarnah štirikrat več zaposlenih, kot jih je zdaj v zahodnoevropskih jeklarnah; njihovo število naj bi po novem sanacijskem programu, ki ga podpira tudi slovenska vlada, zmanjšali za polovico, v enem letu, kar so na Zahodu storili v desetih letih. Težava je tudi v tem, da nimamo nobene posebej cvetoče gospodarske panoge, kjer bi lahko zaposlili delovnih železarjev.

Do konca tega leta bo namreč brez zaposlitve ostalo kar 3200 slovenskih železarjev. Kljub temu pa se slovenski minister za industrijo Ljubo Rojce ne ogreva za stečaj jeklarske in šorske železarnice, temveč za njuno sanacijo, pri čemer obljublja tudi vladno pomoč. Železarni naj bi do konca tega leta pospešeno zapirali nedonoseno proizvodnjo in odpuščali delavce. Vlada naj bi v okviru svojih pristojnosti ponudila železarnarstvu približno enake pogoje poslovanja, kot jih imajo železarnarje v ES. Se pravi podobno ceno elektrike, podobne davke na uvoženo material in podobno.

Reče ne ogreva za stečaj jeklarske in šorske železarnice, temveč za njuno sanacijo, pri čemer obljublja tudi vladno pomoč. Železarni naj bi do konca tega leta pospešeno zapirali nedonoseno proizvodnjo in odpuščali delavce. Vlada naj bi v okviru svojih pristojnosti ponudila železarnarstvu približno enake pogoje poslovanja, kot jih imajo železarnarje v ES. Se pravi podobno ceno elektrike, podobne davke na uvoženo material in podobno. Ob nujnem sodelovanju bank naj bi priskrbeli denar za zagotovitve proizvodnje in poslovanja v obsegu, predvidenem s sanacijo. Dala naj bi jamstva za dodatno zadolževanje slovenskih železarn, prevzela obveznosti za odplačilo deviznih obrovov za obo železarnarje v višini 60 milijonov DEM v naslednjih štirih letih.

● Japonski Suzuki bo na Kitajskem začel graditi proizvodnjo in prodajo avtomobilov. V meji naj bi izdelali 10 tisoč avtomobilov na leto.

PRODAJA

Ameriško trženje v Zagrebu

Ameriško trženje in oglaševanje je tista semarja, ki ga bo stal od 10. do 15. decembra na zagrebškem velesejnu pripravila zagrebška poslovna šola in tamkajšnji World Trade Center. Trženje in prodaja ter Svet oglaševanja, ki ji bodo vodili strokovnjaki z ameriških poslovnih šol ter oglaševalnih družb Business Works International, Cranford Associates Opinion Research in Grey Advertising Inc.

Udeleženci seminarja bodo poleg teoretičnega dela obravnavali tudi posamezne primerne strateškega marketinga, ukvarjali pa se bodo tudi s tehnikami in taktiko prodora na tuje trge. O tem jim bodo govorili predstavniki ameriških multinacionalnih korporacij s področja informatike, razvoja novih tehnologij, ekologije in blaga široke potrošnje (Levi's, Du Pont, ComShare, United Parcel Service). V drugem delu seminarja, sredi prihodnjega leta, pa bodo sodelovali tudi družbe Coca Cola, McDonald's in American Express.

M. J.

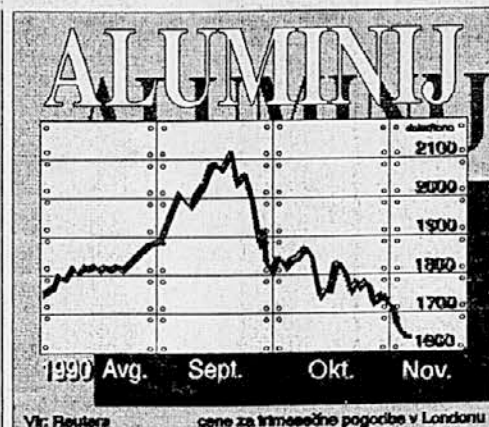
GRADBENE POGODBE

Imos gradi hotele na Poljskem

LJUBLJANA – Imos Inženiring je sklenil dve novi pogodbi o gradnji hotelov na Poljskem. Hotel Juventur bodo gradili v Varšavi, drugi hotel pa v Zakopanah. Skupna vrednost del je približno 150 milijonov DEM.

Pred dvema letoma je Imos Inženiring, skupaj s poljsko turistično organizacijo Wawel, Pan American in Atlasom, ustanovil mešano podjetje. Wawel Imos, prek katerega je sklenil tudi omenjene pogodbe. Ze lani je v Krakovu zgradil hotel Grant. Hotel Juventur, ki bo imel 1017 ležišč, bodo v Varšavi začeli graditi maja prihodnjega leta, gradnja pa naj bi trajala dve leti in pol.

V Zakopanah bodo hotel prenovili in dozdali še poslopje z 280 ležišči. Dobili pa so tudi ponudbo, da bi gradili hotel s štiristo ležišči ob Baltičnem morju. G. N.

VIR: Reuters

cene za tri mesečno pogodbo v Londonu

VIR: Richard Ebel

(v dolarjih za tona)

MOCNO NAVZDOL – Kot ugotavlja zahodnonemški Handelsblatt, cena aluminija (gre za tona) pada že tri mesece in pol, predvsem pa ni videti znakov umirjanja. Izgubo 500 dolarjev pri tona od septembra do danes gre pripisati predvsem nakopim zalogam te kovine; ker je je dovolj, cene po logiki zakona o ponudbi in povpraševanju padajo.

PRECEJENJA Nihanja – Nikelj je bržkone kovina – poleg bakra – katere cene so v zadnjih letih najbolj nihale. Po lanskoletni izgubi več kot sto odstotkov cene (z 19.000 USD za tona v februarju do 8.000 USD konec novembra) se je cena letos ustalila na ravni 10.000 USD za tona, čeprav je v zadnjih mesecih tudi nikelj izgubil četrtino vrednosti.

NAŠ PODJETNIK IN TUJI TRG

Prednost hitro izgubljam

»Vzhodna Evropa, gledano z očmi gospodarstvenika, ni več podobna staremu in izmučenemu konju, ki ga ni možno več zvrči niti na nepregledni panonski ravnini, pač pa mlademu zrebču, ki je naravnost iz madžarske puste pridiral na hipodrom, da bi požel slavo in predvsem denar. Nekaj podobnega se dogaja tudi z madžarskim gospodarstvom. Država je na široko odprla vrata vsem, ki želijo sodelovati z madžarskimi podjetji ali ustanovitvi nova podjetja. Najpomembnejše pa je, da s seboj prinesejo čimveč kapitala, za katerim tudi Madžari, podobno kot mi, vse bolj hlastajo.« Tako nekako ocenjuje dinamični gospodarstveni direktor predstavništva zagrebške lne v Budimpešti Jože Hajdiniak. Žal Jugoslaviji se zdaj ne izklopi vseh možnosti za razvijeno sodelovanje s sosedji, s katerimi imamo skupno najdaljšo mejo. Morda celo zato, ker jih neopravičeno podcenjujemo.

Ali v Budimpešti sklepate posle samo z Madžari ali pa iščete poslovne stike tudi s podjetji v drugih vzhodnoevropskih državah? »Poleg kupčij, ki jih sklenemo z Madžari, zelo dobro sodelujemo tudi s partnerji v Sovjetski zvezi. Tako trenutno trgujemo z njihovimi naftnimi derivati, ki jih pošiljamo na avstrijski in tudi na madžarski trg. Kot kaže, bo prav rešitev sovjetskih derivatov eden največjih prihodnjih kupčij, ki jih bo opravila predstavništvo v Budimpešti. Kako se lahko prilagodite novim razmeram na Madžarskem? »Naše predstavništvo bo najverjetneje v zelo kratkem času postalo predstavništvo frankfurtskega podjetja Inter-Ina. S tem ko bomo postali podjetje, bomo samostojni pri sklepanju poslov in posodi. Zdi se mi, da bomo kupili le delniški deleži, kar bomo postali podjetje. Inca?«

Konkretni posli z Madžarsko? »Zagrebška Ina že zelo dolgo sodeluje s številnimi madžarskimi partnerji, največ pa gre za klasično trgovanje s surovinami, polideli in tudi končnimi izdelki. Ina od Madžarov več kupuje, kot jim prodaja, zato imamo z njimi zunanjetrgovinski deficit. Kje so vzroki za nastajanje deficita?«

»Na prvem mestu so izredno visoke cene našega blaga in izdelkov. Pred leti, ko je bila Madžarska tudi na gospodarskem področju skoraj hermetično zaprta država, na njenem trgu ni bilo kakovostnih izdelkov iz zahodnih držav. Zato smo lahko Madžarom kljub visokim cenam prodajali naše blago, predvsem izdelke za široko rabo, kozmetiko, bomo tehniko itd. Zdaj tega ni več, saj so Madžari močno liberalizirali njihovo zunanjetrgovinsko dejavnost. Poleg tega so zahodna podjetja sposobna kreditirati madžarske kupce ali pa kupljeno blago plačati vnaprej. Kar drugega si Madžari ob vseprisotni nelikvidnosti, zelo podobni naši, ne morejo želeli.«

Kljub vsemu so Madžari za naša podjetja zanimivi? »Izjemno se trudimo, da bi se prilagodili madžarskim razmeram in tudi njihovim zahtevam. Tako za sklenjene posle odpiramo akreditivne v avstrijskih, italijanskih in celo švicarskih bankah. V naših bankah so preveč togi pri tovrstnih poslih, hkrati pa Madžarom ne zaupajo. To se nam pogosto meša. Mi običajno sklenemo kupčije realiziramo prek tujih podjetij, na primer v Frankfurtu, Londonu ali v Švici. To je najhitrejša in najbolj zanesljiva pot.«

JOŽE HAJDINIČ

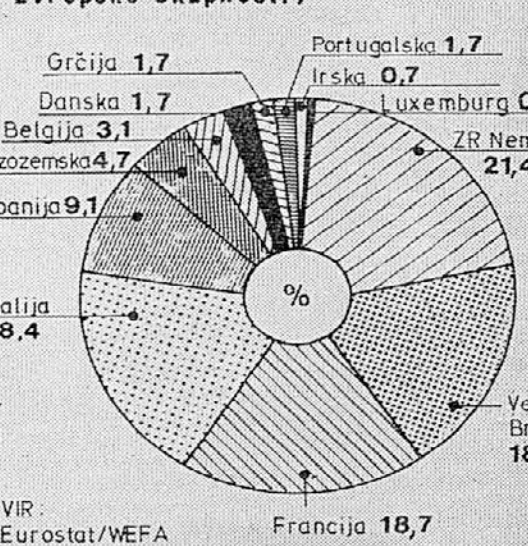
»Madžari imajo premalo sposobnih menedžerjev, ki bi se lahko enakovredno pogovarjali s tujci. To je dejstvo. Tudi smo mi v veliki prednosti, saj smo bili kljub vsemu mnogo bliže zahodnemu načinu gospodarjenja kot pa Madžari.«

Ali kot bivši in dolgoletni direktor lendavske Naftne razvijate tudi o njenem sodelovanju z Madžari? »Kljub temu da Nafta ni več članica zagrebške lne, z njo dobro sodelujemo. Upam, skoraj prepričan sem, da bo Nafta skupaj z Madžari uresničila dolgo načrtovani projekt proizvodnje ureformaldehidov, lepila na Madžarskem. Madžari bodo na leto potrebovali vsaj trideset tisoč ton lehnih lepil za proizvodnjo iverke, ki jih bodo izdelovali v sodelovanju s Fincl.«

Ali ste se sedaj prepričani, da mora Slovenija v Lendavi zgraditi novo rafinerijo? »Sem, ker za to obstajajo vse tržne možnosti. Pred začetkom gradnje pa mora biti jasno, ali bo Naftaplina zagotavljala lendavski rafineriji plinski kondenzat za proizvodnjo super bencinov, ali bosta sodelovali v projektu Ina (tržišče) in Petro, delo pomembna pa bo vložek tujega partnerja.«

IVAN GRENČER

GOSPODARSKA MOČ DRŽAV EVROPSKE SKUPNOSTI (delež v kosmatem DP Evropske skupnosti)

Nemška gospodarska prevlada

Zvezna republika Nemčija je gospodarsko najmočnejša država v evropski skupnosti, sledijo pa ji Velika Britanija, Francija in Italija. Z združitvijo obliki Nemčiji je Nemčija dobila še večjo ekonomsko težo, vendar je teže ne bi smeli precenjevati, opozorjajo predvsem nemški gospodarski izvedenci, kajti zanesljiv

Mestni štab CZ zavrača očitke

V odgovoru moščanskemu štabu civilne zaštite pravijo, da so med povodnjijo opravili svojo dolžnost

LJUBLJANA, 19. novembra – Mestni štab za civilno zaščito je ob nedavnem neurju in poplavih opravil svojo dolžnost. Od 1. novembra je deloval v operativni sestavi in se povezal z občinskimi in republiškim štabom za civilno zaščito, tudi z moščanskim. Prav tako je o naraščanju voda obvestil predsednika ljubljanskega izvršnega sveta, sekretarja za komunalo gospodarstvo, promet in zveze, sekretarja za ljudsko obrambo in predstojnika mestne uprave inšpekcijskih služb.

Tako mestni štab za civilno zaščito v pisnem odgovoru zavrača očitke, ki so jih izrekli pretekli teden na seji moščanskega izvršnega sveta, ko so razpravljali o delovanju občinskega štaba za civilno zaščito med nedavnimi poplavi. V odgovoru je zapisano, da je bil mestni štab za civilno zaščito v stalni zvezi z vsemi, tudi z moščanskim štabom za civilno zaščito. Zato tudi zavrača trditve, da ni bilo mogoče priklicati nobenega od odgovornih na mestni ravni kot neresnično, in se sprašuje tudi o sposobnosti odgovornih za zaščito in reševanje v občini Moste-Polje. V sporočilu je mestni štab za civilno zaščito zapisal, da je imel do 4. novembra zvečer tudi stalno dežurstvo.

Mestni štab je v svoji izjavi zapisal, da je prizadetim občinam pomagal, razen moščanskim. Si šenski občini je poslal vreče za pesek, lahko bi jih tudi moščanski, če bi jih zanje zaprosili. Prav tako bi mestni štab lahko poslal v Moste gumijaste skornje in vrvi, ki jih ima v svojih skladiščih. Zato tudi obžaluje, da zaradi samozadostnosti odgovornih v moščanski občini poplavljeni niso dobili pomoči, ki bi jo mestni štab za civilno zaščito lahko ponudil, je zapisano v odgovoru. Mestni štab za civilno zaščito svani pred zapiranjem v občinske meje, saj je, kot pravi, civilna zaščita humanitarna dejavnost za zaščito prebivalstva, ki se ne sme končati na občinskih mejah.

ZDENKO MATOŽ

Izredni zbor delavcev v hotelu Ljubljana

Nekateri delavci te Kompasove enote nezadovoljni, ker niso dobili dela dobička

LJUBLJANA, 19. novembra – Kompasova picerija in bistro, Ljubljancem znana pod imenom Jancez bar, sta bila v petek dopoldne za obiskovalce za nekaj ur zaprti. Delavci delovne enote Strebža in kuhinja (sodi v poslovno enoto Hotel Ljubljana podjetja Kompas Magistrat) so namreč imeli izredni zbor delavcev, na katerem so zahtevali, da tudi oni dobijo delo, da bi bili vključeni v delo. Delavci kuhinje in delavci Strebža so bili vključeni v delo, delavci Strebža pa niso.

Jakob Dolenc, direktor podjetja Kompas Magistrat, jim je obljubil le to, da bodo morali zahtevati obnavljanje na kolegiji podjetja (delavci hočejo denar do srede). Glede njihove bojazni, da bi zaradi predvidenih sprememb programov v njihovi poslovni enoti lahko izgubili delo, pa je dejal, da so že dobili pisno zagotovilo, po katerem se ni treba bati za svoje delovno mesto. Na zboru so delavci nedovoljno še zaskrbeli, ker jih nihče ni obvestil o načrtih oziroma zelo slabo.

J. P.

Stvari, ki nimajo podpore večine, črtati iz ustave

O novi ustavi so se z Logatčani pogovarjali Tine Hribar, Borut Pahor, Vojko Vovk in Zdravko Zabukovec

LOGATEC, 19. novembra – Z Logatčani se je nocoj o osnutku nove slovenske ustave pogovarjala strankarsko precej pisana uvodniška zasedba. Tine Hribar (Demos), Borut Pahor (SDP), Vojko Vovk (SSS) in republiški in zvezni poslanec Zdravko Zabukovec so podrobno predstavili svoje poglede na pet »najbolj žačkljivih« delov ustave, poslušali javne razprave, ki jo je pripravilo predsedstvo loguske skupščine, pa so sprasovali, kar jih je zanimalo.

O svetozi življenja v preambuli ustave je Tine Hribar menil, da je to besedila, kateri pomen je jasen vsakomur, kar pomeni, da je govornik o razlikih načelih razumevanja navadno sprenevanje. Borut Pahor se z njim ni strinjal in menil, da jo je moč še kako različno razumeti, med drugim tudi kot omejevanje posameznih pravic, ter poudaril, da bi jo bilo bolje umakniti iz besedila. Zdravko Zabukovec in Vojko Vovk sta načelno menila, da je treba vse, kar je za večino sporno, obenem pa ne bistveno za ustavo, iz nje odstraniti. Glede pravice do splova so se vsi strinjali, da je ne gre prepovedovati. Vojko Vovk je še dodal, da je treba s to pravico preprečiti nehati politično spekulirati. Glede oblike bodoče republiške skupščine so menili, da bi bilo najbolje, če bi

bila dvodomna, bili pa so različnih mnenj o volilnih sistemih za njo. Tudi o bodoči usodi vojske v naši republiki so se vsi zavzemali za postopno demilitarizacijo, imeli pa so med seboj nasprotujoča mnenja o hitrosti odpravljanja vojaških enot pri nas. Strinjali pa so se, da bi si morala Slovenija varnost zagotoviti predvsem z mednarodnimi pogodami in razvijanjem zavesti o miru in nenasilju. Za lokalno samoupravo so menili, da je v ustavi skrajno malomarno obdelana. Vojko Vovk je poudaril, da to ni najlažje, pač pa je za nekoč slabo prikrite centralistične težnje. Poslušalci v dvorani je predvsem zanimalo, ali imata slovenska skupščina in njena vlada začetni program razvoja, vendar pravega odgovora niso dobili.

MARKO JAKOPEC

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrtite številko ljubljanske rubrike Dela: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližnji okolici, o katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, podrediti v resnično življenje.

Kaj ko bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vse klic pričakujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

Miklavž, Božiček, dedek Mráz so si razdelili december

Spreveda dedka Mráza letos ne bo, zato pa toliko bolj bogat spored prireditve – Sejemsko vzdušje v vsem mestu

LJUBLJANA, 19. novembra – Dedek Mráz je obubožal, v ponošeni in v nobeni pravilici več modernih oblačil letos nišel več hoditi po ljubljanskih ulicah ne on ne njegov spreved. Tako bo mlađec letos sicer prikrajšan za dedkovo gardo, zato pa se bosta iz dolgega spanja spet zbudila Miklavž in Božiček, ki bosta še pred dedkom Mrázom obiskala otroke, jih obdarovala in pripravila vrsto prireditve zanje. Prireditve se bodo ves december vrstile na petih koncih našega glavnega mesta.

Letos bodo prireditve v vseh koncev mesta skrbno vneprej ugašene. Za to bodo poskrbeli organizatorji in poleg SML tudi prireditelji: Gospodarsko razstavišče z lani zelo uspešnim Veseлим decembrom, vsako leto dobro obiskani sejem na Cankarjevi, Čopovi, v starem delu mesta, ki ga pripravlja Ljubljanska turistična zveza, in še prireditve v posameznih občinskih središčih, za katere je preveč prizadevanih organizatorjev, da bi lahko vse v eni sapi našli. Pomembno je, da si bodo vsi skupaj prizadevali, da bi vsaj v prvih obdobjih dosegli višjo kulturno raven vseh dogajanj, kakršno so si zamislili in bi nam bila vsem ljubla, ki pa je žal čez noč ni mogoče doseči. Začne pa se že pri okrasitvi in osvetlitvi mesta.

Sodelovalci bodo strokovnjaki, arhitekti in oblikovalci, ki bodo enotno urejali vse mestno območje. Stojnice bodo odprtega tipa. V ceno, nad katero se je marsikateri potencialni prodajalec zamislil, saj znaša 10 do 15 tisoč dinarjev za 16 dni, so vključeni stroški za okrasitve, ozvenje, elektriko in ne nazadnje za izvedbo kulturnega programa. Mesto samo, ki bo sicer postreglo precej denarja za ta namen, vseh stroškov ne bo zmoglo. Stojnice, kot zagotavljajo organizatorji, niso nič dražje kot lani. Prijav je že veliko. Miklavž, Božiček in dedek Mráz imajo vsi enake možnosti in obveznosti.

MARINA UČAKAR

Krajani Dolskega, Dola in Klopce dobili telefon

Nekateri kmetje so za telefonski priključek prodajali živino – Dobili 435 telefonskih števil

LJUBLJANA, 19. novembra – Te dni se je prebivalcem nekaterih vasi v krajevih skupnostih Dolsko, Klopce (obe občina Moste-Polje) in Dol (občina Bežigrad) izpolnila njihova dolgotelna želja – dobili so telefonske priključke, in sicer 435 števil.

Predsednik gradbenega odbora Tone Jemec iz Petelinja pri Dolskem nam je dejal, da so akcijo za pridobitev telefonov začeli spomladi leta 1988. Da bi se gradnja hitreje začela, so krajani sklenili, da bodo gradilo primarnega telefonskega omrežja sofinancirali. Zato so začeli zbirati denar in ustanovili osrednji gradbeni odbor, ki je zastopal interese novih naročnikov iz vseh treh krajevskih skupnosti. »Nekateri kmetje so takrat prodali živino, drugi posekali gozd. Vse samo zato, da bi imeli denar za telefonske priključke,« je dejal Tone Jemec. Sicer pa so bili ljudje med seboj solidarni, saj so vsi enako plačali, ne glede na oddaljenost od pošne centrale v Doli. Veliko vasi je namreč visoko na okoliških gričih.

J. B.

Razprava o osnutku ustave predvsem iz vrst opozicije

Številne pripombe k osnutku ustave na skupni seji moščanske skupščine – Opozicija za dvodomni parlament

LJUBLJANA, 19. novembra – Področje lokalne samouprave in ekonomskih in socialnih pravic sta v osnutku ustave preveč neizdelani in površni. Pretirana centralizacija, omejevanje pravic in povečanje dolžnosti državljanov kakor tudi sporna preambula ter pomankljive demilitarizacije so najpomembnejši poudarki iz današnje razprave o osnutku ustave, ki so jo imeli delegati moščanske skupščine na skupni seji.

Po uvodni predstavitvi osnutka ustave Republike Slovenije, ki jo je imel Tone Jerovšek, sodnik ustavnega sodišča, so moščanski delegati, večinoma iz opozicijskih vrst, v razpravi opozorili na iste dele osnutka, za katere menijo, da niso dovolj jasno opredeljeni, ter podali svoja mnenja o variantnih predlogih v osnutku.

Moščanski prenovitelji se zavzemajo za proporcionalno sestavo republiške skupščine, tako da bodo imele lahko tudi maloštevilne stranke v skupščini svoje predstavnike. Prav tako podpirajo idejo o postopni demilitarizaciji Slovenije in dvotretjinsko večino navzočih delegatov pri odločanju o najpomembnejših zadevah.

Svetozi življenja ne sodi v preambulo, menijo moščanski socialisti in se zavzemajo za nedo-

»Evropski delovni čas se ne obnese«

V projektivnem biroju SCT pravijo, da imajo zdaj manj časa za stike s poslovnimi partnerji

LJUBLJANA, 19. novembra – V SCT, kjer so v začetku septembra prešli na zahodnoevropski delovni čas, niso vsi enako zadovoljni s to novostjo. Medtem ko vodstvo podjetja meni, da so prve izkušnje celo boljše, kot so pričakovali, je nemalo delavcev – sodeč po telefonskih klicih v naše uredništvo – zelo nezadovoljnih z novim delovnim časom. Odzvali smo se vabilu skupine delavcev projektivnega biroja in Rinskii cesti v Ljubljani in se pogovorili o težavah, ki jih je prinesla sprememba delovnega časa.

Od začetka septembra namreč delavci SCT delajo od ponedeljka do četrčka med 7.30 in 17.30 uro, z enournim popoldanskim premorom za kosilo, ob petkih pa od 13. ure. Po mnenju vodstva podjetja je tako na voljo več časa za stike s tujimi poslovnimi partnerji, nov delovni čas pa naj bi tudi povečal produktivnost in one-moglo delo na črno.

Toda zaposleni v biroju za projektiranje (pogovora z nami se jih je udeležilo približno dvajset) pravijo, da to le delno drži. Poudarjajo, da imata neposredne stike s tujimi poslovnimi partnerji samo inženiring in vodstvo podjetja, medtem ko ima projektivni biro stike v glavnem z občinami in inšpekcijskimi službami. Zaradi sprememb delovnega časa v SCT pa se je čas, ko projektivni biro lahko posluje z njimi, za približno tri ure na dan skrajšal. Če pridejo v službo pred 7.30, se jim namreč to ne šteje v delovni čas (in zato tega tudi ne delajo) pa tudi enourni premor za kosilo je v času, ko njihovi poslovnji partnerji v Ljubljani in drugod po Sloveniji normalno delajo.

Sicer pa glede popoldanskega premora menijo, da je pravzaprav nepotreben, ker nimajo toliko denarja, da bi si lahko privoščili kosilo v kakšni gostilni ali restavraciji v mestu. Tako glavna delavcev projektivnega biroja med premorom za kosilo poje malico, ki jo prinesejo od doma, in naredi nekaj krogov okrog poslopija, kjer delajo. Inženirski in strokovni delovnih izkušnji namreč bodo na mesec do dveh tednov porabili za pripravo na delo in nazaj (nekaj delavcev se vozi iz okoliških krajev) precej več časa kot prej, saj nimajo več ugodnih zvez. Tako v mraku odhajajo od doma in se v mraku tudi vračajo. Po vrnitvi iz službe jim ostane le še toliko časa, da svojim otrokom dajo večerjo in jih pospremiti v posteljo. In s tem se starši, ki želijo nekaj časa nameniti tudi vzgoji otrok – pravijo nase sogovorniki – težko spriznajo.

LJILJANA ĐERIĆ

V vrhniškem sistemu CATV v prihodnje tudi lokalni program?

Lokalni teletekst in video strani so prejšnji teden oddajali šele poskusno in z izposojenimi napravami

VRHNIKA, 19. novembra – Podjetje Iskra Antene Vrhnika je v sodelovanju z Gorenjem Pointom v preteklem tednu poskusno oddajala teletekst in video strani. Lokalni program so lahko spremljali uporabniki vrhniškega kabelskodistribucijskega sistema (KDS), uvedli so ga predvsem zato, da bi slednje obvestili o tehničnih spremembah in novostih.

Kot so povedali v Iskri Antene, bo njihova ekipa inženiranja, ki je KDS projektirala, hkrati pa opravlja tudi strokovno montažo, kmalu »potegnili kable« še do preostalih individualnih naročnikov oziroma prvotnih soinvestitorjev. S tem se bo število gospodinjstev v občini, ki prek skupinske antenske naprave in kabelskega teletekstnega sistema že lahko gledajo devet satelitskih in pet zemeljskih tv programov, s sedanjih približno tri, povečalo na skoraj tisoč petsto. Povedali so tudi, da ta hip še niso izkoriščene vse možnosti; saj je obstoječi sistem, ki so ga zgradili skupaj z odborom za izgradnjo KDS pri krajevskih skupnostih Vrhnika, zasnovan tako, da omogoča tako priključitev novih uporabnikov kot tudi programske širitve za spremljanje do 35 TV in do 10 UKV stereo radijskih programov ter vključitev že omenjenega lokalnega programa.

Napravo za poskusno oddajanje teleteksta in video strani, ki so si jo izposodili pri proizvajalcu, Podjetju informacijske tehnologije Gorenje Point iz Velenja, so morali denar vrniti, ker sredstev za odkup za zasluge niso dovolj. Upajo pa, da bodo ustrezno rešitev našli čimprej, saj se zavedajo, da bi se prav zaradi rednega lokalnega programa še povečalo zanimanje za vključitev v kabelski sistem. Ta je poleg tega, da omogoča boljši sprejem televizijskih in radijskih signalov in hkrati polpeša izgled samega kraja, ker odpravlja gozd klasičnih anten na hišah, privlačen tudi zaradi cene, ki je za posameznika naročnika približno za polovico nižja od kompleta anten za individualni sprejem satelitskih programov.

MOJCA ŠAJN

PO SLOVENIJI

O usodi Narodne galerije danes v skupščini

LJUBLJANA, 19. novembra – Večmesečne razprave o Narodni galeriji in lipah bodo jutri naposled dočakale svoj epilog: potem ko so svoje povedali zeleni, javnost, arhitekti, slovenski kulturniki, bodo o usodi Narodne galerije oddali delegati skupščine Center na jutrišnjem zasedanju. Možnosti sta dve: bodisi odločitev za izbrani projekt preureditve in povezave galerije (ki predvideva postavitev Robbovega vodnjaka v notranjino vmesnega, transparentnega člena) ali pa ohranitev obstoječega. (S. V.)

Predstavitve antologije znanstvene fantastike

LJUBLJANA, 19. novembra – V knjigarni Mladinske knjige na Titovi cesti 3 v Ljubljani bo v torek, 20. novembra, ob 18. uri predstavitev antologije znanstvene fantastike Fantazija, avtorjev Zige Leskovška in Sama Resnika. Na predstavitvi bosta poleg obeh avtorjev še Miha Remec in Vid Pečjak. (J. M.)

Na ogled bo knjiga o ljubljanskem tramvaju

LJUBLJANA, 19. novembra – Državna založba Slovenije bo v sredo, 21. novembra, ob 17. uri pred ljubljanskim Magistratom predstavila knjigo Tadeja Brateta Ljubljanski tramvaj. Obiskovalci si bodo na Mestnem trgu lahko ogledali tudi obnoven tramvajski voz številka 5. Pokrovitelji prireditve je ljubljanski župan Jože Stregar. (J. M.)

Razstava in pogovor v galeriji Insula

LJUBLJANA, 19. novembra – V galeriji Insula na Dvornem trgu bodo v torek, 20. novembra, odprli razstavo grafik Zvesta Apollonia. Na dan otvoritve bosta ob 11. uri dopolne demonstracija sitotiska, umetniške ustvarjalne grafične vrstni, in pogovor o njegovem delu. (S. V.)

Teden talnega ogrevanja v Ljubljani

LJUBLJANA, 19. novembra – V trgovskem podjetju Bizjan v Ljubljani bodo obiskovalci lahko od danes pa do 25. novembra ogledali nov sistem talnega ogrevanja, imenovan RE. Predstavlja ga slovensko-avstrijsko mešano podjetje RE iz Maribora (oni ga proizvajajo, projektirajo in montirajo). Ta sistem naj bi, tako trdijo njegovi proizvajalci, zagotavljal 20 do 30-odstotni prihranek energije v primerjavi s klasičnim centralnim ogrevanjem, smotrnoke razporeditev energije v prostoru, pravilnejšo vlažnost zraka v prostoru, poleg tega pa naj bi tudi precej cenejši od klasičnih sistemov ogrevanja. (J. P.)

Rolkarji v klubu K 4

LJUBLJANA, 19. novembra – V torek, 20. novembra, bo v klubu K 4 Skate Rock Swindle, večer rolkarjev in njihove glasbe, ki ga bosta pripravila Skate Core Kolektiv in Radio Student. Rolkarji bodo pokazali svoje vragolije, za obiskovalce, ki bodo v klub prišli z rolko, pa bo vstop prost. (Ž. M.)

Jože Vrščaj v galeriji Ahl

LJUBLJANA, 19. novembra – V galeriji Ahl (prodajno-razstavni salon Avtohiše na Trdnovi 9) bodo v četrtek, 22. novembra, odprli razstavo akademskega slikarja Jožeta Vrščaja. Avtorja bo predstavil direktor Mestne galerije Aleksander Bassin, kratek glasbeni program pa bo imel kitarist Andrej Grafenauer. (S. V.)

Janez Bizjak bo govoril o Aljaski

TRBOVLJE, 19. novembra – Planinsko društvo Trbovlje že desetletja organizira planinska in topotipna predavanja. Na tokrovnem predavanju, ob 18. uri, v predavalnici Delavskega doma Trbovlje bo arhitekt in alpinist Janez Bizjak, sicer strokovni delavec Triglavskega narodnega parka, govoril o temi: Aljaska – dežela zelenja in ledu. Prireditve bo povezana s številnimi barvnimi diapozitivi. (T. L.)

Martinov ex tempore v Šmartnem

ŠMARTNO, 19. novembra – Društvo likovnih umetnikov severne Primorske iz Nove Gorice je v soboto pripravilo v Šmartnem 26 slikarjev iz različnih slovenskih krajev. Žirija je pregledala 39 del in veliko odkupno nagrado prireditelja za najboljšo delo ex tempore (12.000 dinarjev) prisodila Ivi Prančiču iz Ljubljane. Različne odkupne nagrade, ki so jih podelili Gostišče Oddih, Solkan, GLA-SMIK, Nova Gorica, Gostišče Piko, Nova Gorica, Bižak, Solkan in vinogradnik Dušan Kristančič, Medana, ter dve društveni priznanji (s slikarskim povabilom v Šmartno) pa so prejeli Lucijan Bratuš, Pavle Medvedšek, Milovan Vahič, Gigo de Breia, Rafael Nemec, Wang Hui Qin in Karel Kuhar. (B. S.)

Srednješolci razstavljajo v Ljubljanski banki

SEŽANA, 19. novembra – Šolska hranilnica, ki jo vodi mentorica Majda Stocca, in likovna skupina srednješolcev pod vodstvom akademске slikarke Karin Pirjevec sta v prostorih Ljubljanske banke ob dnevu varčevanja pripravili razstavo likovnih del srednješolcev. Razstava je posvečena trem zbiranju, prepovedi in vrednotam. Razstava poudarja odnos do dobrin, s katerimi ne smemo razmetavati. Srednješolski likovniki pa se ne posvečajo samo risanju, ampak skušajo sodelovati z drugimi številnimi izvenskolskimi dejavnostmi in pripraviti multimedijski projekt. Razstava v sežanski enoti LB bo na ogled do 27. novembra. (O. K. S.)

Žrtve tudi v jamah na Koprskem?

KOPER, 19. novembra – Občinski IS v Kopru je danes imenoval petelansko komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih pripravila seznam jam v katerih so morda posmrtni človeški ostanki. Komisija bo morala poskrbeti tudi za natančno identifikacijo posmrtnih ostankov. Sklep je bil sprejet na podlagi predloga poslanca LDS v občinski skupnosti. Dancs smo zvedeli, je v koprski občini približno devet jam, ki bi jih bilo treba natančneje pregledati. (D. G.)

Rojstva

LJUBLJANA: V ljubljanski porodnišnici je v zadnjih štirih dneh minulega tedna prišlo na svet 29 deklet in 41 deček. V petek sta se Katji Bonin rodila dva sinova, težka 2130 in 2050 gramov. Najtežja med novorojenčki sta bila deček in deklica, ki sta ob rojstvu tehtala vsak po 4720 gramov. Najmanj – 770 gramov pa je zbrala ena od deklic. (R. D.)

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Žalah se bodo danes svojci še zadnjič poslovili od 76-letnega upokojenca Nila Candina (ob 10. uri); 83-letnega upokojenca Franca Candina (ob 12. uri); 77-letne upokojenke Julije Lahovec (ob 13. uri); 58-letnega upokojenca Jožeta Radniča (ob 15. uri) in 87-letne upokojenke Irene Premk (ob 16. uri).

VIC: Danes ob 11. uri bodo na viškem pokopališču svojci pospremili na zadnjo pot 83-letnega upokojenca Rudolfa Vresovnika.

UMETNIK: Na krajšnjem pokopališču bo danes ob 14. uri pogreb 84-letnega upokojenca Feliksa Sevska. (R. L.)

PISMA BRALCEV

Zanima me čistoča mesta

Zadnje čase je bilo veliko povedanega in tudi objavljenega o dejavnosti komunalnega podjetja SNAGA in s tem v zvezi tudi o aktivnostih raznih organov v skupščini in izvršnem svetu mesta Ljubljana.

Moram reči, da mi vsa zadeva že nekoliko preseda in me dolgočas. Pravzaprav me ne zanima, ali bo direktor SNAGE ta ali oni ali neko tretjo, tudi ne, ali mora določene stvari opraviti ta organ ali ona komisija, itd. Kot občani, ki redno plačujemo prispevek za odvoz smeti in drugo, me predvsem zanima čistoča mesta in seveda, da nimam smeti pred hišo. Kako bo to naredilo podjetje SNAGA, je njihova stvar oziroma stvar nadrejenih organov. Če tega ne bo, bom prenehal plačevati tovrstni prispevek in bom to predlagal tudi hišnem svetu. Za ustrezno plačilo želimo imeti ustrezno storitev. Tuko je povsod po svetu, kjer je vzpostavljena tržni odnos. To, da bi se morali vsi »brigati za vse« je ostalina preteklega »samoupravnega« miselnosti, ki je preživela. Podobno kot za storitve SNAGE velja tudi za druge storitve ali kakršnekoli odnose v zvezi z nakupom in prodajo. Stvari skušajmo je enkrat obravnnavati z vidika odnosa podjetje – po-

trošnik, ne pa z vidika potreb politike in birokracije! STANE MOŽINA, Kardeljeva 10, Ljubljana

Je Medved res edini?

Dopuščam možnost, da je tako kot pri večini sporov tudi v »vojni« med mestno oblastjo in podjetjem Snaga resnica neke vmes – pa vendar bi zastavil »vojskovodji« Marjanu Vidmarju povsem nedolžno vprašanje: Ali ste prepričani, gospod Vidmar, da je sporni gospod Medved edini človek v Sloveniji, ki bi bil sposoben voditi podjetje Snaga?

Če je Váš odgovor pritrdilen, se brž umaknite s svojega položaja, saj v tem primeru z Vášo presojo nekaj ne more biti v redu, če pa je odgovor nikalen in vztrajate na »barikadnih« (iz prenapolnjenih smetnjakov) zaradi načel, se umaknite še tem hitreje, saj mestni izvršni svet najbrž ni primeren poligon za izvajanje individualnih (prestižnih) psiho-dram. Ne glede na to, kje natančno je resnica v tem že naravnost tragi-komičnem sporu (h komiki pripisva tudi potrepeljivost občana), sem osebno mnenja, da je človek, ki je pripravljen tako brez strahu vsiljevati za direktorja kolektivna, ki ga tako odločno zavrača, vse prej kot primeren za

takšno funkcijo (da o tistih, ki vsiljujejo nje, ne govorim). Sprajšujem se tudi, katere diverzantske politične sklopina znotraj Demosa spodbokpava ugled le-tega, s tem, da na položaje mestne oblasti nastavlja ljudi Vidmarjevega kova. MILOŠ RODE, Škrabčeva 7, Ljubljana

Preveč besed o pometanju

Sploštevani predsednik občinskih, mestnih, krajevnih in kaj vem še kakšnih izvršnih in podobnih svetov, ko takole kot upokojenka z malo več časa berem časopise Delo, Dnevnik, Mladino, Demokracija pa še Delo Plus povrh, poslušam radio in gledam TV, mi je nenadoma postalo jasno: naš osrednji in glavni problem je podjetje Snaga in dogajanje okrog tega – kaj naša gospodarstvo, ki tone in je že na dnu, kaj zdravstvo, kultura, brezposelnost in vse in vsi poplavljeni! Kaj mislite, bi kaj pomagalo! Morda pa le. V upanju, da se bom kmalu enkrat le zbudila v naši lepi »beli Ljubljani« (pa Bog ne želi že od snega), vas lepo pozdravljam. NEVENKA OBERNSU, Mesecnolova 34, Ljubljana

Odločbe o delovni obveznosti

V Delu z dne 14. novembra 1990 je bilo pod naslovom Ljub-

ljano spet čistijo alternativni smetarji med drugim navedeno tudi naslednje: »Tone Prevc, na-nelnek mestne uprave inšpekcijskih služb, je na tiskovni konferenci dejal, da so zaradi epidemiološke nevarnosti, ki grozi mestu, izdali delavcem Snage odločbe o delovni obveznosti...«

Kolikor vem, pomeni uvedba delovne obveznosti suspenz z ustavo določenih pravic in svoboščin človeka in občana, ki je dovoljena le v treh primerih: ob razglasitvi neposredne vojne nevarnosti, ob razglasitvi vojnega stanja in ob razglasitvi izrednih razmer. Za nobeno od navedenih razglasitev pa niso pristojni niti gospod Tone Prevc niti uradniki mestne vlade.

TONE KIKELJ, Zvezda 13, Ljubljana

Martinovanje in naša policija

Minilo je letošnje martinovanje, praznovanje, ki naj bi kot v starih časih popostrilo turistično ponudbo in življenje na Slovenskem. Voldine osebnosti republiškega turizma celo trdijo, da so stari občani na Slovenskem in njihova ponovna obuditev, ve-lika rezerva turizma v naši repu-bliki.

Tako je v Nemčiji. Znameniti Oktoberfest, praznik ljudi v Münchnu, vsako leto privablja na tisočstote ljudi iz vsega sveta,

kjer se zadnji teden v septembru in prvi teden v oktobru ob pivu veselijo in zabavajo ljudje vseh celin. Na tem praznovanju sem bil letos tudi sam dva dni. Povem vam, da je bilo vesel

Kaj se skriva za umorom miličnika?

ZAGREB, 19. novembra – Sojenje 23-letnemu miličniku Miloradu Dobruju, ki naj bi se danes začelo na spletskem obdobjem sodišču, so preložili na 10. december. V petek jim je namreč dr. Mladen Singer, vršilec dolžnosti republiškega javnega tožilca, poslal dopis, s katerim razveljavlja prejšnji sklep, da bo obtožbo zastopal namestnik okrožnega in javnega tožilca v Zadru Ivan Galović. Razpravo so sklenili preložiti, da bi spletski občinski javni tožilec imel dovolj časa za priprave.

Ta sklep je, kot kaže, še spodbudil ogorčenje prebivalcev Pridrage blizu Zadra, ki si že dobro leto vztrajno prizadevajo, da bi prišla na dan resnica o smrti miličnika zadrškega SNZ Jureta Čulina. V soboto so v vasi spet organizirali protestni shod in s shoda poslali pismo republikemu vodstvu. Vaščani Pridrage ne verjamejo uradni različici, po kateri je Dobro 5. novembra lani s polavtomatsko puško po nesreči ubil svojega sodelavca, ko sta poskušala izslediti vlomilca Stanka Lukiča-Čvika. Sumijo, da je bilo popolnoma drugače, da Čulino iz nekega kakšnih vzrokov – ne izključujejo tudi mednarodnega obračuna – ubili v poslopju zadrškega SNZ in nato razglasili, da je morilec Čvik. Pripominjajo, da je zadrski SNZ organiziral pravo gonjo za Stankom Lukičem-Čvikom in da so odgovorni takoj vedeli, kdo je morilec, vendar so to zamočili. Kdo ve, kako bi se končalo, se sprašujejo, če bi Čvika, ki se je spektakularno val pred novinarji, ubili med pregonom.

Ko so se Pridražani že pripravljali, da se z avtomobil odpravijo v Split na obravnavo, jih je presenetil sklep o preložitvi. Pripominjajo, da je republikanski tožilec tega sklepa ni obrazložil in da bodo vaščani Pridrage verjetno zahtevali odgovor tudi na to vprašanje. Na koncu naj povemo, da je Milorad Dobro obtožen po 38. členu kazenskega zakona Republike Hrvaške.

O uradni različici mnogi dvojim in zastopnik Čulinove družine, zagrebški odvjetnik Silvije Degen, pravi, da bo sodišče moralo ugotoviti, kdo je ubil Jureta Čulina in zakaj, in da imajo Pridražani pravico zvedeti resnico.

DUŠAN MILUŠ

Orožarna pod sedežem v mercedesu

FERNETIČI, 19. novembra – Sežanski cariniki na mednarodnem mejnem prehodu Fernetiči so tudi ta konec tedna preprečili poskus tihotapstva orožja v Jugoslavijo. Tudi tokrat je pošiljka prihajala iz Švice, ki je očitno postala preskrbovalni center za kasnejše ilegalno oboroževanje Jugoslavije.

Tokrat se je na prehod v Fernetičih pripeljal z osebnim avtomobilom mercedes 230 E švicarske registracije L. I. iz Duvna, začasnó zaposlen v Švici. Carinik, ki je delal v soboto v nočni izmeni, se je odločil za pregled vozila. Pod zadnjim sedežem je odkril vojaško avtomatsko puško in puško znanke remington. Pod sedežem je bilo skritih še osem okvirjev za naboje, nož za avtomatsko puško, 200 nabojev kalibra 7,62, 150 nabojev za pištole in 55 nabojev za puško znanke remington ter pribor za čiščenje orožja. Po odkritju so cariniki ves nadaljnji postopek prepustili delavcem kopske UNZ.

KLICHEMO 93

Po Ljubljani gorijo smetnjaki

LJUBLJANA, 19. novembra – Ljubljanski poklicni gasilci so imeli v minulem tednu bolj malo dela in tudi nobenega resnega požara. V delovni dnevnik so vpisali komaj dvajset klicev na pomoč, torej povprečno manj kot tri na dan, kar se ni zgodilo malodane že pol leta. Zanimivo pa je, da na vseh koncih in krajih Ljubljane gorijo smetnjaki. Vzrok? Eden je zapeloval neprevidnost občanov, ki v zabojnike odlagajo še »živ« pet, drugi vzrok, znanio hiti počenčji piromani, ki jih žene obsedenost prevelikega števila kozarčkov, tretji pa je nemara svojevrednost protest proti vsem, ki ne znajo in ne znajo razplesti smetarske afeře.

Minuli ponedeljek so ob 1.40 začeli na križišču Rimske in Karlejeve. Z gusenjem smetnjaka seveda. Deset ur kasneje so jih klicali na Cveplandsko, kjer sta treščila vloga in Renault 21. Po moči so potrebovali tisti, ki so se peljali z yugom. Sredi popoldneva so morali vdreti v stanovanje na Zupančičevi, kjer se je vžgal kuhinjski element, postavljen približno razgretga štedilnika. Nato so se odpravili še na Vodnikov, kjer so pogasili prepoln smetnjak.

V torek se pet ni odbila, ko jih je klicala stanovalka s Poljanške, v nši naj bi nagajal dimnik. Vse so pregledale, pa nič našli. Dopoldne so pohiteli na Beblerjev trg, kjer je zapiskal javljalik. Že pred njimi ga je »uspal« hišnik v stanovanjskem blo-

Spet narašča število žrtev med pešci

Pešci in kolesarji so spet med najpogostejšimi žrtvami na slovenskih cestah. To potrjujejo številne prometne nesreče, v katerih so bili vpleteni pešci in kolesarji. V zadnjem času je celjsko območje med najnevarnejšimi, in v nekaj zadnjih dneh je tam umrlo tudi največ pešcev. Gre pretežno za stare ljudi, ki niso kos sodobnemu prometu, povzročitelji nesreč pa so precej hitri vozilki, med katerimi so tudi takšni, ki v prometu z vrtenjem volana služijo vsakdanji kruh.

Žal pa so pešci, še zlasti starejši, nemalokrat sami krivi za svojo nesrečo. Dogaja se, da ceste prečkajo tam, kjer je to najbolj nevarno. Razumljivo je, da so reakcije starejših ljudi precej bolj okorne in počasnejše kot pri mlajših prometenih udeležencih. Prav to pa bi morali ti pešci upoštevati pri hoji po cesti ali pri prečkanju cestnih tam, kjer ni semafora. Nekateri pešci tudi vidijo bolj slabo in zavoljo tega včasih spregledajo luč na semaforu, kar pa je zanje lahko usodno. Seveda pa ni vse odvisno le od pešcev. Svoje prispevajo tudi vozniki, ki ponavadi tako dirkajo, da potem, ko je treba pravočasno ustaviti, niso več sposobni. Ti vozniki bi se morali še posebej zavedati, da so pešci zdaj pozami oblošeni v temneja oblačila in so zaradi tega ob prvem miraku skoraj nevidni.

Prometni strokovnjaki ugotavljajo, da je precej smrtnih nesreč med pešci tudi zaradi prečkanja avtocesti ali štiripasovnic. Tako je znan primer, ko je precej vinjen pešec plesal kar čez dvojno varoval-

no ograjo na avtocesti in pri tem stopil pred osebni avtomobil. Tudi prečkanje štiripasovnice daleč od označenih prehodov, kar je še posebej značilno za Celovsko cesto v Ljubljani, ni nobena redkost. Nekaj letšnjih smrtnih primerov med pešci bi moralo biti resno opozorilo tako vozaševalcem cest, kot tudi vsem prometnim udeležencem. V bližini Avto-montaže domala vsak dan prečka Celovsko cesto za nekaj avtobusov potnikov. Če bi, denimo, cestarji postavili vzdolž zelenice primerno visoko ograjo, takšno, ki stoji nekoliko nižje, bi se število nesreč med pešci zmanjšalo, če jih že ne bi povsem odpravilo od tega, da bi se izzivali nesrečo na tem delu ceste.

Hoja zunaj naselij, še zlasti ponoči in v megli, je hudo nevarna. Ravno zaradi tega so zakonodajalci sprejeli pravilo, da morajo pešci zunaj naselij hoditi obvezno po levi strani. Gre za to, da so tako prej opazni in se tudi sami lahko pravočasno izognejo nesreči. A dovolj o pešcih, treba je pogledati še drugo »stran«: nekatere ceste so slabo označene in nimajo niti, sredinske, kaj šele robne rumene črte; tudi smeri količki z odsevniki so prav zdaj povsem umazani, tako da v megli ni mogoče oceniti ali vozniki vozijo po robu ali sredini ceste ali celo kar po nasprotnem voznem pasu. Takšne, na videz drobne, nepomembne zadeve, se lahko hudo maščujejo.

Za konec pa še tole: pešci imajo ponekod v Ljubljani ustrezno urejene podhode, a raje tečajo čez ceste med vozili. Toda za Celovsko cesto, za katero sicer ni povsem jasno, ali sploh ima tehnični prezem, tega ne bi mogli trditi. Tam je v bližini Volkswagrovega servisa eden od podhodov celo zasut in ne služi nikomur. ... In tako odgovorimo, namesto da bi poskrbeli za večjo varnost pešcev, raje že nekaj let obdobje svojevrstni ljubljanski »spomenik«.

ŽARKO HOJNIK

MINULI TEDEN 12

LETOS ŽE 470 MRTVIH

Oprostilna sodbazadeseterico, obtoženo posilstva

MARIBOR, 19. novembra – Na temeljnem sodišču v Mariboru se je končala glavna obravnava zoper deseterico mladeničev (pet starejših mladeničev in pet polnoletnikov), ki naj bi v noči s 13. na 14. april letos posilstva ali storila kaznivno dejanje spolnega nasilja nad 19-letnim dekletom.

Po kociani obravnavi, na kateri so bili zaslusani vsi obtoženi, priče in oškodovanka, je sodnica Zdenka Klarič vsem deseterim obtožencem izrekla oprostilno sodo, in sicer zaradi pomanjkanja dokazov za dejanja, ki jim jih je očitala obtožnica. Sodbaz se ni pravomočna.

Z. Š.

DELO plus

Kdo je visoki črnolasec?

LJUBLJANA, KAMNIK, 19. novembra – Deset dni je minilo, odkar so v Kamniku umorili 35-letnega Mirko Orehovec, profesorja slovensčine na srednji gradbeni šoli v Ljubljani. Pokojni Orehovec je živel sam v svojem stanovanju v bloku naselja v Zikovi ulici v Kamniku, drugace pa je bil doma iz Gornjega Motikna.

Policisti in kriminalisti UNZ Ljubljana okolič, ki so ves ta čas zbirali obvestila o umorjenem profesorju, nam zanekrasi se ne vedo povedati nič določeno o preiskavi, po pa ugotovili, da je bil Mirko Orehovec v soboto, 10. novembra med dvanaajsto in drugo uro popoldne v Ljubljani. Srečala ga je njegova dobra znanka, ko je v družbi neznanca, katerega fotograf objavljamo, korakal skozi prehod od Trga osvoboditve proti blagovnici Maximarket. Bila sta zapletena v pogovor, in Orehovec svoje prijatelje menda ni opazil.

Neznanca moškega je profesorjeva znanka opisala kot črnolasec, močnejše postave, visokega približno 180 centimetrov (nekako tak po postavi je bil tudi Mirko Orehovec), obločen je bil v daljši plašč rjave barve, verjetno balonar. Po sebi je opozorila na temnejšo, rumenkasto polt obraza in izredno goste, izrazite črte, rahlo valovite oziroma nakodrane lase. Kriminalisti prosijo neznanca, ki je po vsej verjetnosti zadnja oseba, ki je govorila z Orehovecem, da se zgleda pri njih, ker bi morda kaj več vedel o profesorjevih načrtih za tisto usodno soboto. Hkrati prosijo tudi morebitne druge očitke, da jim sporočijo, če so 10. novembra vide-

li ali srečali Orehoveca ali njegovega znanca.

Kot smo že zvedeli, je imel Mirko Orehovec veliko znanec in prijateljev, že dolga leta je hodil z istim dekletom, v Kamniku so ga bolj malo videvali, saj je služboval in »živel« v Ljubljani. Kot strokovnjak – slavista so ga zelo cenili. Bil je priljubljen tudi med svojimi učenci, med katerimi je veljal za strogega in pravičnega profesorja. Rad je zahajal v družbo, veliko se je udeleževal tudi na svojem strokovnem področju, tako je bil med drugim lektor na RTV, Ludoorgo leto pa je delal tudi na univerzi Lomonosov v Moskvi.

Znan je bil kot vreden človek, zato se je vsem na soli tudi čudno zdelo, zakaj v ponedeljek ni prišel v službo. Če bi bil zbolel, bi poklical, kot je to še vedno storil. Zato so ga klicali domov, potem pa še k bratu, ki je potem iz Motikna odpeljal v Kamnik in zamenjal trkal na vrata enosobnega stanovanja v prvem nadstropju na Zikovi 7. Poklicali so gasilce, ki so prek halokona splezali v stanovanje in umorjenega profesorja našli v sobi. Ve se še, da skoraj zagotovo ne gre za roparski napad ali vlom, saj iz stanovanja ni bilo nič odnesenega.

K. D.

MIRKO OREHOVEC

NEZNANI PROFESORJEV ZNANEC

Tvegano prehitvanje v ovinku je imelo strahotne posledice

Obtožnica zoper nemškega voznika, ki je povzročil nesrečo, v kateri sta umrli dve osebi, šest pa jih je bilo ranjenih

LJUBLJANA, 19. novembra – Ker je povzročil hudo prometno nesrečo, za posledicami katere sta umrli dva človeka, dva sta bila hudo, štirje ljudje pa laže ranjeni, bo moral na zatožno klop grospuljske enote ljubljanskega temeljnega sodišča 40-letni nemški državljan Klaus Jürgen Fink, doma iz Neu Ulma.

Klaus Jürgen Fink se je 22. decembra lani z novim osebnim terenskim vozilom mercedes vračal proti domu s počitnice v Grčiji. Med vožnjo iz Novega mesta proti Ljubljani se je v kraju Velike Pece nenadoma pred blagim ovinkom zapeljal čez neopreženo črto in se znajdel na levi strani magistralne ceste. Tedaj mu je z mercedesom zahodnonemške registracije pripeljal nasproti 41-letni Kamil Jelič, zdomcem v ZRN, ki se je peljal domov v Doboj. Trčenje je bilo neizogibno. Jeličev avto je po njem zaneslo na bankino na desni, v betonsko ograjo nadvoza in končno se je prevrnilo pod cesto. Za njim se je z audjem zahodnonemške registracije peljal z audjem 80 še naš državljan Aziz Hodžić. Tudi ta se je zaletel v terenski avto.

Posledice so bile izredno hude: Kamil Jelič je umrl vkleščen v avtomobil, njegov 2-letni sin pa v bolnišnici šest dni po nesreči. Hudo ranjeni sta bili Jeličeva žena Iva, ki je zaradi posledic poškodb ohromela, in hčerka Sanja, druga hčerka Suzana pa je bila laže ranjena. Laže so bili ranjeni še Aziz Hodžić, njegova hčerka Elmana in sopotnica Klau- suza Jürgena Finka Sonja Jungin- ger, pa tudi voznik Fink.

Večina potnikov v treh avtomobilih je v času nesreče spala. Kako je do nesreče prišlo, sta lahko pri preiskovalnem sodniku pričala le Aziz Hodžić in hčerka. Povedala sta, da je mercedes pred njima nenadoma prišel zavirati in potem s ceste izginil na desno, pred njihovim audjem pa se je potem pojavilo terensko vozilo mercedes. Prišlo je do celnega trčenja. Klaus Jürgen Fink pa se je zagovarjal, da je hotel prehitovati neki tovornjak, zato je zapeljal le nekoliko na levo stran ceste, da bi videl, če je pot prosta, in da se je nato izredno hitro pripeljal avtomobilu z oznako 12-C ter 500 nabojev kalibra 7,56. (J. Š.)

Pirati niso nikogar ranili

PULJ, 19. novembra – Kot smo že poročali, je doživela naša ladja »Juna« 16. novembra blizu Slonokošene obale piratski napad. Zadelo so jo tri granate, tako da je salon za posadko zapel v požar, kermien pa je bila presekana. Brzavsko so tako vsebino je namreč prejel podjetje Plovidba puljskega Uljanika.

Zdaj je že znano, da se ni nikomur zgodilo nič in da bo ladja s tovarom podjetja iz Monte Carla, ki jo je tudi najelo, zaplula v senegalški pristanišče Dakar.

Orožje in petarde

SENTILJ, 19. novembra – Konec tedna so cariniki na mednarodnem mejnem prehodu Sentilj zaplenili kar 83.700 petard. Od tega so jih pri Aleksandru M. iz Bora našli 26.000, pri avstrijskem državljanu (po poklicu mesarju) Guntherju P. pa kar 30.000 petard.

Cariniki so danes dodali še nekaj drobec k podobi tihotapske dvojice Dušana M. in Dražena S. iz Drnisa. Najprej so pri njiju v avtomobilu našli 50 nabojev za malokalibrsko puško, nato 200 nabojev za pištole parabellum 9 mm, potem pa so odkrili še lovski puško črnoglavca splošno uporabi in pri nas zelo cenjen avtomat 12-C ter 500 nabojev kalibra 7,56. (J. Š.)

Iz galerije ukradli

PIRAN, 19. novembra – Med milinim vikendom je iz piranske Mestne galerije izginila ena od slik slovelega nemškega slikarja A. R. Peneka. Penek je več tednov razstavljal svoja dela v vseh treh galerijah Obalnih galerij (v vsaki Lož, Meduži in Meduži ter piranski Mestni galeriji). Kopski kriminalisti še vedno iščejo sledi za izginulo sliko vredno več deset tisoč mark (I. U.)

Iz zaporov še bežijo, mar ne?

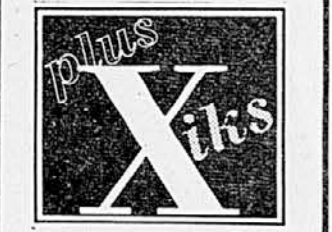
Zaporniki skoraj ne bežijo več. Vsaj ne iz zaporov v Sloveniji ali pa se tako vsaj zdi.

So se spremenili oni ali se je spremenilo kaj drugega? Nekateri trdijo, da se slovenski zaporji od velikanske večine drugih po Jugoslaviji razlikujejo kakor dan od noči. Spet drugi menijo, da zapor ostane zapor, kakršnikoli že je, in da bi storili vse, da bi iz njega prišli – če bi se tam znašli.

Zakaj ne bežijo? Penologi zatrjujejo, da si domala vsak zapornik – izjeme so najbolj problematični in za najhujša dejanja obsojeni – z nekaj samoočuvanja lahko pridobi pravico do prostega izhoda. Morda je del odgovora v tem.

Poleg preostaja edina možnost samo najbolj problematičnim obsojenim. Ker skoraj ni izjeme v ureditvi, da zapura, iz katerega ne bi bilo mogoče pobežeti, se niso zgradili, ostaja vprašanje – ali bežijo?

Odgovore preberite v

Izide V TOREK!

Brezplačna vožnja v Avstrijo – samo za majhno protiuslugo

Cariniki na pomurskih mejnih prehodih imajo letos precej več dela – Z maloozbmejnimi prepustnicami na delo k sosedom

GORNJA RADGONA, 19. novembra – Letos so tako kot povsod po Sloveniji, tudi cariniki carinarnice v Gornji Radgoni, ki pokrivajo mejo z Avstrijo in Madžarsko v Pomurju, imeli precej več dela kot lani. Na šestih mednarodnih in osmih maloozbmejnih prehodih na njihovem območju je v prvih letšnjih desetih mesecih mejo prestopilo namreč več kot sedem in pol milijona potnikov, kar je za 40 odstotkov več kot lani.

Ob podrobnejšem ogledu teh števil pa je jasno videti, da se je v tem času glavni tok potnikov začel obračati v nasprotno smer – domaćih potnikov, ki so šli čez mejo, je bilo namreč 4,31 milijona ali za 138 odstotkov več kot lani v desetih mesecih, tujcev, ki so prihajali k nam, pa 2,26 milijona ali desetinoma manj kot lani. Takšnemu preobratu gotovo botruje za nas ugoden tečaj dinarja, ki pa tuje vse bolj odvrča od potovanj v Jugoslavijo.

Glede na povečan promet čez mejo je temu primerno več tudi carinskih prekrškov. Kar 571 so jih našli v radgonski carinarnici ob tem, da manjših prekrškov zaradi obilice dela sploh ne obravnavajo in torej tudi niso evidentirani. Poleg tega torej, da je obravnavanih prekrškov za 63 odstotkov več kot lani, so ti po vsebini tudi mnogo hujši. Tako

Razgrajaska »armada«

LJUBLJANA, 19. novembra – Tudi tokrat tekma med Olimpijo in Rijeko ni minila brez incidentov, za kar so poskrbeli razgrit navijači, ki so v nedeljo ob 12.30 priprtovali v Ljubljano. »Armada« so policisti spremljali od postaje do stadiona. Toda že pri Plavi Laguni je med približno 180 navijači našlo nekaj tako razgritih, da so sprožili pretep in 23-letni Tihomir P. je takrat udaril policista in se takoj znašel v prostorih za pridržanje. Potem so se pri Olimpiji odločili, da navijači brez vstopnice ne smejo na stadion in kakih 50 mladcev se je napolnilo s Titove proti glavnemu vходу z Vodovodne, vmes pa so prek ograje metali kamne in med tem kratkim pohodom so poskodovali tudi štiri osebe. Policisti so razgrajaska identificirali, kolovodjo pa pridržali do izročitve preiskovalnemu sodniku. Tudi tekmo je moral sodnik prekiniti in policisti so izpraznili južno tribuno, od koder so navijači »bombardirali« igrišče s petardami in drugo pirotehnično šaro. »Armada« je imela policijsko spremstvo tudi zvezno varnostnost na postajo. Na PM Bežigrad so vsega skupaj pripeljali 41 navijačev, šest so jih pridržali do iztečenja, potem pa so jih poslali naravnost k sodniku za prekrške.

K. D.

JACK HIGGINS

Ura pred polnočjo

67. nadaljevanje

»Prepozno ste prišli,« sem spregovoril.

»Vsega je konec.«

Barbaccia je stopil proti meni. »Si živ in zdrav?«

»Jaz? Jaz se počutim odlično. Samo Burke in njegov mladi prijatelj sta mrtva in dva Hofferjeva silaka sta malo načeta. Koliko, misliš, bom dobil? Deset let? Petnajst? V Rimu ne marajo več takšnih dogodivščin. Skudjeje turizmu.«

»Položil mi je roko na ramo. »Stacey, poslušaj me. Vse to ni nič. Burke in njegov prijatelj bosta izginila tako globoko v zemljo, da ju ne bo nihče več našel. Pri drugih bom že uredil zadevo – jaz vse uredim. Dobro bodo premislili, preden bodo nasprotovali mafiji.«

»To je dobro,« sem dejal. »To je čudovito, ker ti moram iskreno povedati, da imam dovolj zaporov za vse življenje in druge narče, med katerimi je tudi ta, da bom jutri s prvim letalom odletel s Sicilije.«

»Popolnoma je pretrpeto in negotovo je stegnil roko proti meni. »Stacey, saj ne veš, kaj govoriš. Ostati moraš pri meni.«

»Ostati pri tebi?«

Na glas sem se zasmejal.

»Če bi te obesili, ti ne bi odrezal vrvi. Novico imam zate. Nočoj sem odkril nekaj

zelo zanimivega. Odkril sem, kdo je umoril

mojo mater. Ti si jo.«

Kaj bolj neusmiljenega mu nisem mogel reči, čeprav je bila resnica, in videl sem, da je zlezal vase, da se je postaral pred mojimi očmi.

Obrnil sem se in se zrinil mimo njegovih silakov in nenadoma me je obšla silna, silna utrujenost.

Prišel sem do vrat in sem se nekoliko opotekel. Podprla me je njena roka. Rosa je bila pri meni, njen obraz je bil poln ponosa, in nič več ni jokala.

»Naj ti pomagam, Stacey.«

»Znaš tudi kuhati?«

»Takšnih makaronov še nisi jedel.«

»Potem si dekle zame. Samo en pogoj. Že ob prvi priložnosti bova morala ravnati tako, kot je prav. Sovražnost nerednost.«

Spet je začela jokati, ko sva šla po stopničah navzdol, in pretpojal sem jo po rami.

»Gotovo je moja obleka še v moji sobi. Pripravi koveček zame in pospravi tudi svoje stvari in ne pozabi potnega lista. Dobiva se v prtiliču. In daj mi listnico.«

Dala mi jo je in odšla v svojo sobo. Brez pomoči sem pripradal v vežo. Se huje je deževal kot prej, ko sem stopil na vrt in šel vzdolž terase pred vilo.

Videti je bil dovolj miren, ko je ležal na dežju, čeprav je kazalo, da ima zlomljeno hrbtnico in počeno lobjano na tilniku.

★ ★ ★

O marsičem sem razmišljal, ko sem stal tam.

Največ pa sem razmišljal o tem, kako sva se prvič srečala v »Lizbonskih lučeh«. Ko bi bilo le mogoče ohraniti trenutke za zmeraj,

ko bi se ljudje ne spreminjali, čeprav to ni mogoče.

Življenje ni takšno.

Zdaj sem bil utrujen, zdaj sem si želel samo pribežališča pred temo v kakem toplem kotičku. In če bom imel srečo, več sreče, kot jo ima večina ljudi, mi jo bo prinesla Rosa.

Rosa in kos papirja, vreden petdeset tisoč dolarjev, ki je bil spravljen v podlagi moje listnice. Posmehljivo sem se nasmešnil, ko sem se spomnil, kako je slovensko zalepil manilsko kuverto, v kateri je bil formular za dvig s tekočega računa, ki sem ga istega dne zamenjal z resničnim dokumentom.

Ubogi Sean – ubogi Sean Burke. Vzel sem smith and wesson iz žepa in ga izpustil, da je padel na prsi, ko sem ga zapustil na tleh v dežju.

Morda je bila to slaba zamenjava – zanj, toda ne zame.

KONEC

ED LACY:

Vizum za smrt

Kmalu začetek novega napetega romana, ki se dogaja v New Yorku.

1977 Egiptovski predsednik **Sadat** je govoril v izraelski skupščini.

Z obročka. Začetek. 101., 4. dec. 1990 ob 18. uri, 1 x tedensko, na OŠ
Jože Moškrič, Jarška c. 34, Ljubljana. Prijave po tel. (061) 446-491.

STIKOVA VROČA LINIJA ZVEDELI VČERAJ – VELJA DANES!

NAROČILA ZA OBJAVO OGLASOV V STIKOVNI VROČI LINIJI SPREJEMAMO PO TELEFONU (061) 329-559
IN NA NASLOV DELO STIK, LJUBLJANA, TITOVA 35, DO 12. URE ZA OBJAVO NASLEDNJI DAN.

**SAMSUNG 55 TTX
NORDMENDE 63
N. VIDEOREKORDER**

CDA Center Škofljica, Dolenjska c. 474, tel. (061) 666-032

CDA Center Kranj, C. talcev 3, tel. (064) 22-367

Pohitite, količine so omejene! Del. čas 9. – 12., 15.30 – 19.30

**RAČUNALNIKI
HYUNDAI**

Ugodne prodajne cene, možnost leasinga, tudi tiskalnikov. **EXTREME**, Moša Pijadejeva 38 (nasproti gl. avt. postaje), tel. 301-530, 301-665.

**BARVNE SANITARNE
ARMATURE
tel. (061) 322-796**

V MAVRICI, Gosposvetska 13, vam poleg stalne izbire materialov za centralno ogrevanje in vodovodnega materiala nudimo UVOŽENE BARVNE SANITARNE ARMATURE – zlata, bela, rdeča, rjava, kromirana, ...

**Globtour vas vabi za
novo leto v Izrael**

Velika Izraelska tura, ugodni plačilni pogoji. Tel. 327-743, 311-164.

**EL. KABLI UGODNO
ELEKTROMAX**

PP/R 3x2,5 po 7,30 din • PP/R 3x1,5 po 5,60 din • Cene so brez PD • Tel. (061) 483-293. **Ves elektroinst. mat., ki ga potrebujete, dobite pri nas.**

**STEP BY STEP
trgovina s čevlji**

Obiščite novo trgovino z italijanskimi čevlji vsak dan od 9. – 19. ure, ob sobotah od 9. – 14. ure. Ciri Metodov trg 14 (nasproti Stolinice).

**T. A. ALTETOURS,
Vodnikova 165, Lj.,
tel. (061) 574-658**

Istanbul, letalo, 28. 11. – 2. 12., 3.150 din
29. 12. – 2. 1. in 31. 12. – 3. 1. z ogledom mesta in silvestrovanjem 4.190 oz. 4.090 din. Pokličite nas od 9. – 17. ure, v soboto od 9. – 12. ure.

**29. november
v Bohinju**

Zakaj ne bi preživeli zadnjega praznovanja dneva republike v Bohinju, oazi Alp, tam, kjer pravimo, da tišina šepeta. Mir, sprostitve, rekreacija v prvinskem, skrivnostno lepem okolju! Skušajte pozabiti na vsako-dnevna bremena in vzemite si nekaj dni samo zase. Ponudimo vam lahko **apartmaje TRIGLAV** (dva-, tri-, štiri- in petposteljni, savna, fitness kabinet, namizni tenis, v vsakem apartmaju opremljena kuhinja, posteljnina, telefon, televizija, dnevni najem od 358 din za dvoposteljnega do 672 din za petposteljni apartma) ali letos prenovljeni **hotel JEZERO** (bazen, savna, solarium, fitness kabinet, namizni tenis, klubski prostor, v vsaki sobi pa satelitska televizija, mini bar in telefon; cena polpenzion 381 din za osebo; otrokom priznavamo popust do 50%). Veseli bomo vašega obiska! Za rezervacije in informacije pokličite prodajo **ALPNUMA** na št.: (064) 723-441.

**SITAR, d.o.o.,
Ljubljana,
Nazorjeva 3,
tel. (061) 210-293**

Štampilke – žigi – pečati – gravirane napisne plošče in druge vizualne komunikacije. Tradicionalna kakovost. Nov delovni čas: vsak dan, razen sobote, od 8. – 16. ure.

V TERMAN ČATEŽ

PLAČATE 10 DNI, BIVATE 14 DNI v terminu 2. 12. do 16. 12. 1990 ali **PLAČATE 14 DNI, BIVATE 21 DNI** v terminu 2. 12. do 23. 12. 1990. **Popust velja za vse programe.** Rezervacije in informacije **TERME ČATEŽ**, (0608) 62-110 in vaša turistična agencija.

**AVSTRALIJA
že od 2.590 USD
naprej**

Najpopolnejša ponudba potovanj v Avstralijo. Inf. **T. A. MERIDIAN**, (064) 84-195.

**ELEKTRONSKI
PREKLOPNIKI ZA
TISKALNIK**

Cenjene kupce obveščamo, da imamo v zalogi paralelne in serijske elektronske preklopnike. Po ugodnih cenah so tudi diskete 3M in Memorex. **EXTREME**, Moša Pijadejeva 38 (nasproti gl. avt. postaje), tel. (061) 301-530, 301-665.

**BUSINESS MEETINGS
IN ENGLISH
na Ekonomski
fakulteti v Ljubljani**

CISEF – Center strokovnega izpopolnjevanja in svetovalne dejavnosti Ekonomske fakultete bo 6., 7. in 8. decembra 1990 pripravil **vikend seminar: Business Meetings in English**. Program pripravljamo tudi za **zaključene skupine v podjetjih**. Informacije: **CISEF**, tel. (061) 342-662.

**DOMUS JE PRIPRAVIL
SEMINAR
INOVACIJSKO
DEJAVNOSTI USTAVA
IN DELNICARSTVO**

V sredo, 21. 11. od 9. – 17. ure na Komenskega 7/V v Ljubljani. Predavali bodo: dr. M. Mulej, dr. K. Puharič, dr. G. Stanič in mag. J. Pučnik. Kotizacija za udeležbo in literaturo znaša 1.200 din. Plačate jo na ŽR 50100-603-40776, Domus Ljubljana, Kardeljeva 2. Dod. inf. po tel. (061) 323-155, vsak delavnik od 9. – 13. ure.

**KOČNA KAMNIK
HAJMIJE CENE
KUHNINJ IN DNEVNIH
SOB**

Salon pohištva Kočna Kamnik, Kranjska cesta 3/a, tel. (061) 816-296. – do konca meseca za gotovinsko plačilo najnižje cene kuhinj in dnevnih sob – brezplačna dostava do 30 km.

**EXTREME
EXTREME
EXTREME
Gospodarsko
razstavišče,
hala B,
tel. (061) 315-927**

Z ugodnimi pogoji leasinga vam v **EXTREMU** ponujamo možnost, da pridobite v uporabo naslednje izdelke: – glasbila: pianina, harmonike – posebna ponudba: Casio klaviature vseh velikosti – TV aparate in videorekorderje (Schneider, Nordmende, TV-Star) – izdelke bele tehnike Gorenja: pralne, sušilne in pomivalne stroje, hladilne skrinje in hladilnike, štedilnike, mikrovalovne pečice – računalnike PC 286, PC 386, tiskalnice Star.

**POJDIITE Z NAMI
za 29. november**

RIM – 4 dni, **MÜNCHEN**, – 2 dni. Ugodno, odlog plačila. **MERCATOR** **TURIST**, Lj., Tavčarjeva 6, tel. 312-254, 317-285.

**AVTOMOBILI S KLIMA
NAPRAVO, RADIO**

Tipo DGT, vse honde, mitsubishi, daihatsu, raicer – opel kadett, picups-chevrolet, po ugodnih cenah. **BLISK d.o.o.**, (061) 266-971.

**DOBIMO SE NA
GOSPODARSKEM
RAZSTAVIŠČU
TMP d.o.o.**

Za vas smo od 20. – 24. 11. na Ljubljanskem pohištvenem sejmu v hali C. Ogledali si boste in naročili pohištveno okovje modernih ali klasičnih oblik iz medenine, lesa, porcelana... Veselimo se vašega obiska in vas vabimo, da se ogledate tudi po sejmu v naših poslovnih prostorih na Kidričevi 1/4 ali po tel. (061) 217-389.

**STRUNA,
prijazna trgovina
z računalniki**

vam ponuja **VISOKOKAKOVOSTNE MONITORSKE FILTRE**, ki zaščitijo oči pri delu z računalnikom ali terminalom. Tel. (061) 320-029.

**AKUPRESURA
Sayonara**

Specializirani studio za odpravo **celulita in debelosti**; pomagamo tudi pri bolečinah, odvajanju kajenja... pri čemer sodeluje zdravnik. Gorazdova 17, tel. (061) 551-627.

**PRESENEČENJE
BUTIK BALONČEK,
Levstikov trg 8**

Pri nakupu nad **800,00 din** izmed vsakih 30 kupcev enemu **povrno** kupnino. Velika izbira uvoženih otroških jopic in uvoženih nepremočljivih bund – tachel, computherm. **Ugodne cene.**

PODJETJA, OBRTNIKI

Ugoden nakup rokovnikov, koledarjev, reprezentančnih map po grosističnih cenah. Dobava takoj. Možnost tiska. **SIMT, d.o.o.**, Rožna dolina, Cesta V/23, Ljubljana, tel. (061) 261-300.

**TEDEN TALNEGA
OGREVANJA »RE«
od 19. do 24.
novembra pri
»Bizjanu« v Savljah**

Vabimo vas na »**Teden talnega ogrevanja RE**«. »RE« je najboljši sistem talnega ogrevanja, ki ga proizvaja, projektira in montira avstrijsko-slovenska mešana firma »**RE**« – racionalizacija energije iz Maribora. S sistemom »RE« vas bodo seznanili naši strokovnjaki. **VAS ZAKLAD V TLEH – SISTEM TALNEGA OGREVANJA »RE«**. Trgovsko podjetje Bizjan, Savlje 87, tel. 372-112.

ZAVOD ZA IZGRADNJO MARIBORA, p.o.

Maribor, Slovenska 40
in
**SKLAD STAVBNIH ZEMLJIŠČ MESTA
MARIBOR**, Maribor, Slovenska 40

razpisujeta
v sodelovanju z

DRUŠTVOM ARHITEKTOV MARIBOR,
Trg Borisa Kraigherja 3

**republiški – anonimni
– urbanistično – arhitektonski
natečaj**

Za pridobitev urbanistično-prostorskih-idejnih rešitev z idejno programskimi rešitvami stanovanjskih objektov na območju S-8/6 in S-8, Pristan v Mariboru

Na natečaju lahko sodelujejo vse fizične in pravne osebe s stalnim bivališčem ali s poslovnim sedežem v Republiki Sloveniji

Roki:
Razpisno gradivo zainteresenti dobijo po pošti ali neposredno pri razpisovalcu – zavodu za izgradnjo Maribora, Slovenska 40 – 62000 Maribor, soba št. 212/II. nad. z dokazilom

vplačane kavnice 1.000,00 din na ŽR MB 51800-654-29796 – za Sklad stavbnih zemljišč mesta Maribor, Slovenska 40.

Rok za oddajo elaboratov je 10. 4. 1991.

Nagrade: skupna vsota nagrad je 310.000,00 din, od tega

1. nagrada: 120.000,00 din

2. nagrada: 80.000,00 din

3. nagrada: 50.000,00 din

2 odkupa po 30.000,00 din

Celotni nagradni sklad bo izplačan le tedaj, če bo razpisovalec prejel vsaj šest (6) elaboratov, izdelanih v skladu z razpisnimi pogoji.

Ocenjevalno komisijo sestavljajo:

predsednik: Magda Tovornik, dipl. inž. kem

– predsednica SO Maribor

stalni namestnik: Boris Sovič, dipl. inž. el.

– podpredsednik SO Maribor

člani za razpisovalca: Vida Marn, dipl. inž. gr., Janez Kreševič, dipl. inž. arh., Janez Mikuž, dipl. umet. zg., Nemanja Lazarevič, dipl. inž. arh.

člani za DAM: Vladimir Brezar, prof. dr. arh., Tomaž Jeglič, dipl. inž. arh., Ljubo Mišič, dipl. inž. arh., Igor Recer, dipl. inž. arh.

poročevalec za urbanizem: Nataša Gorjup, dipl. inž. arh.

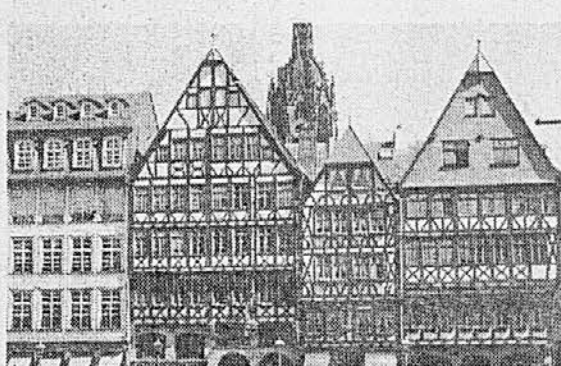
poročevalec za arhitekturo: Slava Rojak, dipl. inž. arh.

19-8125

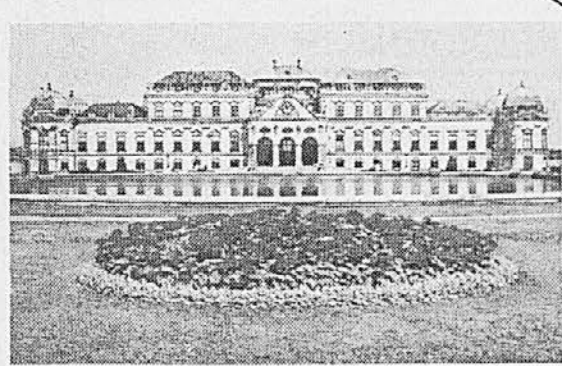
MOSKVA

glavno mesto dežele z neizmernim trgom, mesto velikih muzejev, zgodovinsko mesto z burno preteklostjo... Iz Ljubljane letimo trikrat tedensko z reaktivnim letalom super MD82 in sicer ob torkih in četrkih ob 8.55, ob nedeljah pa ob 15. uri.

FRANKFURT

svetovno zračno križišče, svetovno sejamsko mesto, mesto bančništva, svetovno borzno središče... Polet iz Ljubljane vsak dan ob 15.05 z reaktivnim letalom DC9.

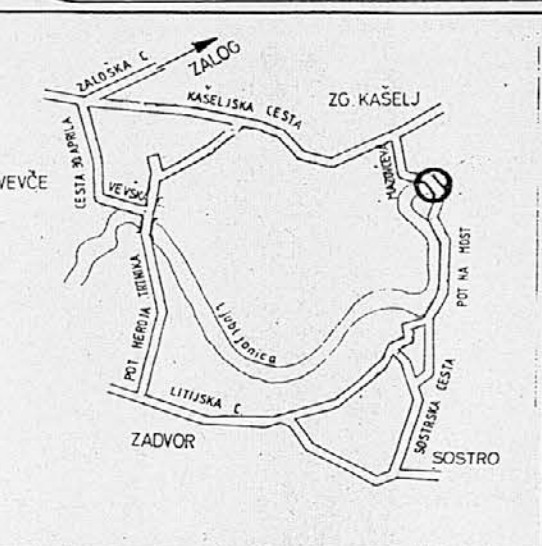
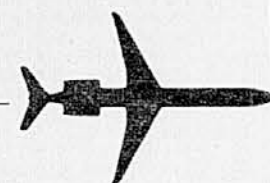

DUNAJ

kralj Donave, mesto, ki je navdihnilo mnogo umetnikov, nekdanje študijsko mesto slavnih Slovencev... Poleti iz Ljubljane štirikrat tedensko z letali DH7 in DC9, z odhodi ob torkih in sredo ob 9.20, ob petkih ob 11.20 in ob nedeljah ob 15.25.

SVET VAM POLAGAMO NA DLAN.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

KOMUNALNO PODJETJE LJUBLJANA, p. o.,
OE KOMUNALNE GRADNJE OBVEŠČA,
da bo do nadaljnjega zaprt
MOST PREKO LJUBLJANICE V KAŠLJU
Preko mostu bo mogoč peš in kolesarski promet.
Prosimo za razumevanje.

Z **A** **P** **podjetje za vzdrževanje avtocest**
AVTOCESTA Ljubljana p.o.
Linhartova 10

obvešča uporabnike avtoceste na odseku Brezovica – Vrhnika, da bo v obdobju od 19. novembra 1990 do preklica, ovičan promet zaradi popravila asfalta. Uvoz na avtocesto pri priključku Brezovica bo zaprt.

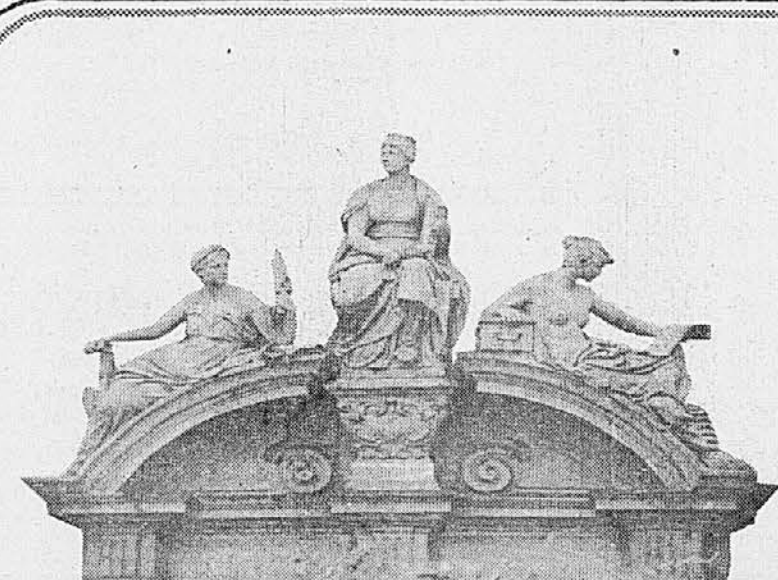
Uporabnike prosimo, da upoštevajo prometno signalizacijo. 20-8173

Interesente obveščamo, da smo podaljšali rok za oddajo prijav za javni natečaj o primernosti za sodelovanje na urbanističnem in tehnološko arhitektonskem natečaju za novi pristaniški terminal na Aerodromu Ljubljana, objavljen v Delu dne 2. 11. 1990 do 22. 11. 1990. Aerodrom Ljubljana

**JEKLO
TEHNA**

Cenjene poslovne partnerje obveščamo, da bo v Jeklotehni, Veleprodaja Maribor letni popis blaga.

Popis črne metalurgije in inštalacij bo od 24. 11. do 28. 11. 1990 v Mariboru, črne metalurgije pa 24. 11. 1990 v Murski Soboti.

FRANKFURT

SVETOVNO ZRAČNO KRIŽIŠČE
MESTO BANČNIŠTVA
SVETOVNI BORZNI CENTER...

... VSAK DAN OB 15.05 IZ LJUBLJANE
Z REAKTIVNIM LETALOM DC-9

ADRIA AIRWAYS, 61000 LJUBLJANA, KUZMIČEVA 7, TEL: (061) 318-944, TLX: 31268 ADAIR YU FAX: 061/323-356, GOSPOSVETSKA 6, TEL: 061/313-312, TLX: 31795 ADAIR YU, FAX: 061/321-668 IN PRI VSEH POOBlaščenih TUR. AGENCIJAH.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

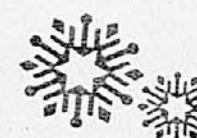

V Javnih skladiščih ob Šmartinski 152 v Ljubljani BTC d.d.
od Miklavža do dedka Mraza

(od 1. do 31. decembra 1990)

PRAZNIČNO PRODAJNO RAZSTAVNI SEJEM,

na katerega vabi vse, ki se ukvarjajo z drobnim gospodarstvom, trgovce, poceljtrike, umetnike in druge, ki lahko ponudijo kupcem svoje blago.

V času sejma bo kulturno zabavni program za otroke in odrasle, sejma pa bo odprt vsak dan od 12. do 21. ure.

Za obiskovalce je zagotovljen velik parkirni prostor (za več kot 1.000 vozil), ki omogoča parkiranje prav ob objektu.

Vse informacije dobite osebno v Komerčalnem sektorju BTC d.d.
ali po telefonu 444-183.

za avtomobile ZASTAVA

**ZAGOTOVLJENE STARE CENE
DO 22. 11. 1990**

Rok za sprejemanje naročil po starih cenah je podaljšan do 22. novembra 1990.
• Omejen kontingent vozil

Tovarniške cene	din
YUGO koral 45	69.000
YUGO koral 55	67.000
YUGO 101 skala 55/5V	72.000
Z-128 skala 55	75.000
YUGO uno 45 R	88.000
126p GL	39.000
LADA riva 1300	79.000
LADA karavan	79.000
LADA samara 1500/5V	96.000
LADA niva 1600	89.900

Vplačila in informacije
v prodajni mreži ZASTAVA
ali po telefonu: (034) 213-978,
218-190,
33-770,
86-882

**ZASTAVA
YUGO AVTOMOBILI**

TELEVIZIJA

SLOVENIJA I

8.35 – 12.05 in 14.40 – 0.05 TELE-
TEKST TV SLOVENIJA
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 34. oddaja
SOLSKA TV:
9.25 CLOVEKOVO TELO: KAJ CLOVEKA DRŽI POKONCI
9.55 BOJ ZA OBSTANEK: Otrok str-moglavcev
10.20 NEMŠČINA – ALLES GUTE (23/26)
10.50 SEDMA STEZA, športna oddaja
11.10 OSMI DAN
11.55 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 TV MOZAIK:
NEMŠČINA – ALLES GUTE, ponovitev (23/26)
15.35 SOVA, ponovitev
ALFRED HITCHCOCK VAM PREDSTAVLJA, 12/16 del ameriške nanizanke
Poirot Agathe Christie, 9/10 del angleške nanizanke
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 TV DNEVNİK I
17.05 TV MOZAIK: SOLSKA TV, ponovitev
17.05 CLOVEKOVO TELO: KAJ CLOVEKA DRŽI POKONCI
17.30 BOJ ZA OBSTANEK: Otrok str-moglavcev
18.00 SPOROD ZA OTROKE IN MLADE
18.00 LONČEK, KUHAJ: ocvrte miske
18.10 O WILDE: INFANTINJIN ROJSTNI DAN
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 TV DNEVNİK 2
19.55 VREME
L. F. COSTA: NEKOČ V LIZBONI, 3/4 del portugalske nanizanke
20.55 EPP
LOVE ME TENDER, TRIBUTE TO ELVIS PRESLEY, 2. del
22.00 TV DNEVNİK 3, VREME
22.25 SOVA:
DEKAMERON
POROT AGATHE CHRISTIE
23.55 VIDEO STRANI

SLOVENIJA II

15.45 ŠAHOVSKA OLIMPIADA, dnevni pregled, oddaja TV Novi Sad
16.30 SVET ŠPORTA, oddaja HTV
17.30 REGIONALNI PROGRAMI TV SLOVENIJA
STUDIO 2 KOPER
19.00 NAŠA PESEM '90, 6 oddaja
19.30 TV DNEVNİK
20.00 DANES V SKUPŠČINI
20.45 DNEVNİK LOTA
20.50 GRADOVI:
KAKO SO JIH NAPADALI 11/13 del domače dok. serije
21.25 UMETNIŠKI VEČER

SHAKESPEARE NA TV:
KRALJ HENRIK VI., 1. del angleške drame (do 0.25)

HRVATSKA TV

9.15 POROČILA
9.20 TV KOLEDAR
9.30 MALI SVET, oddaja za otroke
10.00 SOLSKI PROGRAM
ZGODBA O MODREM KOLESU
10.20 ZGODBE IZ MUZEJA: Hila luk
10.35 IZ ZGODOVINE GLASBE: Ivan Lukačić, Barok
11.05 USKOČKA
11.35 GENETIKA IN NJENA UPO-RABA
12.00 POROČILA
12.10 VIDEO STRANI
12.20 SATELITSKI PROGRAM
15.05 HRVATSKA KLAVIRSKA GLASBA
16.10 VIDEO STRANI
16.25 POROČILA
16.30 TV KOLEDAR
16.40 MALI SVET, oddaja za otroke
17.10 SOLSKI PROGRAM:
MAKSIMILIJAN VRHOVAC, PROSVETITELJ IN BAKLO-NOSE
17.40 HRVATSKA DANES
18.25 STEVILKE IN CRKE, kviz
18.45 MALA VELIKA CRNA GORA
PRED VOLITVAMI '90, dokumentarna oddaja
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNİK
20.00 OČE BOM
20.45 ZREBANJE LOTA
20.55 V VELIKEM PLANU, kontakt-na oddaja
22.25 TV DNEVNİK
22.45 POROČILA V ANGLEŠČINI
22.50 KINOLUB EVROPA:
DOMOVINA, angleški film
0.20 POROČILA
HRVAŠKA TV II
16.15 VIDEOSTRANI
16.20 DOBER DAN: SPREGLA-
LITE, POGLEJTE
16.30 BITI ALI NE BITI, ponovitev ameriške filma
18.10 GLASBA
18.30 MONSIGNORE QUIJOTE
19.00 GLASBENI VSAKDAN
19.30 RISANKA: Garfield
20.45 ZREBANJE LOTA
POROČILA
MONSIGNORE QUIJOTE

KOPER

12.30 RAZISKOVALNA BAZA
13.00 EUROGOLF
14.00 OB RINGU – posebna oddaja
15.45 IZBOR ŠPORTNIH ODDAJ
16.45 KROG – SPORT IZ ZAMEJ-
STVA – ponovitev
17.30 SKUPNI PROGRAM Z II. MREŽO TV SLOVENIJE
PRIMORSKI REGIONALNI PROGRAM – ODDAJA V ŽIVO
Klepet z gledalci, aktualna doganja, reportaže, polemike, zanimivosti

18.45 ODPRTA MEJA
19.00 TVD STICISCE
19.25 CAROBNA SVETILKA – OTROŠKI PROGRAM
SEALAB 2020 – Risanke
19.45 CLOVEČERNI FILM
21.15 MOD SOUAD – serija
22.00 ZREBANJE LOTO
22.05 TV DNEVNİK
22.15 SMUČARSKI TEDNIK
23.15 OB RINGU
00.15 ZADETETI TEDNA

AVSTRILIJA I

9.00 POROČILA
in
RADI IMAMO KATE, ponovitev
9.30 ANGLEŠČINA ZA ZAČETNIKE
10.00 SOLSKA TV
10.30 VINCENT IN THEO, ponovitev 1. dela filma (1989/90)
12.05 ŠPORT V PONEDELJEK, ponovitev
13.00 POROČILA
13.10 MI, ponovitev
13.40 KOLSKA TV
13.45 ZNANE DANESE V RAST-LINSKEM SVETU, Rastlina in mravlja
14.10 HITRA DOSTAVA, risanka
14.15 ALF, Ples v mskah
15.30 Otroški program
15.35 TUDI HEČ MORA BITI
16.00 AM, DAM, DES
16.30 MINI ATELJE
16.55 MINI ČAS V SLIKI
17.05 KAMERON, zadnji del
17.30 MINI REPORTAŽA
17.55 OKOLI SVETA V 80 DNEH
18.00 MI
18.30 SREČNA DRUŽINA, Titan
19.22 ZNANE DANESE
19.30 ČAS V SLIKI I
19.53 VREME
20.00 ŠPORT
21.15 Univerzum: ČUDEŽ KAPLJIC, 3. – zadnji del: Prodane survine
21.07 DALLAS, Ponos in predsodek
21.50 POGLEDI S STRANI
22.00 PIRANHE (Piranha) – ameriški film, 1977
23.30 KOBRA, PREVZEMITE, Naj-dijamant
0.15 POROČILA

AVSTRILIJA II

16.55 LEKSIKON UMETNIKOV, slikar Fritz Fröhlich
17.00 KOLSKA TV
17.30 ORIENTACIJA
18.00 RADI IMAMO KATE, Pozor, kamera!
18.30 WURLITZER
19.00 LOKALNI PROGRAM
19.30 ČAS V SLIKI I
19.53 VREME
20.00 KULTURA
20.15 HOPALA
20.40 TV KOTIČEK ZA ZIVALI
21.07 REPORTAŽE IZ TUJINE, oddaja zunanje-politične redakcije
22.00 ČAS V SLIKI I
22.25 KLUB 2
POROČILA

RAII

6.55 JUTRANJJI PROGRAM, vodita Livia Azzariti in Puccio Corona

10.15 SANTA BARBARA, nadalje-vanje
11.00 POROČILA
11.05 IGRANI FILM, 1. del
12.00 POROČILA
12.05 IGRANI FILM, 2. del
13.00 FANTASTICO BIS
13.30 TV DNEVNİK / TRI MINUTE O...
14.00 KVARKOV SVET
14.45 RISANKA
15.00 ITALIJANSKE KRONIKE
15.30 NA SEVER, NA JUG
16.00 BIG
18.00 POROČILA
18.05 SVETA Z DRUGEGA SVETA
18.45 SANTA BARBARA, nadalje-vanje
19.40 ALMANAH
19.50 VREME
30.00 TV DNEVNİK
20.40 POSEBNA ODDAJA
21.40 DOKTOR DETROIT, igrani film
vmes TV DNEVNİK
0.00 NOČNI TVD
0.00 DANES V PARLAMENTU
0.25 OPOLNOKO
0.40 DOKUMENTARNA ODDAJA
RAII II

7.00 OTROŠKI PROGRAM
8.40 LORENZ IN SINOV, dramati-zirani roman
9.30 DOKUMENTARNA ODDAJA
10.00 IGRANI FILM
11.30 ČAR NEPRICA KOVANEGA
11.55 CAPTOL, nadaljevanje
13.00 DO TRINAJSTI
13.10 GOSPODARSTVO
13.45 KADAR SE LJUBI, nadalje-vanka
14.30 USODE, nadaljevanje
15.20 MAIGRET
15.30 POROČILA
17.00 POROČILA
17.10 VSI ZA ENEGA
18.00 CASABLANCA
18.20 ŠPORT
18.30 ROCK CAFE
18.45 ŠERIF IN NEW YORKU
19.45 TV DNEVNİK
20.15 ŠPORT
20.30 IGRANI FILM
NOČI
DOŠJE
NOČNI TVD
ZMENEK V KINU
NOČNI KINO

MADŽARSKA I

8.45 TV TELOVADBA, za upoko-jence
8.50 PREISKOVALEC, nemška seri-ja: Klimekova zastojnkarska igra, pon.
9.40 RAZGOBAVANJE, telovadba za invalide
9.50 VIDEO STRANI
9.55 SKUPŠČINSKIDNEVNİK, pre-nos zasedanja Parlamenta
16.30 VIDEO STRANI
16.40 PANONSKA KRONIKA, stu-dio Pecs
16.50 NACHRICHTEN, poročila v nemščini
16.55 NAŠ EKSKAN, narodnostna od-daja v srbohrvaščini
17.25 MOJŠTRI ANIMACIJE, angle-ska serija: Računalniška grafika, pon.

MADŽARSKA II

7.00 Daybreak, Poročila, 8.30 Russia Eleven, 9.00 World News, 9.10 Mix
16.00 Hotline, 17.00 Oddajamo, 18.30 Modra noč, 19.30 World News, 19.45 Nit casa, 20.00 UltraSport, 22.00 World News, 22.15 UltraSport, 0.15 World News, 0.30 Modra noč
3SAT
14.25 Pregled programa: 14.30 J. S. Bach, Goldberg varijacije za godalni trio; 15.30 Ludwig van Beethoven, Trio C-mol; 16.00 Glasba za sanjarjenje; 16.15 Svetovni jezik glasba; 17.20 Mimi čas v sliki, poročila za otroke; 17.30 Sedmi kamen; 17.55 Halo, Rolli; 18.00 Slike iz Švice; 19.00 Danes 3sat studio; 19.30 Soko 5113; 20.20 Reportaže iz tujine; 21.00 Razstreljivalec Warrel-mann; film: 21.45 Kultura; 21.50 Sport; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Klub 2, AD dve, poročila
SAT I
6.00 Dobro jutro; 8.35 Sosedje; 9.05 Ladija zaljubljenec; 10.05 Teleshop; 10.30 Najbolji novotni človek na svetu, angl. film; 12.15 Kolo sreče; 13.00 TV borza; 14.00 Pregled programa; 14.05 Risanka; 14.40 Ladija zaljubljenec; 15.30 Naslednji, prosim; 16.05 Bonan-za; 17.10 Sosedje; 17.45 Pregled progra-ma; 17.50 Matt Houston; 18.45 Poročila; 19.05 Kolo sreče; 19.50 Vreme in novice; 20.00 Praznovanja, narodnozabavna glasba; 20.55 Poročila; 21.00 Balduin, film; 22.35 Poročila; 23.00 TV

17.55 BILANCA, četrti ura za gospo-darstvo
18.10 PRVI SLUČAJ: PALLAYD, dokumentarni film, pon.
19.10 VEČERNA PRAVLJICA
19.30 TV DNEVNİK
20.05 DEDIŠČINA GULDENBUR-GOV, nemška serija, 13. Začet-tek konca
20.55 STUDIO '90, kulturni TV tednik
21.55 SKUPŠČINSKIDNEVNİK, dej-stva, argumenti, razprave
22.25 NEKJE IN NEKOČ, Benjamin Britten, portret
23.55 TV DNEVNİK
0.10 DNEVNİK BBC

MADŽARSKA II

17.00 TV 2 – Video strani – Reportaže – Vreme – Glasba – Telefonska igra
18.00 TELESPORT
18.25 ZA OTROKE, Dužina Jetson, risanka
19.00 EKKEHARD, nemško-madžarska serija, 4. Vojna
19.52 TV 2 – Krista in njeno srce, risanka – Kaj nam prinaša večerajšnji dan?
21.00 TV DNEVNİK
21.20 TV 2 – Imate kako zgodbo?
21.30 SIMULTAN, kako naj postane-mo bogati?
22.15 TV 2 – sci-fi magazin
22.50 TV 2 – zaključek dneva

SATELITSKA TV

SUPER CHANNEL

7.00 Daybreak, Poročila, 8.30 Russia Eleven, 9.00 World News, 9.10 Mix
16.00 Hotline, 17.00 Oddajamo, 18.30 Modra noč, 19.30 World News, 19.45 Nit casa, 20.00 UltraSport, 22.00 World News, 22.15 UltraSport, 0.15 World News, 0.30 Modra noč

3SAT

14.25 Pregled programa: 14.30 J. S. Bach, Goldberg varijacije za godalni trio; 15.30 Ludwig van Beethoven, Trio C-mol; 16.00 Glasba za sanjarjenje; 16.15 Svetovni jezik glasba; 17.20 Mimi čas v sliki, poročila za otroke; 17.30 Sedmi kamen; 17.55 Halo, Rolli; 18.00 Slike iz Švice; 19.00 Danes 3sat studio; 19.30 Soko 5113; 20.20 Reportaže iz tujine; 21.00 Razstreljivalec Warrel-mann; film: 21.45 Kultura; 21.50 Sport; 22.00 Čas v sliki 2; 22.25 Klub 2, AD dve, poročila
SAT I
6.00 Dobro jutro; 8.35 Sosedje; 9.05 Ladija zaljubljenec; 10.05 Teleshop; 10.30 Najbolji novotni človek na svetu, angl. film; 12.15 Kolo sreče; 13.00 TV borza; 14.00 Pregled programa; 14.05 Risanka; 14.40 Ladija zaljubljenec; 15.30 Naslednji, prosim; 16.05 Bonan-za; 17.10 Sosedje; 17.45 Pregled progra-ma; 17.50 Matt Houston; 18.45 Poročila; 19.05 Kolo sreče; 19.50 Vreme in novice; 20.00 Praznovanja, narodnozabavna glasba; 20.55 Poročila; 21.00 Balduin, film; 22.35 Poročila; 23.00 TV

SAT I

6.00 Dobro jutro; 8.35 Sosedje; 9.05 Ladija zaljubljenec; 10.05 Teleshop; 10.30 Najbolji novotni človek na svetu, angl. film; 12.15 Kolo sreče; 13.00 TV borza; 14.00 Pregled programa; 14.05 Risanka; 14.40 Ladija zaljubljenec; 15.30 Naslednji, prosim; 16.05 Bonan-za; 17.10 Sosedje; 17.45 Pregled progra-ma; 17.50 Matt Houston; 18.45 Poročila; 19.05 Kolo sreče; 19.50 Vreme in novice; 20.00 Praznovanja, narodnozabavna glasba; 20.55 Poročila; 21.00 Balduin, film; 22.35 Poročila; 23.00 TV

Spiegel; 23.30 V – Vrnitev zunajze-meljskih obiskovalcev; 0.20 Pregled programa

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa; 7.35 Nagradne igre; 9.10 Springfieldove zgodbe; 10.00 Dva s pravim prijemo; 11.10 Tv butik; 11.25 Sierentaler; 11.35 Tvegano; 12.05 Cena je vroča; 12.35 Politijska poročila; 13.00 Bogati in lepi; 13.25 Kalifornijski klan; 14.10 Springfieldova zgodba; 14.55 Divja roža; 15.43 Neto; 15.55 Buck Rogers; 16.45 Tvegano; 17.15 Cena je vroča; 17.45 Sierentaler, igra; 18.00 Kalifornijski klan; 18.45 Poročila; 19.15 Knight Rider; 20.15 Hinden-burg, am. film; 22.15 Eksplozivno; 23.20 Rekvem za Dominica, film; 1.00 A. Hitchcock predstavlja; 1.25 Aero-bika

TV 5

16.05 TV 5 Infos; 17.15 Pogled ženske, portret; 17.45 Ko je dobro... recept; 18.00 Kanada na dveh cestah; 18.30 Številke in crke; 18.50 Bons baisers des Francophiles; 19.10 Kot bi trenil, oddaja o kulturi; 19.30 Poročila; 20.00 Posebni dopisnik, reportaže; 21.00 Poročila; 21.35 Posel stoletja; 23.00 Poročila, Carabine; 23.40 Pogled za kulice, novice iz gledališkega sveta; 0.40 Popotovanje med knjigami, literatura

RADIO

PRVI PROGRAM

(Kravce stereo 91,8 MHz)
4.30 Jutranji program; 5.50 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glas-bena matineja; 10.00 Dopoldanski dnevnik; Informacije, gospodarstvo, glasba; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes sem izbral; 12.10 Pojemo in go-demo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domoljubna glasba; 13.00 Danes do trinaj-stih; 13.38 Do štirinajstih; 14.05 Nena-vadni pogovori; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Radijski Merkurček; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Događki in odmevi; 16.00 Od melodije do melodije; 17.00 Studio ob sedemnaj-stih; 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe; 19.30 Radijski dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za Ge-orgesa Bizeta; 21.05 Radijska igra – Milan Jesih: Globoko jeseni; 21.45 Glasbeni intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Slovenski pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nohturno – Paul Valery: Pesmi; 23.15 Nočni program

DRUGI PROGRAM

(Kravce stereo 98,9 MHz, Krim stereo 93,5 MHz)
5.30 Val 202 – jutro; 13.00 Val 202 – dopoldan; 13.00 Val 202 – popoldan; 13.00 Danes do trinajstih; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Štos – Še v to-rek obujamo spomine; 21.00 S festiva-lov jazz; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Spektar

TRETJI PROGRAM

(Krim stereo 96,5 MHz)
16.00 Dober dan; 16.05 Glasbeni obra-zi ljudskega izročila; 16.30 Znanja široka cesta; 17.00 Koncertni dogodki na tujem; 18.30 Izšlo je...; 18.50 Poročila; 18.50 »Pevski kvarteti Johanna Brahmisa«; 19.30 Predstavitve večernega programa; 19.32 Arje in monolog; 20.00 Literarni večer – Slovenska po-vojna prazna: Marjan Kolarič; 20.45 S solističnih in komornih koncertov: Kvartet Vogler in pianist Frank-Immo Zichner (F. Schubert, W. A. Mozart, A. Schmittke); 22.15 Pretok idej; 22.35 Glasbena miniaturne; 22.40 Mednarod-na radijska univerza; 23.00 Glasba 20. stoletja (4. katalonski festival sodobne glasbe: J. R. Pico, X. Montsalvatge); 23.50 Napovedi sporeda za sredo; 23.55 Lirični utinek

RADIO STUDENT

0.00–12.00 Satelitski programi-po-skusni prenosi (MTV); 12.00 Vžig; 14.00 OF; 15.30 Rezonantski kotiček; 17.00 Jocular; 18.00 Skate rolanje v K4 lojtra; 19.00 Tolpa bumov: Tata bamba Kouyate – Jatiqui (1); 20.00 Torkov večer: underground internati-onalhard & heavy; 24.00 Zatemnitev/ radio-satelit

RADIO GLAS LJUBLJANE

100.2 MHz (Krim) in 102.4 MHz (Grad)
6.00 Dobro jutro Ljubljana; 6.15 Prve novice; 7.00 Horoskop; 7.15 Novice; 7.20 Naj naj naj; 7.30 Vremenska napo-ved; 8.00 Jutro je lahko tudi takšno; 8.30 Kam danes v Ljubljani; 9.15 Novice; 10.15 Novice; 11.15 Novice; 11.20 Naj naj naj; 11.25 Power play; 12.00 BBC novice; 12.15 RGL novinarska oddaja; 13.15 Novice; 14.00 Pasji ra-dio; 14.30 Pop info; 15.15 RGL ko-mentira in obvešča; 15.35 Power play; 16.10 Spoznajmo se; 16.30 Nagradna uganka; 17.15 Novice; 18.20 Tema ted-na v živo; 19.15 Novice; 19.25 Vremen-ska napoved; 20.00 do 6.00 Glasba do jutra

RADIO KOPER

(SV 549 KHz, UKV 88,6–93,8 – 100,3–100,6 – 104,3–107,6 MHz)
6.00 Glasba za dobro jutro; 6.30 Jutra-njik in cestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Poročila in pre-gled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos II. programa radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 13.30 Dnevnik Radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Događki in odmevi; 16.00 Glas-ba po željah; 17.00 Za varnejši jutri – zavaroval. skup. Croatia; 17.30 Pri-morski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Radijski dnevnik

RADIO MARIBOR

(UKV 93,1 in 90,4 MHz, SV 558 KHz)
4.30 Prenos I. programa Radia Ljublja-na; 5.40 Jutranji program Radia Ljubl-jana; 6.30 Jutranja kronika Radia Ljubljana; 7.15 Dobro jutro; 8.00 Poročila; 8.20 Dobro jutro; 9.00 Izbiramo za vas;

10.05 Mali oglasi; 11.00 Če kdo ni sli-sal; 12.05 Torkov klepet; 13.00 Zaba-vna glasba; 14.30 Poročila, obvestila, za-bavna glasba; 15.30 Događki in odme-vi; 16.00 Železi ste, poslušajte; 16.30 Dnevnik radia Maribor; 17.00 Ljubi-ljski pevci in godci; 17.30 Novi rock; 18.00 Studij in glasba; 19.00 Večerni radijski dnevnik; 19.30 Prenos III. programa R. Lj.; 00.00 Prenos I. programa R. Lj.

STIKOV
ČASOPISNI
KIOSK
Utrip
današnjega
tiska

DELO X

Delo X poroča o drugi strani zakona: Spektakularen pobeg v smrtonosno past. Vabilo vlomilec – ključavnica ni problem! Specialec Marije Terezijske – nenavdno vojskovanje barona Trenka. Mafija vedno kaznuje. Delo X, druga stran iz prve roke!

JANA

★ Slovenka leta: Predstavljamo vam štirinajst finalistk.
★ Janini veliki intervju: Saša Pavček: Dekle z ljubeznijo.
★ Janina anketa: Kaj bi podali re-publiki za njen (zadnji?) rojstni dan?
★ Pogovor z dr. Tonetom Zunter-jem, zdravnikom v Lučah: Zdrav-nik kot zdravilo.
★ Ob obletnici, ko so prvi in edini Slovenci presadili srce: Zdaj je sr-ce moje.
★ Test o okolju: Kam naj vrzemo kavno usedlino?
★ Zapredeni v skrivnostni molk: Ali moski ljubijo drugače kot ženske?
★ Slovenija, Moja dežela – šška kartuzija

V Stikov časopisni kiosk lahko od-date napoved po telefonu: (061) 329-559 ali telefaksu (061) 318-570 ali teleprinterju 31 633 in na naslov CGP Delo Stik, Ljubljana, Titova 35. Kiosk je odprt vsak dan do 11. ure za objavo naslednjega dne.

Turistično hotelsko podjetje Skofja Loka, p. o.,
Titov trg 4b
64220 Skofja Loka

objavlja po sklepu Delavskega sveta razpis za delovno mesto

direktorja turistično hotelskega podjetja

Kandidati morajo izpolnjevati še naslednje po-gojne:
– VII. (visoka) ali VI. (višja) stopnja strokovne zahtevnosti ekonomske ali druge ustrezne usmeritve;
– najmanj 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj – potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti;
– znanje enega svetovnega jezika.

Za opravljanje razpisane delovnega mesta bo kandidat imenovan za 4 leta. Po končanem man-datju je lahko ponovno imenovan.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih iz-kušenj in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih po-gojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:
Alpetour, Turistično hotelsko podjetje Skofja Lo-ka, Titov trg 4b.

Delavski svet se bo o izbiri kandidata odločil naj-kasneje v 30 dneh po končanem zbiranju prijav. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po izbiri.

8106

Privoščim mir ti večni na dnu jame;
da pa tako si zgodaj moral umreti,
predragi moj, in nas pustiti same,
to tožil bom, dokler mi bo živet.

dr. France Prešeren

JOŽETU

Po težki boleznii nas je zapustila

CILKA DEJAK

invalidska upokojenka

Od nje se bomo poslovili v torek,
20. novembra 1990, ob 15. uri na kamniških Žalah

Ohranili jo bomo v lepem spominu

Delavci podjetja »Titan« iz Kamnika

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša dolgoletna sodelavka

ANA OREL

upokojenka

Od nje se bomo poslovili v sredo, 21. novembra 1990,
ob 15. uri iz pete mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Vestno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu

Lek, tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov, Ljubljana

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dolgoletni sodelavec

FELIKS SITAR

upokojenec

Pogreb bo v sredo, 21. novembra 1990,
na pokopališču Mengeš, v ožjem družinskem krogu

Vestnega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu

Lek, tovarna farmacevtskih in kemičnih izdelkov, Ljubljana

Tiho sedaj si odšla,
kot lepa misel, ki mine
in nam pusti le spomine.
(Janez Menart)

Nenadoma nas je zapustila naša nadvse ljubljena mama, nona, nonica in sestra

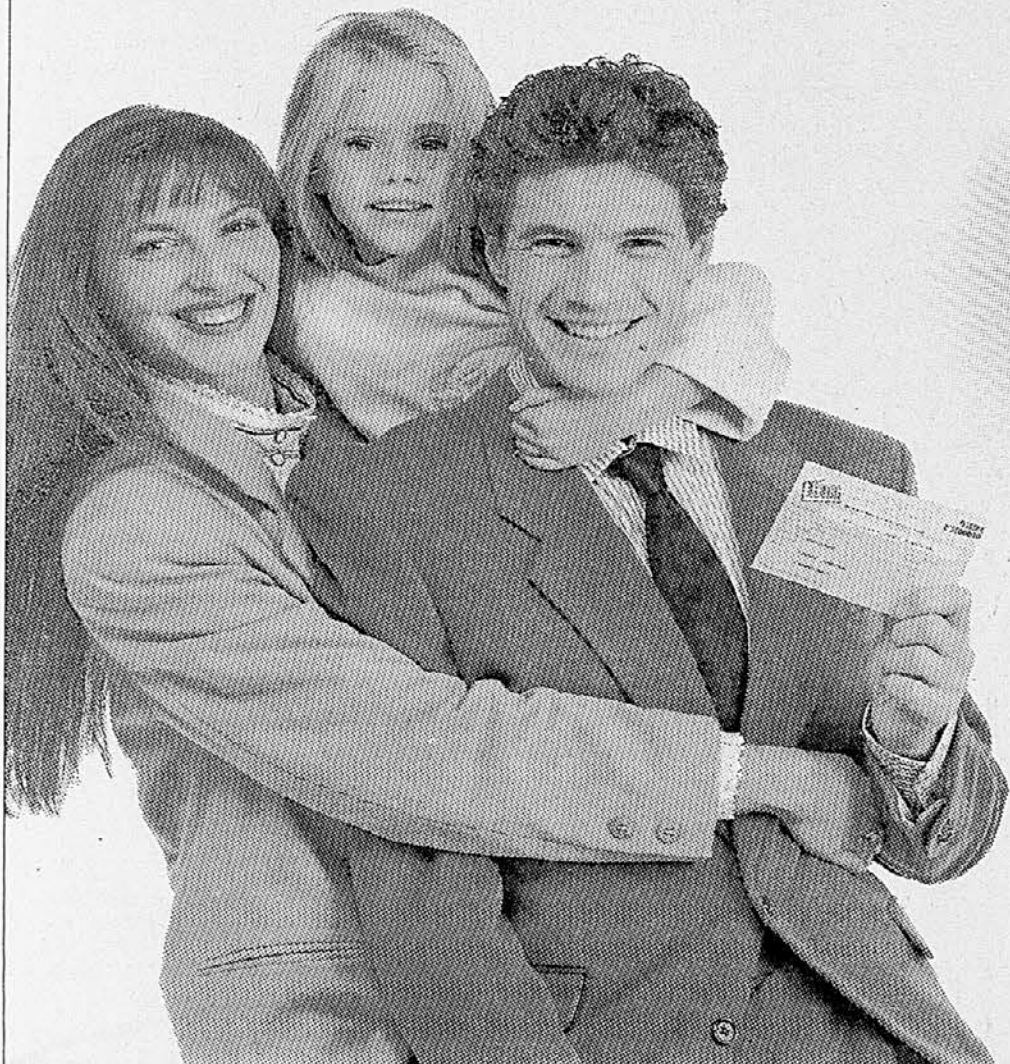
LJUDMILA-MILA LUKŠA

rojena BUNC v Dolini pri Trstu

Prosimo tihega sožalja.
Od nje se bomo poslovili v Kopru na pokopališču, dne 20. novembra 1

TEND

“Našel sem pravo kartico za vstop v svet mode.”

Pri priči zahtevajte svojo osebno nakupovalno kartico v eni od prodajalnih ALBINI v Vidmu. To je namreč «prava» kartica za dostop do neprekosljivih ugodnosti, ki jih ponuja INGROSS ALBINI, kjer je moda vedno velik posel. Našli boste popolno postrežbo: najboljše znamke, najširšo izbiro in vedno odprt prodajni prostor v Vidmu (Udine Nord - ob državni cesti Videm/Trbiž), ki posluje od 9. do 20. ure vsak dan, tudi ob nedeljah in ponedeljkih.

Sklepajmo posle skupaj.

Viale Tricesimo, Udine Nord (cesta Videm/Trbiž)
Paparotti, Udine Sud

Iščemo potovalne in turistične agencije za nakupovalne izlete v Videm. Tel. 9939-432/600274

Zidar splošno gradbeno podjetje Kočevje, p. o.

objavlja

prodajo poslovnih prostorov v Turjaški v Kočevju.

velikost prostorov
108,84 m²

Prostore lahko uporabite za pisarniško dejavnost.

Intereseni naj v 10 dneh pošljejo ponudbo na naslov: SGP Zidar Kočevje, p. o., Trg zbora odposlancev 56 61330 Kočevje

Dodatna pojasnila lahko dobite po telefonu (061) 851-045 (Mojca Selan).

20-8170

MOJ MIKRO

VELIKI SVET RAČUNALNIKOV

„Polident“, p. o., Industrija za proizvodnjo izdelkov za zobozdravstvo Volčja Draga 41 65293 Volčja Draga pri Novi Gorici tel.: (065) 53-233

razpisuje

licitacijo

ki bo 24. 11. 1990, ob 10. v prostorih podjetja „Polident“ v Volčji Dragi za naslednja osnovna sredstva: kalilna peč MKP-20 izkl. cena 10.000 din skobeljnik RS-455 TP izkl. cena 15.000 din. Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe. Prometni davek plača kupec in ni vračunan v ceno. Ogled blaga je uro pred začetkom licitacije.

20-8169

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga mama in babica

MILKA ČIRIČ
rojena JENC

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu v ponedeljek, 19. novembra 1990, na ljubljanskih Žalah

Žalujoci: hčerki Mirjana in Rada z družinama, družini Rijavec in Müller

Rakek, Ljubljana, Kūblis, 19. novembra 1990

3203

Smrt dobrotljiva zopet vse pripelje v ljubeče, trajno nas naroče njeno.

A. Gradnik

Umrla je

dr. MARIJA JAMŠEK
lekarnarica iz Vipave

Pokopali smo jo 19. novembra 1990 na pokopališču v Ajdovščini

Za njo žalujemo vsi, ki smo jo imeli radi

Ajdovščina, Vipava, Dobravlje, Ljubljana, 19. novembra 1990

3205

Odšel je naš dragi mož, ati

FRANC VRHOVEC

Pospremili smo ga v ožjem družinskem krogu v ponedeljek, 19. novembra 1990, na ljubljanskih Žalah

Vsi njegovi

Ljubljana, 19. novembra 1990

3204

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

FELIKS SITAR

Pogreb bo v družinskem krogu v Mengšu

Cvetje hvaležno odklanjamo v korist ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA v Ljubljani

Vsi njegovi

3210

Zapustil nas je naš dolgoletni sodelavec v pokoju

JOŽE RADNIČ

Od njega se bomo poslovili v torek, 20. novembra 1990, ob 15. uri izpred pete mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Delavci Tobačne Ljubljana

3211

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JANEZ KRUH

skladiščnik v pokoju

Od njega se bomo poslovili v torek, 20. novembra 1990, ob 16. uri na pokopališču v Lipici

Delavci LTH Škofja Loka

3208

V globoki žalosti sporočamo, da je tiho odšla od nas naša zlata mamica in nana

BERTA KUCLER

rojena KLIER

Od nje se bomo poslovili v sredo, 21. novembra 1990, ob 13. uri na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v tretji mrliški vežici

Žalujoci: hčerka Hilda z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 18. novembra 1990

3204

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, tašče, sestre, babice in prababice

DARINKE KORDEŽ

rojene ŠČETINEC

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, vsem, ki ste darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Vojne bolnice Moste, se posebej dr. Škapinu za nesebično pomoč pri zdravljenju ter osebju Zdravstvenega doma Škofja Loka, gospodu župniku za opravljen pogrebni obred in pevcem. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

Škofja Loka, 8. novembra 1990

3201

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očija, tatija, strica in svaka

JOŽETA JELČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ob žalostnem slovesu s svojo prisotnostjo, darovanim cvetjem in izrazi sožalja počastili njegov spomin.

Vsi njegovi

3202

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, atija, sina, brata in strica

JOŽETA ZAVRŠANA ml.

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem, sošolcem in znancem za nesebično pomoč v težkih trenutkih, izrečeno sožalje in tolažne besede; darovano cvetje in sveče ter množično spremstvo na njegovi zadnji poti 10. novembra 1990. Zahvalo izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevskemu kvintetu Gorenjci iz Naklega za lepo zapeto žalostinke. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in zdravniškemu osebju UKC – Hematološke klinike v Ljubljani za vsa prizadevanja in skrbno zdravljenje in tistim, ki so se na svojevrsten način trudili, da bi premagali njegovo bolezen. Vsem, ki ste bili z njim in z nami ter nam stali ob strani, se enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Podreča, Medvođe, 10. novembra 1990

3209

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, sestre in tete

KATARINE GRAD

rojene ŠKERL

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje ali darovali dobrodelnim organizacijam in jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se mag. dr. sc. Vidi Guna-Bajuk, dr. Janu Kobalu, višji med. sestri Tadeji Šušteršič in drugemu osebju UKC Nevrološke klinike za zdravljenje. Hvala za vso pomoč sestrin Materi Terezije in teti Mariji Bezlaj. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

3208

ZAHVALA

Dne 24. oktobra 1990 smo se poslovili od naše drage

VANDE VIDMAR

Lepa hvala vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti in tako počastili njen spomin. Zlasti se zahvaljujemo dobrim sosedom in prijateljem za vso pomoč in pozornost. Posebno zahvalo izrekamo govornikom Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, dekanu prof. dr. Jožetu Kovaču in tehn. sodelavcu Dragu Razboršku za ganljive poslovnice besede. Enako iskrena zahvala gospodu Antonu Furarju iz župnije sv. Petra za njegov duhovni obred in poslovlilni govor.

Vsi njeni

Ljubljana, Velenje, Chur, Celje, Dunaj, 17. novembra 1990

3203

Nepričakovano nas je zapustil naš dragi oče in dedi

VIKTOR SAGMEISTER
upokojenec Saturnusa

Od njega se bomo poslovili v četrtek, 22. novembra 1990, ob 16. uri na pokopališču v Polju

Na dan pogreba bo žara od 12. ure v mrliški vežici v Polju

Žalujoci: hčerka Marinka z družino, Tončka z družini Zupšek in Bogataj ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Jesenice, 19. novembra 1990

3207

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil ljubljani sin, brat, stric in svak

VILI JAVORNIK

Od njega se bomo poslovili v sredo, 21. novembra 1990, ob 12.30 na ljubljanskih Žalah

Na dan pogreba bo žara v sedmi mrliški vežici

Žalujoci: mama Marija, brata Ivo in Andrej, sestra Mari z družinami

Ljubljana, 16. novembra 1990

3206

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice, prababice in sestre

FRANČIŠKE DOLINAR

rojene INGLIČ

se iskreno zahvaljujemo za izražena sožalja, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti vsem sorodnikom, bližnjim in daljnim sosedom, prijateljem in znancem. Iskrena hvala dr. Boštjanu Čebularju in medicinski sestri Joži, ter duhovniku za lepo opravljen obred.

Mož Franc in otroci z družinami

Tacen, 17. novembra 1990

3200

Pomisl na vrt bo trav predi, okoli, da prečeti ti, in sedla bi na riva tla, jokala, ker tebe ni.

(Gregorčič)

ZAHVALA

Ob hudi bolečini, ki nas je prizadela ob tragični, prerani smrti dragega, nenadomestljivega, nepozabnega

VINKA FORTUNA

se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili ustne in pisne besede tolažbe, darovali toliko cvetja in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Turkovi za prvo pomoč, čisti duhovščini za lep pogrebni obred, vsem pevcem za zapeto žalostinke, govornikom za občutene besede ob slovesu in trobentaču za odigrano »Trino«. Vsi, ki smo ga imeli radi, ga bomo neizmerno pogrešali kot človeka, ki se je vse življenje razdal za druge. Vedno je bil zvest življenjski vrednoti – pomoči sočloveku ter skrbi za ljubezen v družinskem okolju. Ohranimo ga v trajnem hvalečnem spominu.

Vsi njegovi

Logatec, 15. novembra 1990

3274

Mestni štab CZ zavrača očitke

V odgovoru moščanskemu štabu civilne zaštite pravijo, da so med povodnjico opravili svojo dolžnost

LJUBLJANA, 19. novembra – Mestni štab za civilno zaščito je ob nedavnem neurju in poplavih opravil svojo dolžnost. Od 1. novembra je deloval v operativni sestavi in se povezal z občinskimi in republiškim štabom za civilno zaščito, tudi z moščanskim. Prav tako je o naraščanju voda obvestil predsednika ljubljanskega izvršnega sveta, sekretarja za komunalno gospodarstvo, promet in zveze, sekretarja za ljudsko obrambo in predstojnika mestne uprave inšpekcijskih služb.

Tako mestni štab za civilno zaščito v pisnem odgovoru zavrača očitke, ki so jih izrekli pred nekaj tedni na seji moščanskega izvršnega sveta, ko so razpravljali o delovanju občinskega štaba za civilno zaščito med nedavnimi poplavi. V odgovoru je zapisano, da je bil mestni štab za civilno zaščito v stalni zvezi z vsemi, tudi z moščanskim štabom za civilno zaščito. Zato tudi zavrača trditve, da ni bilo mogoče priklicati nobenega od odgovornih na mestni ravni kot neresnično, in se sprašuje, kaj so sposobnosti odgovornih za zaščito in reševanje v občini Moste-Polje. V sporočilu je mestni štab za civilno zaščito zapisal, da je imel do 4. novembra zvečer tudi stalno dežurstvo.

Izredni zbor delavcev v hotelu Ljubljana

Nekateri delavci te Komparsevne enote nezadovoljni, ker niso dobili dela dobička

LJUBLJANA, 19. novembra – Komparsova picerija in bistro, Ljubljancem znana pod imenom Jančar bar, sta bila v petek dopoldne za obiskovalce za nekaj ur zaprta. Delavci delovne enote Štrčarje v kuhinji (sodi v poslovno enoto Hotel Ljubljana podjetja Kompas Magistra) so namreč imeli izredni zbor delavcev, na katerem so zahtevali, da tudi oni dobijo del dobička – kot so ga pri obkrobnih plačih dobili delavci nekaterih drugih enot podjetja Kompas Magistra.

Jakob Dolenc, direktor podjetja Kompas Magistra, jim je objubil le to, da bodo njihovo zahtevo obravnavali na kolegiju podjetja (delavci hočejo denar do srede). Glede njihove bojazni, da bi zaradi predvidenih sprememb programov v njihovi poslovni enoti lahko kdo izgubil delo, pa je dejal, da so že dobili pisno zagotovilo, po katerem se ni treba bati za svoje delovno mesto. Na zboru so delavci negodovali še zato, ker jih nihče od vodilnih ne obvešča o načrtih oziroma zelo slabo.

Stvari, ki nimajo podpore večine, črtati iz ustave

O novi ustavi so se z Logatčani pogovarjali Tine Hribar, Borut Pahor, Vojko Vovk in Zdravko Zabukovec

LOGATEC, 19. novembra – Z Logatčani se je nočjo o osnutku nove slovenske ustave pogovarjala strankarsko precej pisana uvodniška zasedba. Tine Hribar (Demos), Borut Pahor (SDP), Vojko Vovk (SSS) in republiški in zvezni poslanec Zdravko Zabukovec so podrobno predstavili svoje poglede na pet »najbolj zgečkljivih« delov ustave, poslušali javne razprave, ki jo je pripravilo predsedstvo logaške skupščine, pa so spravevali, kar jih je zanimalo.

O svetosti življenja v preambuli osnutka ustave je Tine Hribar menil, da je to beseda, katere pomen je jasen vsakomur, kar pomeni, da je govorjenje o različnih načinih razumevanja navadno sprenevanje. Borut Pahor se z njim ni strinjal in menil, da jo je moč še kako različno razumeti, med drugim tudi kot omejevanje posameznih pravic, ter poudaril, da je bilo bolje, da bi se umaknili iz besedila. Zdravko Zabukovec in Vojko Vovk sta načelno menila, da je treba vse, kar je za večino sporno, obenem pa ne bistveno za ustavo, iz nje odstraniti. Glede pravice do splava so se vsi strinjali, da je ne gre prepovedovati, Vojko Vovk pa je še dodal, da je treba s to pravico predvsem nehati politično špekulirati. Glede oblike bodoče republiške skupščine so menili, da bi bilo najbolje, če bi

bila dvodomna, bili pa so različni mnenji o volilnih sistemih za njo. Tudi o bodoči usodi vojske v naši republiki so se vsi zavzemali za postopno demilitarizacijo, imeli pa so med seboj nasprotujoča mnenja o hitrosti odpravljanja vojskih enot pri nas. Strinjali pa so se, da bi si morala Slovenija varnost zagotoviti predvsem z mednarodnimi pogodbi in razvijanjem zavesti o miru in nenasilju. Za lokalno samoupravo so menili, da je v ustavi skrajno malomarno obdelana. Vojko Vovk je poudaril, da to ni zgolj naključje, pač pa gre za nekoliko slabo prikrite centralistične težnje. Poslušalec v dvorani je predvsem zanimalo, ali imata slovenska skupščina in njena vlada zadržan program razvoja, vendar pravega odgovora niso dobili.

MARKO JAKOPEC

PISMA BRALCEV

Zanima me čistoča mesta

Zadnje čase je bilo veliko povedane in tudi objavljenega o dejavnostih komunalnega podjetja SNAGA in s tem v zvezi tudi o aktivnostih raznih organov v skupščini in izvršnem svetu mesta Ljubljana.

Moram reči, da mi vsa zadeva že nekoliko preseda in me dolgočas. Pravi pravzaprav me ne zanima, ali bo direktor SNAGE ta ali oni ali nekdo tretji, tudi ne, ali mora določene stvari opraviti ta organ ali ona komisija, itd.

Kot občana, ki redno plačujem prispevke za odvoz smeti in drugo, me predvsem zanima čistoča mesta in seveda, da nimam smeti pred hišo. Kako bo to naredilo podjetje SNAGA in njegove stave oziroma stvar nadrejenih organov. Če tega ne bo, bom prenehel plačevati tovrstni prispevek in bom to predlagal tudi hišnem svetu. Za ustrezno plačilo želimo imeti ustrezno storitev. Tako je povsod po svetu, kjer je vzpostavljen tržni odnos. To, da bi se morali vsi »brigati za vse« je ostalina preteklega »samoupravnega« miselnosti, ki je preživela. Podobno kot za storitve SNA-GE velja tudi za druge storitve ali kakršnekoli odnose v zvezi z nakupom in prodajo. Stvari skušajmo še enkrat obravnavati z vidika odnosa podjetje – po-

trošnik, ne pa z vidika potreb politike in birokracije!
STANE MOŽINA, Karlejeva 10, Ljubljana

Je Medved res edini?

Dopusčam možnost, da je tako kot pri večini sporov tudi v svojini med mestno oblastjo in podjetjem Snaga resnica nekje vmes – pa vendar bi zastavil »vojskovodnji« Marjanu Vidmarju povsem nedolžno vprašanje: Ali ste prepričani, gospod Vidmar, da je sporni gospod Medved edini človek v Sloveniji, ki bi bil sposoben voditi podjetje Snaga? Če je Vas odgovor pritrdilen, se brez umaknitve s svojega položaja, saj v tem primeru z Vaso precej nekoč ne more biti v redu, če pa je odgovor negativen in vztrajate na »barikadah« (iz prenapolnjevanja smetnjakov) zaradi načel, se umaknite še tem hitreje, saj mestni izvršni svet najbrž ni primeren poligon za izžuljanje individualnih (prestižnih) psiho-dram.

Ne glede na to, kje natančno je resnica v tem že naravnost tragikomnem sporu (b komiki pri-seveda tudi potrditljivost obča-vo), sem osebno mnenja, da je človek, ki se je pripravil na tako brez srčnosti vsiljevanje za direktorja kolektiva, ki ga tako odločno zavrača, vse prej kot primeren za

Pokličite nas!

Nikar ne brskajte po telefonskem imeniku. Zavrčite številko ljubljanske rubrike Dela: 318-296!

Prav gotovo so stvari in dogodki v Ljubljani in njeni bližnji okolici, o katerih bi bilo treba po vašem mnenju pisati, jih komentirati, razložiti.

Ob prebiranju lokalne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zazdelo, da novinarjem ni uspelo spoznati prave resnice, prodreti v resnično življenje.

Kaj ko bi nas poklicali in nam sporočili svoje pripombe in predloge. Vas klic pričakujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro, razen ob sobotah in nedeljah.

ZDENKO MATOZ

Število ljudi brez dela v Ljubljani skokovito narašča

Konec oktobra je delo iskalo nekaj več kot 7.500 ljudi – Med brezposelnimi prevladujejo ženske in iskanci prve zaposlitve

LJUBLJANA, 19. novembra – Ob koncu letošnjega oktobra je bilo v Ljubljani približno 7.500 ljudi brez dela, kar je skoraj še enkrat toliko kot v celotnem lanskem letu. Po številu brezposelnih je Ljubljana še ujeta Maribor, naraščanje števila ljudi brez dela pa je najhitrejšje v Sloveniji. Med iskanci zaposlitve je skoraj polovica žensk, približno 28 odstotkov pa je mladih, ki še vedno iščejo svoje prvo delo.

Na Medobčinski skupnosti za zaposlovanje Ljubljana so nam povedali, da je število brezposelnih v Ljubljani začelo skokovito naraščati letos avgusta, saj od takrat vsak mesec brez dela ostane skoraj tisoč delavcev. Daleč najhitreje narašča število tistih, ki brez dela ostali zaradi tega, ker so šla njihova podjetja v stečaj. Od skupnega števila brezposelnih v Ljubljani je takih že skoraj 17 odstotkov. O poklicni strukturi brezposelnih skorajda ni mogoče govoriti, saj so med njimi skoraj vsi poklici. Značilno je le to, da se izredno hitro večja brezposelnost med mladimi, saj v skupnem številu predstavljajo še skoraj tretjino, lani pa jih je bilo le za slabotno tretjino. Dela tudi ni za poklice, ki so bili še pred nedavnim zelo iskani. Naraščajo pa potrebe po visoko izobraženih strokovnjakih z izkuš-

njami, ki obvladajo različna področja, še posebej pa so iskani strokovnjaki za tuje jezike.

Na skupnosti smo se izvedeli, da se bo število brezposelnih prihodnje leto prav gotovo podvojilo, zato skušajo z različnimi oblikami dodatnega izobraževanja in prekvilificiranja usposobiti delavce za kar največ različnih del. Delavci brez izobrazbe in izkušnje imajo namreč pri iskanju zaposlitve izredno malo ali skoraj nobenih možnosti. Na skupnosti spodbujajo tudi razvoj podjetništva in drobnega gospodarstva, saj računajo, da se bodo tam odprle precejšnje možnosti za zaposlovanje novih delavcev. Vendar pa so tudi podjetniki pri namerjanju delavcev zelo zahtevni.

MARKO JAKOPEC

Jana

Miklavž, Božiček, dedek Mráz so si razdelili december

Spreveda dedka Mráza letos ne bo, zato pa toliko bolj bogat spored prireditev – Sejemsko vzdruje v vsem mestu

LJUBLJANA, 19. novembra – Dedek Mráz je obubožal, v ponošeni in v nobeni pravilici več modernih oblačil letos nečeta več hoditi po ljubljanskih ulicah ne on ne njegov spoved. Tako bo mladež letos sicer prikrajsana za dedkovo goro, zato pa se bosta iz dolgega spanja spet zbudila Miklavž in Božiček, ki bosta še pred dedkom Mrázom obiskala otroke, jih obdarovala in pripravila vrsto prireditev zanje. Prireditve se bodo ves december vrstile na petih koncih našega glavnega mesta.

Letos bodo prireditve z vseh koncev mesta skrbno vnaprej uglasbene. Za to bodo poskrbeli organizatorji in poleg SML tudi prireditelji: Gospodarsko razstavišče z lani zelo uspešnim Veseлим decembrom, vsako leto dobro obiskan sejem na Cankarjevi, Copovci, v starem delu mesta, ki ga pripravljata Ljubljanska turistična zveza, in še prireditve v posameznih občinskih središčih, za katere je preveč prizadevanih organizatorjev, da bi lahko vse v eni sapi našli. Pomembno je, da si bodo vsi skupaj prizadevali, da bi vsaj v prvih obdobjih dosegli višjo kulturno raven vedogajanja, kakršno so si zamislili in bi nam bila vsem ljuba, ki pa je žal čez noč ni mogoče doseči. Začne pa se že pri okrasitvi in osvetlitvi mesta.

Sodelovali bodo strokovnjaki, arhitekti in oblikovalci, ki bodo enotno urejali vse mestno območje. Stojnice bodo odprtega tipa. V ceno, nad katero se je marsikateri potencialni prodajalec zamislil, saj znaša 10 do 15 tisoč dinarjev za 16 dni, so vključeni stroški za okrasitve, ozvočenje, elektriko in ne nazadnje za izvedbo kulturnega programa. Mesto samo, ki bo sicer postregalo precej denarja za ta namen, vseh stroškov ne bo zmoglo. Stojnice, kot zagotavljajo organizatorji, niso nič dražje kot lani. Prijav je že veliko. Miklavž, Božiček in dedek Mráz imajo vsi enake možnosti in obveznosti.

MARINA UČAKAR

Krajani Dolskega, Dola in Klope dobili telefon

Nekateri kmetje so za telefonski priključek prodajali živino – Dobili 435 telefonskih števil

LJUBLJANA, 19. novembra – Te dni se je prebivalcem nekaterih vasi v krajevnih skupnostih Dolsko, Klopece (obe občina Moste-Polje) in Dol (občina Bežigrad) izpolnila njihova dolgotrajna želja – dobili so telefonske priključke, in sicer 435 števil.

Predsednik gradbenega odbora Tone Jemec iz Petelina pri Dolskem nam je dejal, da so akcijo za pridobitev telefonov začeli spomladi leta 1988. Da bi se gradnja hitreje začela, so krajski sklenili, da bodo gradnjo primarnega telefonskega omrežja sofinancirali. Zato so začeli zbirati denar in ustanovili osrednji gradbeni odbor, ki je zastopal interese novih naročnikov iz vseh treh krajevnih skupnosti. »Nekateri kmetje so takrat prodali živino, drugi posekale gozde. Vse samo zato, da bi imeli denar za telefonske priključke,« je še dejal Tone Jemec. Sicer pa so bili ljudje med seboj solidarni, saj so vsi enako plačali, ne glede na oddaljenost od postne centrale v Doli. Veliko vasi je namreč visoko na okoliških gričih.

J. B.

Razprava o osnutku ustave predvsem iz vrst opozicije

Številne pripombe k osnutku ustave na skupni seji moščanske skupščine – Opozicija za dvodomni parlament

LJUBLJANA, 19. novembra – Področji lokalne samouprave in ekonomskih in socialnih pravic sta v osnutku ustave preveč neizdelani in površni. Pretirana centralizacija, omejevanje pravic in povečanje dolžnosti državljanov kakor tudi sporna preambula ter pomanjkanje demilitarizacije so najpomembnejši poudarki iz današnje razprave o osnutku ustave, ki so jo imeli delegati moščanske skupščine na skupni seji.

Po uvodni predstavitvi osnutka ustave Republike Slovenije, ki jo je imel Tone Jerovšek, sodnik ustavnega sodišča, so moščanski delegati, večinoma iz opozicijskih vrst, v razpravi opozorili na tiste dele osnutka, za katere menijo, da niso dovolj jasno opredeljeni, ter podali svoja mnenja o variantnih predlogih v osnutku.

Moščanski prenovitelji se zavzemajo za proporcionalno sestavo republiške skupščine, tako da bodo imele lahko tudi maleševine stranke v skupščini svoje predstavnike. Prav tako podpirajo idejo o postopni demilitarizaciji Slovenije in dvotretjinski večini navzočih delegatov pri odločanju o najpomembnejših zadevah.

Svetost življenja ne sodi v preambulo, menijo moščanski zastopniki in se zavzemajo za nedo-

»Evropski delovni čas se ne obnese«

V projektivnem biroju SCT pravijo, da imajo zdaj manj časa za stike s poslovnimi partnerji

LJUBLJANA, 19. novembra – V SCT, kjer so v začetku septembra prešli na zahodnoevropski delovni čas, niso vsi enako zadovoljni s to novostjo. Medtem ko vodstvo podjetja meni, da so prve izkušnje celo boljše, kot so pričakovali, je nemalo delavcev – sodeč po telefonskih klicih v naše uredništvo – zelo nezadovoljnih z novim delovnim časom. Odzvali smo se vabilu skupine delavcev projektivnega biroja na Rimske cesti v Ljubljani in se pogovorili o težavah, ki jih je prinesla sprememba delovnega časa.

Od začetka septembra namreč delavci SCT delajo od ponedeljka ob četrta med 7.30 in 17. uro, z enournim opoldanskim premorom za kosilo, ob petkih pa do 13. ure. Po mnenju vodstva podjetja je tako na voljo več časa za stike s tujimi poslovnimi partnerji, nov delovni čas pa naj bi tudi povečal storilnost in onemogočil delo na črno.

Toda zaposleni v biroju za projektiranje (pogovora z nami se jih je udeležilo približno dvajset) pravijo, da to le delno drži. Poudarjajo, da imata neposredne stike s tujimi poslovnimi partnerji samo inženiring in vodstvo podjetja, medtem ko ima projektivni biro stike v glavnem z občinami in inšpekcijskimi službami. Zaradi spremembe delovnega časa v SCT pa se je čas, ko projektivni biro lahko posluje z njimi, za približno tri ure na dan skrajšal. Če pridejo v službo pred 7.30, se jim namreč to ne šteje v delovni čas (in zato tega tudi ne delajo) pa tudi enourni premor za kosilo je v času, ko njihovi poslovni partnerji v Ljubljani in drugod po Sloveniji normalno delajo.

Sicer pa glede opoldanskega premora menijo, da je pravzaprav nepotreben, ker nimajo tujih denarjev, da bi si lahko prikoščili kosilo v kakšni gostilni ali restavraciji v mestu. Tako glavna delavcev projektivnega biroja med premorom za kosilo poje malico, ki jo prinesejo od doma, in naredi nekaj krogov okrog poslopija, kjer delajo.

Inženir s 25 leti delovnih izkušenj namreč dobi na mesec deset osem tisočakov (regres za malico je enak kot pred spremembo delovnega časa) in tudi ne kaže, da bi se v bližnji prihodnosti plače povečale. To sklepajo po tem, da imajo delo zagotovljeno še za dober mesec (prej so ga običajno imeli za pol leta vnaprej) in da SCT zadnje čase ni podpisal pogodb za nove posle. Po besedah nekaj sogo-vornikov se čedalje bolj kaže, da so v tej panogi manjša podjetja konkurencejša, kljub pomankanju dela pa menda njihov inženiring marsikdaj delo, ki bi ga lahko opravil projektivni biro, zaupa zasebnikom. Tako se že dogaja, da so nekateri delavci SCT na prisilnem dopustu, kar se jim seveda močno pozna tudi pri plačah.

Drug problem, ki se je pojavil s prehodom na nov delovni čas, so stiki z družino. Poudarjajo, da zdaj porabijo za prihod na delo in nazaj (nekaj delavcev se vozi iz okoliških krajev) precej več časa kot prej, saj nimajo več ugodnih zvez. Tako v mraku odhajajo od doma in se v mraku tudi vračajo. Po vrnitvi iz službe jim ostane le še toliko časa, da svojim otrokom dajo večerjo in jih posprejmo v posteljo. In s tem se starši, ki želijo nekaj časa nameniti tudi vzgoji otrok – pravijo naši sogovorniki – težko sprijaznijo.

LJILJANA ĐERIĆ

V vrhniškem sistemu CATV v prihodnje tudi lokalni program?

Lokalni teletekst in video strani so prejšnji teden oddajali šele poskusno in z izposojenimi napravami

VRHNIKA, 19. novembra – Podjetje Iskra Antene Vrhnika je v sodelovanju z Gorenjim Pointom v preteklem tednu poskusno oddajala teletekst in video strani. Lokalni program so lahko spremljali uporabniki vrhniškega kabeledistribucijskega sistema (KDS), uvedli so ga predvsem zato, da bi slednje obvestili o tehničnih spremembah in novostih.

Kot so povedali v Iskri Antene, ki je KDS projektorila, hkrati pa opravlja tudi strokovno montažo, kmalu »potegnila kable« se do preostalih individualnih naročnikov oziroma prvotnih soinvestitorjev. S tem se bo število gospodinjstev v občini, ki prek skupinske antenske naprave in kabeleske televizijskega sistema že lahko gledajo devet satelitskih in pet zemeljskih tv programov, s sedanjim približno tisoč, povečalo na skoraj tisoč petsto. Povedali so tudi, da ta hip še niso izkoriščene vse možnosti, saj je obstoječi sistem, ki so ga zgradili skupaj z odborom za izgradnjo KDS pri krajevnih skupnostih Vrhnika, zasnovan tako, da omogoča tako priključitev novih uporabnikov kot tudi programske širitve za spremljanje do 35 TV in do 10 UKV stereo radijskih programov ter

MOJICA ŠAJN

in vključitev že omenjenega lokalnega programa. Napravo za poskusno oddajanje teleteksta in video strani, ki so si jo izposodili pri proizvajalcu, Podjetju informacijske tehnologije Gorenje Point iz Velenja, so morali danes vrniti, ker središtev za odkup za zdaj še nimajo dovolj. Upajo pa, da bodo ustrezno rešitev našli čimprej, saj se zavedajo, da bi se prav zaradi rednega lokalnega programa še povečalo zanimanje za vključitev v kabeleski sistem. Ta je poleg tega, da omogoča boljši sprejem televizijskih in radijskih signalov in hkrati polepsa izgled samega kraja, ker odpravlja gozd klasičnih anten na hišah, razklanja tudi zaradi cene, ki je za posameznega naročnika približno za polovico nižja od kompleta anten za individualni sprejem satelitskih programov.

MOJICA ŠAJN

PO SLOVENIJI

O usodi Narodne galerije danes v skupščini

LJUBLJANA, 19. novembra – Večmesecne razprave o Narodni galeriji in lipah bodo jutri naposled dočakale svoj epilog: potem ko so svoje povedali zeleni, javnost, arhitekti, slovenski kulturniki, bodo o usodi Narodne galerije odločili delegati skupščine Center na jutrišnjem zasedanju. Možnosti sta dve: bodisi odločitev za izbrani projekt preureditve in povezave galerije (ki predvideva postavitev Robbovega vodnjaka v notranjino vmesnega, transparentnega člena) ali pa ohranitev obstoječega. (S. V.)

Predstavitve antologije znanstvene fantastike

LJUBLJANA, 19. novembra – V knjigarni Mladinske knjige na Titovi cesti 3 v Ljubljani bo v torek, 20. novembra, ob 18. uri predstavitev antologije znanstvene fantastike Fantazija, avtorjev Žige Leskoviča in Sana Resnika. Na predstavitvi bosta poleg obeh avtorjev še Miha Remec in Vid Pečjak. (J. M.)

Na ogled bo knjiga o ljubljanskem tramvaju

LJUBLJANA, 19. novembra – Državna založba Slovenije bo v sredo, 21. novembra, ob 17. uri pred ljubljanskim Magistratom predstavila knjigo Tadeja Brateta Ljubljanski tramvaj. Obiskovalci si bodo na Mestnem trgu lahko ogledali tudi obnovljen tramvajski voz številka 5. Pokrovitelj prireditve je ljubljanski župan Jože Strgar. (J. M.)

Razstava in pogovor v galeriji Insula

LJUBLJANA, 19. novembra – V galeriji Insula na Dvornem trgu bodo v torek, 20. novembra, odprli razstavo grafik Zvesta Apollonia. Na dan otvoritve bosta ob 11. uri dopolnilne demonstracija sitotiska, umetnikove ustvarjalne grafične vrst, in pogovor o njegovem delu. (S. V.)

Teden talnega ogrevanja v Ljubljani

LJUBLJANA, 19. novembra – V trgovskem podjetju Bizjan v Savljah si bodo obiskovalci lahko od danes pa do 25. novembra ogledali nov sistem talnega ogrevanja, imenovan RE. Predstavlja ga slovensko-avstrijsko mešano podjetje RE iz Maribora (oni ga proizvajajo, projektirajo in montirajo). Ta sistem naj bi, tako trdijo njegovi proizvajalci, zagotavljal 20 do 30-odstotni prihranek energije v primerjavi s klasičnim centralnim ogrevanjem, smotrnoje razporeditev energije v prostoru, pravilnejšo vlažnost zraka v prostoru, poleg tega pa naj bi bil tudi precej cenejši od klasičnih sistemov ogrevanja. (J. P.)

Rolkarji v klubu K 4

LJUBLJANA, 19. novembra – V torek, 20. novembra, bo v klubu K 4 Skate Rock Swindle, večer rolkarjev in njihove glasbe, ki ga bosta pripravila Skate Core Kolektiv in Radio Student. Rolkarji bodo pokazali svoje vragolije, za obiskovalce, ki bodo v klub prišli zrolko, pa bo vstop prost. (Ž. M.)

Jože Vrščaj v galeriji Ahl

LJUBLJANA, 19. novembra – V galeriji Ahl (prodajno-razstavnih saln Avtohiše na Trdinovi 9) bodo v četrtek, 22. novembra, odprli razstavo akademskih slikarja Jožeta Vrščaja. Avtorja bo predstavil direktor Mestne galerije Aleksander Bassin, kratak glasbeni program pa bi imel kitarist Andrej Grafenauer. (S. V.)

Jančar Bizjak bo govoril o Aljaski

TRBOVLJE, 19. novembra – Planjsko društvo Trbovlje že desetletja organizira planinska in potopisna predavanja. Na tokorvem predavanju, ob 18. uri, v predavalnici Delavskega doma Trbovlje bo arhitekt in alpinist Jančar Bizjak, sicer strokovni delavec Triglavskega narodnega parka, govoril o temi: Aljaska – dežela zelenila in ledu. Prireditve bo povezana s številnimi barvnimi diapozitivi. (T. L.)

Martinov ex tempore v Šmartnem

ŠMARTNO, 19. novembra – Društvo likovnih umetnikov severne Primorskež Nov Gorice je v soboto pripravilo v Šmartnem v Goriških Brdih 12. slikarski ex tempore vs. Martina, ki se ga je udeležilo 26 slikarjev iz različnih slovenskih krajev. Zbirja se je pregledala 39 del in veliko odkupno nagrado pridrževali za najbolje delo ex tempore (12.000 dinarjev) prisodila Ivo Pranciču iz Ljubljane. Različne odkupne nagrade, ki so jih podelili Gostišče Oddih, Solkan, GLA-SMK, Nova Gorica, Gostišče Pikel, Nova Gorica, Pigal, Solkan in vinogradnik Dušan Kristančič, Medana, ter dve društveni priznanji (s slikarskim povabilom v Šmartno) pa so prejeli Lucijan Bratuš, Pavle Medvešek, Miha Velič, Gigo de Breia, Rafael Nemec, Wang Hui Qin in Karel Kihar. (B. S.)

Srednješolci razstavljajo v ljubljanski banki

SEŽANA, 19. novembra – Šolska hranilnica, ki jo vodi mentorica Majda Stocca, in likovna skupina srednješolcev pod vodstvom akademske slikarke Karin Pirjevce sta v prostorih ljubljanske banke ob dnevu varčevanja pripravili razstavo likovnih del srednješolcev. Razstava je posvečena tem zbiranju, prepovedi in vrednotam. Razstava poudarja odnos do dobrin, s katerimi ne smemo razmetavati. Srednješolski likovniki pa se ne posvečajo samo risanju, ampak skušajo sodelovati z drugimi števili in izvenšolskimi dejavnostmi in pripraviti multimedialni projekt. Razstava v sežanski enoti LB bo na ogled do 27. novembra. (O. K. S.)

Žrtve tudi v jamah na Koprskem?

KOPER, 19. novembra – Občinski IS V Koprju je danes imenoval petlansko komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih pripravila seznam jam v katerih so morda posmrtni ločkovski ostanki. Komisija bo morala preiskovati tudi za natančno identifikacijo posmrtnih ostankov. Sklep je bil sprejet na podlagi predloga poslancea LDS v občinski skupščini. Danes smo zvedeli, je v koprski občini približno devet jam, ki bi jih bilo treba natančneje pregledati. (D. G.)

Rojstva

LJUBLJANA: V ljubljanski poročnišnici je v zadnjih štirih dneh minulega tedna prišlo na svet 29 deklet in 41 dečkov. V petek sta se Katji Bonin rodila dva sinova, težka 2130 in 2050 gramov. Najtežja med novorojenki sta bila deček in deklica, ki sta ob rojstvu tehtala vsak po 4720 gramov. Najmanj – 770 gramov pa je zbrala ena od deklet. (R. D.)

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Žalah se bodo danes svoji še zadnji poslovi od 76-letnega upokojenca Nila Candina (ob 10. uri), 83-letnega upokojenca Franca Sušteršiča (ob 12. uri), 77-letne upokojenke Julije Lahove (ob 13. uri), 58-letnega upokojenke Jožeta Radniča (ob 15. uri) in 87-letne upokojenke Irene Premk (ob 16. uri).

VIC: Danes ob 11. uri bodo na viškem pokopališču svoji pospremili na zadnje počivalo 83-letnega upokojenca Rudolfa Vresnovnika.

SOSTRO: Na tukajšnjem pokopališču bo danes ob 14. uri pogreb 84-letnega upokojenke Feliksa Ševška. (R. D.)

V osnovnih šolah je čedalje večja stiska s prostorom

V Kranju se število učencev povečuje iz leta v leto – Finančne možnosti tudi v prihodnje ne zagotavljajo večjih gradbenih posegov – Drago vzdrževanje

KRANJ, 19. novembra – V Kranju je v osnovnih šolah čedalje večji problem stiska s prostorom. V mestnih šolah so učilnice zasedene od jutra do večera, za pouk nekaterih predmetov pa jih je kljub temu še premalo. Slabe gospodarske razmere, ki so ta čas v kranjski občini in zaradi katere so družbene dejavnosti v težkem finančnem položaju, pa za zdaj dajejo malo upanja, da bi prostorske razmere v osnovnem šolstvu lahko kmalu izboljšali.

Statistično so izračunali, da je v osnovnih šolah kranjske občine izmenskost pouka 57-odstotna. To kaže, da so kranjske šole precej bolj zasedene kot druge na Gorenjskem, kjer imajo pouk v dveh izmenah le v 30 odstotkih šolskih prostorov ali v Sloveniji, kjer je takih samo 20 odstotkov. Vendar pa je v kranjski občini velika razlika med podeželjem, kjer s prostorom nimajo stiske, in mestnimi šolami, kjer je dvozmenski pouk v 82 odstotkih vseh prostorov.

Do take stiske je prišlo zato, ker se število učencev iz leta v leto občutno povečuje, predvsem pa hitreje kot šolski prostori. Z zdaj je v vseh osnovnih šolah že 9278 otrok, ki so razpo-

rejeni v 382 oddelkov. Ta čas najbolj primanjkuje tehničnih delavnic, saj v obstoječih lahko opravijo le polovico predpisanih šolskih ur. Dosti bolj je pri pouku telesne vzgoje, kjer je telovadnica premalo za 40 oddelkov ur, in gospodinjstva, kjer je učilnic le za 70 oddelkov ur pouka. Ob tem je treba omeniti, da ima del otrok na šoli Staneta Žagarja v Kranju pouk še vedno v provizorij, kjer so sanitarne razmere precej slabše kot drugje.

Kot omenjeno, pa so ta čas finančne razmere v kranjski občini vse prej kot obetavne za kak večje posege v razširitev osnovnošolskega prostora. Ob tem je treba upoštevati, da precej stane tudi vzdrževanje in popra-

Kot zdaj ugotavljajo, imajo v kranjski občini precej več stroškov z vzdrževanjem in popravilom šol zaradi nesmotno zasnovanih objektov. Najbolj značilni sta Prešernova šola in šola Bratstva in enotnosti v Kranju pa jih še čaka.

LADO STRUŽNIK

DELO

Gre nekaterim brez dela res bolje kot onim, ki delajo?

Pri trboveljskem zavodu za zaposlovanje je čedalje več iskavce zaposlitve – Mnogi dobivajo denarna nadomestila

TRBOVLJE, 19. novembra – »Ob vseh denarnih nadomestilih, pomočeh, refundacijah in sofinanciranjih kakalnih dob se kar bojimo, kdaj bo zmanjkalo denarja,« je pogovor začela Tatjana Hočevar, svetovalka zaposlitve pri trboveljskem zavodu za zaposlovanje.

Sicer pa so v zavodu samo septembra nasteli 177 iskalcev zaposlitve s končano osnovno šolo, 146 pa z visoko, višjo in s srednješolsko izobrazbo. Med slednjimi je 116 ljudi s končano srednjo šolo, od teh pa največ ekonomskih tehnikov.

Od še januarja 10.707 zaposlenih jih zdaj dela 10.160, tako da je zdajšnja zaposlenost v primerjavi z januarjem le 94,8-odstotna, kar pomeni 547 ljudi manj.

Iz DO Rudarska gradbena dejavnost, ki se je prva znašla v stečaj, je na zavodu prijavljalo 58 delavcev, približno 160 (večinoma iz južnih republik) pa so preprečili, da so se vrnili domov in se prijavili na stalnem naslovu. Kar 127 nezaposlenih prejema denarna nadomestila (80 ali 60-odstotna) v višini 4410 dinarjev. Do denarnih pomoči je upravičenih 25 občanov. Gre za mlade ljudi, ki so uspeš-

no opravili pripravniško dobo, a žal nimajo zaposlitve. Ti prejema-jo okrog 2880 dinarjev, kolikor znaša minimalni osebni dohodek.

Zavod bremenijo tudi refundacije. Znašajo približno 4694 dinarjev; toliko prejemajo stečajniki iz RGD.

O delovnih organizacijah, ki morajo svoje delavce pošiljati na prisilne dopuste, so vlogo za sofinanciranje čakalne dobe oziroma za dokup let doslej vložili le Investicijski biroji Trbovlje. Za to pa so se zanimali tudi v Iskri – Tovarni polprevodnikov, medtem ko je Strojna zavarna prosila za preusposabljanje svojih delavcev.

Za koliko časa bo še dovolj tega denarja? Med tistimi, ki rešeno delajo, se nekateri že pri- tožujejo, da jim gre slabše kot onim brez dela.

POLONA MALOVRH

Tudi v IGM ne gre brez težav

Zagorsko podjetje se ni prebilo na tuje – Italijanski partner pretrgal sodelovanje

ZAGORJE, 19. novembra – Težavami, ki pestijo večino za-savskih podjetij, se ni mogel izogniti niti 179-članski kolektiv Industrije gradbenega materiala v Zagorju. Njihovo poslovanje se je v primerjavi z lanskim le- tomanjšalo za 15 odstotkov, prav tako so zmanjšali število delavcev, polletno izgubo, štiri milijone dinarjev, pa bodo do konca leta skušali odpraviti.

»Ob izdelkih za široko in in- dustrijsko porabo dajemo posebnost mesto aditivom za čiščenje dimnih plinov v električnih oziroma za druge ekološke progra- me,« je povedal Rihard Majcen, direktor IGM. Omenil je, da njihove želje, da se prebijejo na tu- ji trg, niso dale sadov. Italijanski partner, s katerim so nameravali ustanoviti mešano podjetje za proizvodnjo mešanega marmala, je pred mesecem dni zaradi politič- nega položaja v Jugoslaviji pretrgal sodelovanje. Možnosti, da ta program izpeljejo sami v IGM so, P. M.

PISMA BRALCEV

Zanima me čistoča mesta

Zadnje čase je bilo veliko po- vedanega in tudi objavljenega o dejavnostih komunalnega po- podjetja SNAGA in s tem v zvezi tudi o aktivnostih raznih organov v skupščini in izvršnem svetu me- sta Ljubljana.

Moram reči, da mi vsa zadeva že nekoliko preseda in me dolgo- časi. Pravzaprav me ne zanima, ali bo direktor SNAGE ta ali oni ali nekdo tretji, tudi ne, ali mora določene stvari opraviti ta organ ali ona komisija, itd.

Kot občana, ki redno plačujem prispevek za odvoz smeti in dru- go, me predvsem zanima čistoča mesta in seveda, da nimam smeti pred hišo. Kako bo to narediti podjetje SNAGA, je njihova stvar oziroma stvar nadrejenega organa. Če tega ne bo, bom prenehal plačevati tovrstni pri- spevek in bom to predlagal tudi hišnemu svetu. Za ustrezno pla- čilo želimo imeti ustrezno storit- ev. Tako je povsod po svetu, kjer je vzpostavljen tržni odnos. To, da bi se morali vsi »brigati za vse«, je ostalina pretekle »samou- pravnice« miselnosti, ki je preživela. Podobno kot za storitve SNA- GE velja tudi za druge storitve ali kakršnekoli odnose v zvezi z nakupom in prodajo. Stvari skušajmo že enkrat obravnnavati z vidika odnosa podjetje – po-

trošnik, ne pa z vidika potreb politike in birokracije!

STANE MOŽINA, Kardeljeva 10, Ljubljana

Je Medved res edini?

Dopušcam možnost, da je tako kot pri večini sporov tudi v »voj- ni« med mestno oblastjo in po- podjetjem Snaga resnica nekeje vmes – pa vendar bi zastavil vprašanje: Marjano Vidmarju povsem nedolžno vprašanje: Ali ste prepričani, gospod Vidmar, da je sporni gospod Medved edi- ni človek v Sloveniji, ki bi bil sposoben voditi podjetje Snaga?

Če Vaš odgovor pritrdil, se brij umaknite s svojega položaja, saj v tem primeru z Vašo pre- sojko nekaj ne more biti v redu, če pa je odgovor nikalen in vztrajate na »brankadah« (iz prenapolnje- nih smetnjakov) zaradi nacej, se umaknite še tem hitreje, saj mestni izvršni svet najbrž ni pri- meren poligon za izživljanje indi- vidualnih (prestižnih) psiho- drom. Ne glede na to, kje nataako je resnica v tem že naravnost tragi- komičnem sporu (h komiki pri- speva tudi potrditev občanov), sem osebno mnenja, da je človek, ki se je pripravil tako brez srca in vsiljivo za direktorja kolektiva, ki ga tako odločno zavrača, vse prej kot primeren za

Spomladi bodo začeli zidati osnovno šolo v Žužemberku

Kaže, da bodo Dolenjci do konca referendumskega obdobja končali vse načrtovane gradnje – Kako bo s porodnišnico?

NOVO MESTO, 19. novembra – Dolenjci že vrsto let pridno plačujejo občinski samoprispevek. Denar je namenjen (35 odstotkov) za gradnjo osnovnih šol v občini in za dograditev novomeške bolnišnice (65 odstotkov) zato je odbor za spremljanje in izvajanje občinskega referendumskega programa občanom zmerom pripravil postrežbi z informacijo o tem, kaj se dogaja z njihovim denarjem.

Gradbeni odbor, ki ga vodi Sergej Thorzevski, letos v celoti ni uresničil svojega delovnega programa, vendar je na najboljši poti, da ga izpelje do konca referendumskega obdobja – do leta 1994.

Zgrajena je bila nova osnovna šola v Brštinju, ki je dobila šestnajst učilnic in kabinetov, poleg tega pa še celo vrsto drugih objektov (knjižnica, kuhinja, večnamenski prostor itd.). Pripravlja se na dela za gradnjo nove osnovne šole v Žužemberku. Z gradbenimi deli bodo začeli spomladi, končana pa bodo do novega šolskega leta.

Nekaj več težav je z gradnjo nove osnovne šole v novomeški stanovanjski soseski Irča vas – Brod (Mrzla dolina), kjer se ni vse jasno glede lokacije, vendar vseeno pričakujemo, da bodo začeli graditi spomladi 1992 in končali do konca leta 1994.

Zatika se tudi pri gradnji novomeške bolnišnice (porodnišnice), ki jo bodo zidali z denarjem novomeškega samoprispevka in prispevkom drugih dolenjskih in belokranjskih občin v Kandiji. Čeprav bosta idejni projekt in projektna dokumentacija nared že do sredine prihodnjega leta, ni pričakovati, da bi ob znanih težavah občinskih proračunov lahko pravočasno pričeli graditi.

Gradbeni odbor ima precej laže delo pri gradnji osnovnih šol, saj mu pomagajo domačini.

SLAVKO DOKL

Pogajanja v slepi ulici

Gospodarska škoda je čedalje večja, stavki delavcev Unitela z Blejske Dobrave pa ni videti konca – Vodstvo podjetja ne misli popustiti

KRANJ, BLEJSKA DOBRAVA, 19. novembra – Delavci v Unitelu na Blejski Dobravi še zmerom stavkajo in preprečujejo delo podjetju Eleko. Blaž Kavčič, glavni direktor Iskre Telekom (h kateri obe podjetji spadata), pa je na današnji novinarski konferenci v Kranju tudi dejal, da Telekom nima legalnih možnosti in niti volje, da bi popustil takšnemu načinu izsiljevanja delavcev.

Delavci namreč še naprej vztrajajo pri 80-odstotnem gotovinskem povečanju OD, s čimer bi se jim povečala osnova za delo podjetja v primeru brezposelnosti, vodstvo pa jim je konec tedna ponudilo obračunsko po- večanje za sto odstotkov. Z raz- liko med izplačili in obraču- nanimi OD bi delavci dobili za- dolžnico, ki bi predstavljala ter- jatve delavcev iz stečajne mase.

Hkrati bi to pomenilo tudi za sto odstotkov povečano osnovo za izračun nadomestila v primeru brezposelnosti. V enem tednu naj bi s pomočjo jeseniške obče- ne izplačili tudi razliko do za- jamčenih OD za nazaj, s prodajo delnic Ljubljanske banke pa bi najpozneje v enem mesecu po- skušali zagotoviti denar za izpla- čilo prevoznih, jubilejnih nagrad, šolnin in drugega. Če bi dosegli odlog plačila prispevkov za zad- nja dva meseca leta na januar in če bi delo za nemško podjetje

Vogt normalno opravili, bi po- podjetje lahko zagotovilo izplačilo osebnih dohodkov za november in december.

Na novinarski konferenci, na kateri so bili vodilni ljudje Teleko- ma, Unitela in Eleka, je Blaž Kavčič na dosedanje očite, da

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

Novi tednik poslej v prodaji tudi v Ljubljani, v Delovih kioskih na železniki in avtobusni postaji

● Po mnenju vodstva Teleko- ma so za vse posledice stavke odgovorni delavci, pa tudi svet kranjskih sindikatov, ki jih vod- pira (predstavnik Svobodnih sin- dikatov Slovenije iz Ljubljane je podprl vodstvo Unitela). Za kranjski sindikat naj bi bila stav- ka le »predmet velikih političnih spekulacij«. Za stavko naj bi bi- la odgovorna le skupina ljud- je, med predlogi, ki jih je bilo v- d- stvo, pa je bil tudi ta, da bi v d- direktor Unitela Igor Matjažič in pa Blaž Kavčič podpisala garancijo, da člani stavkovnega odbo- ra in stavkajoči ne bodo čutili posledic zaradi stavke.

Sicer pa vodstvo meni, da na Blejski Dobravi ne gre za to, da stavko kot za vrsto kaznivih de- janih, saj gre za nezakonito zased- bo (uporabljen je bil izraz okupaci- ja) ter za oškodovanje tujih pravic, kar je povzročilo veliko premoženjsko škodo. Vsak dan zastaja v Unitelu stane 52.000. V Eleku pa 115.000 dinarjev. Medtem ko propada posel z Vogtom, bo zastoj v Eleku povzročil tudi hude posledice za Iskro TEL. Eleko bi namreč moral izplačati tudi sistemske dele za telefonsko centralno sistema Iskra 2000, ki je nosilni program Iskre TEL. Dogodki na Blejski Dobravi pa bodo negativno vpli- vali tudi na druge tuje partnerje, ki so bili kljub vsemu pripravile sodelovati z našim gospodar- stvom.

Ob vseh velikih številkah o škodi pa je najbrž nemogoče napovedati, kdaj se bo stavka končala. Medtem ko vodstvo Telekomu na namerava popustiti tudi zato, da se »brezpravje« ne bi preselilo tudi v druge dele po- djetja, delavci Unitela še zmeraj vztrajajo, ker menijo, da nimajo kaj izgubiti. Le težko je dele- cem depovedati, da propad po- sla s Vogtom pomeni izgubo šte- vilnih delovnih mest.

VLASTA FELC

Analize kažejo na odgovoren odnos

Negospodarske organizacije v hrastinski občini rav- najo umno – Število zaposlenih po normativih

HRASTNIK, 19. novembra – Delovna skupina, ki je po sklepu hrastinskega IS proučila organiziranost negospodarskih organizacij na področju družbenih dejavnosti, ki se financirajo iz občinskih prispevkov oziroma na ravni občine, je ugotovila, da so le-te povsem racionalno organizirane. Število zaposlenih nikjer ni večje od republiških normativov, kar kaže na »odgovoren odnos do raz- mer v gospodarstvu«, kot meni dr. Jože Toplak, vodja omenjene delovne skupine.

Analize števil zaposlenih je delovna skupina opravila na os- novnih šolah, v glasbeni šoli, v VVO, v kulturno-rekreativ- nem centru in v centru za soci- alno delo v občini. Pokazalo se je, da nekoliko izstopa le število v administraciji zaposlenih de- lavcev, da pa bi glede na dogo- vor izpred štirih let, po katerem pride na 4000 prebivalcev v obči- ni en socialni delavec, Hrastnik potreboval vsaj tri socialne de- lavce. Center za socialno delo v Hrastniku pa ima šest zapo- slenih.

V hrastinski VVO s petimi di- slociranimi objekti oziroma 22 oddelki je bilo v septembru vru- šenih 333 otrok. Vzreja in varu-

je jih 21 vzgojiteljic in 12 varu- hinj. Od vseh zaposlenih (48) se jih iz zagotavljanja programa financira 37. Gre za vzgojno-var- stvene delavce in upravno oseb- je. Drugi se financirajo iz pri- spevkov staršev.

Delovna skupina je se ugotov- ila, da zaradi spreminjanja si- stemske zakonodaje na teh po- dročjih zdaj nikakršna racionaliz- acija ali reorganizacija ne bi imela smisla. Za januar prihod- njega leta pa načrtujejo pripravo predloga, s katerim bi vendar prišlo do preoblikovanja v tistih organizacijah, ki se bodo še fi- nancirale na ravni občine ali iz občinskega proračuna.

POLONA MALOVRH

V KS Zabukovje dobili asfalt in telefone

V manj razviti KS pod Bo- horjem in Lisco so ljudje ve- liko prispevali za razvoj

ZABUKOVJE, 19. novembra – Ob nedavnem prazniku občine Sevnica so bile osrednje slovenski v KS Zabukovje, kjer so ob po- moči širše skupnosti in krajanov samih zgradili pomembne infra- strukturne objekte.

Se vedno manj razviti KS je do- bila 4200 metrov asfaltnih cest in nove telefonske priključke.

V vseh, kjer živi 899 prebiva- lcev, so s tem dobili prometno po- vezavo z dolino, kamor se vozi na delo in v šolo 350 ljudi, kmetje pa bodo imeli posledje ugodnejše mo- žnosti za prodajo pridelkov. Cesta bo prevozna tudi pozimi, ker je speljana po južnem pobočju.

Nič nam pomembna pridobitev niso dodatne telefonske zveze, saj se s povečano ATC omejevali priključitev 75 odstotkov gospo- dinstev. Za posodobljeno promet- nico in telefonijo, njuna skupna vrednost je 8.200.000 dinarjev, so krajanje več let plačevali samopri- snek, ter pomagali z delom, ma- terialom in dodatnim denarjem.

V. P.

Pokličite nas!

Ob prebiranju lokal- ne strani v časniku se vam je najbrž večkrat zdelo, da novinarnem ni uspelo zvesti vsega, spredeti prave resnice, prodreti v resnično živ- ljenje.

Prav gotovo se v vaši okolici dogajajo stvari, o kateri bi bilo treba po- vsem namenu pisati, jih komentirati, razlo- žiti.

Kaj ko bi nas pokli- cali in nam sporočili va- še pripombe in pred- lože?

Nič ne iščite po tele- fonskem imeniku! Za- vrtite številko sloven- skega dopisništva v De- lu (061) 318-280!

Vaš klic pričakujemo vsako dopoldne med 10. in 11. uro od pone- deljka do petka.

Kazalo bi razmisliš tudi o pra- vicah delavcev zdruge, o njih- vem minulem delu in socialni varnosti. Treba bo torej poskusi skupna izhodišča, da bodo bolj zadovoljni novi lastniki in tisti kmetijski delavci, med katerimi je veliko strokovnjakov. Brez njih ni mogoče pričakovati hi- trejšega razvoja kmetijstva. Zal je že mogoče govoriti o kadrov- skem razsulo.

»Jasno je, da ta čas kmet za- druge ne potrebuje. Išče jo te- daj, ko svojih pridelkov ne more prodati. Z zdaj je lažje in koristne- je, da trguje mimo zdruge, ker je povpraševanje po kmetijskih pridelkih še vedno večje kot po- nuda,« je povedal direktor Jož Starič.

SLAVKO DOKL

PO SLOVENIJI

Domovina je ena za Metličane

METLIKA, 19. novembra – Metliška kmetijska zveza in metliški krščanski demokrati so v soboto v Metliki pripravili dobro obiskano javno tribuno, ki so jo naslovili »Domovina je ena, nam vsem dodeljena«. Tribuno je vodil član slovenskega predsedstva Ciril Zlobec, pomagala sta mu dr. Rudi Končič in dr. Zdenko Roter. Osrednjo pozornost v razpravi so namenili narodni spravi in plebis- citu. Dr. Končič je govoril o krščanski ljubezni do bližnjega, dr. Roter pa se je osredotočil na nekatere filozofske probleme. Tako dr. Roter kot dr. Končič sta za takojšen plebiscit, Ciril Zlobec pa je opozoril na potrebo po poprejšnji uskladitvi stališč na Slovenskem. (M. D.)

Delavskih glasil bo čedalje manj

NOVO MESTO, 19. novembra – Ker so se dolenjski delovni kolektivi, razen redkih izjem, znašli v hudih finančnih škripcih, je močno prizadeto tudi obveščanje delavcev. Tovarne zdravil Krke in tovarne avtomobilov IMV, ki še vedno redno izhajata, vsa druga tovarniška glasila pa bodo verjetno nehala izhajati. (S. D.)

Janez Bizjak bo govoril o Aljaski

TRBOVLJE, 19. novembra – Planinsko društvo Trbovlje že desetletja organizira planinska in topotipna predavanja. Na torku- vem predavanju, ob 18. uri, v predavalnici Delavskega doma Trbov- lje bo arhitekt in alpinist Janez Bizjak, sicer strokovni delavec Triglavskega narodnega parka, govoril o temi: Aljaska – dežela zelenja in ledu. Prireditve bo povezana s številnimi barvnimi diapoziti- vti. (T. L.)

Tudi v Trzinu o novi ustavi

TRZIN, 19. novembra – V torek popoldne, ob 17. uri, bosta Trzinčanom govorila o osnutku ustave profesor dr. Tine Hribar in Danijel Starman. Trziški župan Peter Smuk ju je povabil v dvorano tovarne Peko. (M. K.)

Kokra obdarila otroke vrtca Bitnje

KRANJ, 19. novembra – Otroci vrtca v Bitnaju so dobili od Trgovskega podjetja Kokra za 1500 dinarjev igrače. Vzgojiteljice so si jih lahko same izbrale. Kokra je namreč med največjimi slovenskimi podjetji, ki uvaja in prodaja igrače. Vsako leto pripravi za kupce razstavo. Na letošnji so bili tudi starši otrok, ki hodijo v bitenjski vrtce. Napisali so prošnjo, jo naslovili na Kokro, in dobili igrače. (M. K.)

Mati in sin razstavljata v Šivčevi hiši

RADOVLJICA, 19. novembra – Jutri, v torek, odpirata razstavo akademske slikarke Dora Plestenjak in njen sin Domen Slana, ki je lani diplomiral na Akademiji likovnih umetnosti v Ljubljani. V gale- rijo Šivčeve hiše sta pripeljala večino del, ki sta jih uspešno predsta- vila že v znani beljaški galeriji ob mestnem zidu. Prireditelj ob 18. uri bosta z igranjem na kitari popeljala tudi Jan Plestenjak in Uroš Rakovec, pela pa bo Marjana Zurnic. Razstava bo odprta do 5. decembra. (M. K.)

Martinov ex tempore v Šmartnem

ŠMARTNO, 19. novembra – Društvo likovnih umetnikov severne Primorske iz Nove Gorice je v soboto pripravilo v Šmartnem v tori- škinih Brdih 7. slikarski ex tempore vs. Martina, ki se ga je udeležilo 26 slikarjev iz različnih slovenskih krajev. Zbiranje je gledalo 39 del in veliko odkupno nagrado predelatelja za najboljšo delo ex tempora (12.000 dinarjev) prisilila Uro Prvančič iz Ljubljane. Različne odkupne nagrade, ki so jih podelili Gostišče Oddih, Solkan, GLA-SMIK, Nova Gorica, Gostišče Pikel, Nova Gorica, Pigal, Solkan in vinogradnik Dušan Kristančič, Medana, ter dve društveni priznanji (s slikarskim povabilom v Šmartno) pa so prejeli Lucijan Bratuš, Pavle Medvedšek, Milovan Valič, Gigo de Breia, Rafael Nemec, Wang Hui Qin in Karel Kuhar. (B. S.)

Z novim odlokom do boljšega nadzora

POSTOJNA, 19. novembra – Potojski izvršni svet spet ni razpravljal o višjih cenah osnovnih komunalnih storitev, ker je Komunalno podjetje Postojna posredovalo gradivo tik pred sejo – pa še pomankljivo je bilo. Občinski izvršni svet bo predlagal odborni- kom postojnske skupščine, naj sprejmejo odlok o prenehanju odloka o organiziranju javnega podjetja, ki ga je občinska skupščina sprejela na začetku letošnjega leta. Ko so člani IS pred kratkim obravnavali poročilo o letošnjem poslovanju komunalnega podjetja, so ugotovili, da so v podjetju zlasti po 1. juliju sprejeli nekaj neustreznih odločitev, s katerimi so povišali OD na škodo nujnih vzdrževalnih del. Takrat je IS tudi ocenil, da veljavni odlok o organiziranju javnega podjetja ustanovitve ne omogoča ustreznega nadzora nad delovanjem podjetja, zlasti pa mu ne omogoča ukrepanja, ko se ne izvajata plan in program dela. Zato je IS pripravil nov odlok o organiziranju javnega podjetja. (M. T.)

Žrtve tudi v jamah na Koprskem?

KOPER, 19. novembra – Občinski IS v Kopru je danes imenoval petlansko komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih pripravila seznam jam v katerih so morda posmrtni človeški ostanki. Komisija bo morala poskrbeti tudi za natančno identifikacijo posmrtnih ostankov. Sklep je bil sprejet na podlagi predloga poslanca LDS v občinski skupščini. Danes smo zvedeli, je v koprski občini približno devet jam, ki bi jih bilo treba natančneje pregledati. (D. G.)

Srednješolci razstavljajo v Ljubljanski banki

SEŽANA, 19. novembra – Šolska hranilnica, ki jo vodi mentorica Majda Stocelj, in likovna skupina srednješolcev pod vodstvom akade- mičeske slikarke Karin Pirjevec sta v prostorih Ljubljanske banke ob dnevu varčevanja pripravili razstavo likovnih del srednješolcev. Raz- stava je posvečena tem zbiranju, prepovedi in vrednotam. Razstava poudarja odnos do dobrin, s katerimi ne smemo razmetavati. Srednje- šolski likovniki pa se ne posvečajo samo risanju, ampak skušajo sodelovati z drugimi številnimi izvenšolskimi dejavnostmi in pripra- viti multimedijski projekt. Razstava v sežanski enoti LB bo na ogled do 27. novembra. (O. K. S.)

V Kopru so teritorialcem podelili priznanja

KOPER, 19. novembra – V Kopru so danes, dan pred osrednjo slovensko v Poljčah, že proslavili 22. jubilej, ko so podelili 236 priznanj različnih priznanj, zbrane pa je podelil tudi Janez Slapar v. d. načelnika RŠTO Slovenije. V nagovoru zbranim je Slapar dejal, da je »TO v dvaindvajsetih letih razvoja in dela in majhnih in slabo opremljenih enot z orožjem (rekli smo mu trofejno), prešla v dobro organizirano, večinsko sodobno opremljeno, kadrovska izpopoln- njeno in izurjeno strukturo, ki je sposobna skupaj z JLA upreti se vsakemu morebitnemu napadalcu. Ob tem pa je Slapar obžaloval tudi to, da se je v JLA začelo izražati nezaupanje do političnega vodstva Slovenije. (D. G.)

Zakon pa bi moral izvesti ob plačila prispevka tiste, ki so sami pretrpeli škodo zaradi poplave. Če ne bo veljala ta izjema, bosta enako prispevala tako ta, ki po- plave sploh ni občutil, kot tisti, ki je imel zaradi poplave več deset- tisočinskih škodo, da o njego- vemu delu pri odpravljanju posledic in o njegovi prizadetosti sploh ne govorimo.

Vsekakor ne more biti prav, če plačata ta prispevek tako težko prizadeti Zgornjesavinčani kot neprizadeti Ljubljčanin. dr. ALEKSANDER HRAŠOVEC, Ljubljanska c. 22, Celje

Moje skromno, osamljeno mnenje je, da bi bilo bolje skupaj z vsemi drugimi demokratičnimi silami v Jugoslaviji stopiti v ko- alicijo, ki bi se postavila po robu osvajalskim težnjam Srbije. Le združeni lahko to storimo. Če pa bodo Srbi eno za drugo zasedali jugoslovanske republike, ne da bi preostale kaj ukretnile, nam ni pomoči.

ANDREJ GOGALA, Pot na Tičino 6, Brezovica

Krčenje pravic v zdravstvu naj dobi zakonsko podlago

Republiška sekretarka za zdravstvo in socialno varstvo Katja Boh je bila gostja ob predaji s solidarnostnim denarjem kupljene opreme v Sempetrski bolnišnici SEMPETER P. GORICI, 19. novembra — V prihodnjem letu bo moral začeti delovati nov sistem za zdravstveno varstvo. Vendar bo prehodno obdobje še potrebno. Nova zakonodaja na tem področju, predvsem zakon o zdravstveni dejavnosti in zakon o zdravstvenem zavarovanju bosta prinesla res velike spremembe. Zato bo v prihodnjih letih gotovo še očitno finančno in organizacijsko lovljenje ravnotežja. Tako je »potolila« govornice in jih hkrati opozorila republiška sekretarka za zdravstvo in socialno varstvo Katja Boh v pogovoru v Splošni bolnišnici dr. Franca Derganca v Sempetru pri Gorici.

Republiški sekretarki, ki je bila danes gost na slovesnosti ob predaji medicinske opreme, kupljene z denarnim solidarnostnim akcijem v severnoprimorski regiji, so namreč zdravstveni delavci regije predstavili finančne stiske osnovnega zdravstva in bolnišnic, ob tem pa tudi podvomili, da sedanji ukrepi sekretariata in vlade pomenijo pravo rešitev za vse hujše težave v zdravstvu. V pogovoru je bilo na primer mogoče slišati dvom v kriterije za razdeljevanje denarja zdravstvu in tudi mnenje, da so bili doslej sprejeti ukrepi zgolj na račun izvajalcev zdravstvenega varstva, da pa so pravice uporabnikov ostale iste. Zato tudi letošnje velike izgube. Novogoriški združeni zdravstveni dom bo na koncu leta imel od sedem do osem milijonov dinarjev izgube. Podobna bo izguba v sempetrski splošni bolnišnici.

Dr. Katja Boh je v odgovoru na taka in podobna opozorila zdravstvenih delavcev med drugim dejala, da so se v sekretariatu s sprejetimi ukrepi pač odzvali na dediščino. Zdravstvo je ena izmed »mrtnih luknj« v Sloveniji, je poudarila. Tako kot v drugih zdravstvenih ustanovah, da so sprejeti ukrepi prizadeji zgolj, torej izvajalce, tako drugi, na primer sindikati, ugotavljajo,

je opozorila dr. Katja Boh, da so ukrepi sprejeti na račun uporabnikov. Vendar pa »rezanje« pravega

● Zdravstveni delavci sempetrske splošne bolnišnice in zdravstvenih domov v novogoriški in tolminski občini so danes simbolično sprejeli medicinsko opremo, za katero so denar zbrali z doslej najbolj zahtevno tovrstno solidarnostno akcijo v Sloveniji. Z akcijo, ki jo so spodbudili zdravstveni delavci novogoriške, ajdovske in tolminske občine. Pred dobrima dvema letoma so kupili dve medicinski napravi (angiograf in elektroencefalograf) in dve posebno opremljeni reševalni vozili, ki skupaj stanejo več kot dva milijona DEM. S prispevki je sodelovalo več kot 50 podjetij in približno štiri tisoč posameznikov.

vic ni možno s posameznimi ukrepi, je pripomnila v pogovoru, temveč ga je treba uzakoniti. SLAVICA CRNICA

Osebnih dohodkov so povečali, pozabili pa na akumulacijo

V postojnski občini je od 53 podjetij bilo 18 takih, ki so ob devetmesečju imela 32 milijonov dinarjev izgube

POSTOJNA, 19. novembra — V devetmesečnem obdobju je postojnsko gospodarstvo imelo nekoliko slabše rezultate kot ob polletju. To velja zlasti za akumulacijo in izgube, boljše pa so bila izvozna gibanja. Ob tem, da se je v skupnem prihodku nekoliko zmanjšal delež obveznosti do družbene skupnosti, je treba povedati, da je postojnsko gospodarstvo to razliko namenilo predvsem za osebne dohodke in ne za akumulacijo.

Sicer pa se je v skupnem prihodku povečal delež stroškov s 94,5 na 95,4 odstotka, izgub z 0,1 na 1,1 odstotka, za slab odstotek pa se je povečal delež prihodkov od izvoza. V primerjavi z republiškim povprečjem so na Postojnskem imeli boljše razmerje med akumulacijo in izgubami, saj je bila akumulacija od izgub večja za 45 odstotkov. K ustvarjanju akumulacij (okrog 46 milijonov dinarjev) je le štiri odstotke prispevala industrija, hkrati pa je bilo v tej dejavnosti kar 81 odstotkov vseh obinskih izgub. Večji del (64 odstotkov) akumulacije sta dosegla gostinstvo in turizem, približno deseti-ono kmetijstvo in gozdarstvo, 7,5 odstotka pa trgovina.

Od 53 podjetij jih je z rdečimi številkami poslovalo 18, ki so v devetih mesecih našli skoraj 32 milijonov dinarjev izgube.

Med 18 izgubljajočimi je bilo 12 podjetij v zasebni in mešani lasti, njihov delež v skupni izgubi pa je le štiri odstotke. Na področju družbenih dejavnosti je bilo za dober milijon dinarjev izgub, od tega v zdravstvu 91 odstotkov, drugo pa v izobraževanju in socialnem varstvu. Povprečni osebni dohodek je bil v družbenih dejavnostih 6049 dinarjev, kar je 19 odstotkov več kot ob polletju. V gospodarstvu pa 5204 dinarjev oziroma osem odstotkov več kot v šestih mesecih.

MARIJANA TRILER

NOVI TEDNIK RADIO CELJE

NT&RC

Ilirski Bistrici bi lahko pomagalo boljše obveščanje

● Minuli mesec so prvič po ustanovitvi večstrankarskega občinskega parlamenta v 300 izvodih izšlo ilirskobistriško skupščinsko Informacijo. Kljub spremenjenim političnim razmeram, novim sestavljalcem in velikim ciljem pa se največji smernik ne razlikuje bistveno od njegovih enoličnih predhodnikov. V njem so objavljeni predvsem zapisi o minulem in zgodeh informacij o pričakovanih skupščinskih dogajanjih. Čeprav je na prvi strani objavljeno vabilo javnim delavcem, politikom, informativcem iz podjetij, krajevnih skupnosti, združenj, društev in od drugod, naj pošljejo prispevke in ideje za obdelavo vsebin, tudi tokrat v Informaciji zmanjšanico med podpisane izjavljale, ustvarjalne in ne zadnje polemične zapise, ki bi silihi k razmiselnosti in iskanju najboljših rešitev.

Ker imamo v Ilirski Bistrici prvo število »prejeto« Informacijo, bi v drugačnih razmerah lahko upali, da je za njihov vsebinski napredek še dovolj časa. Vendar se poznavalci bistriškega dogajanja bojijo, da se bo pri tem le težko premaknilo na bolje. Če se v občini ne bodo hitro odločili za temeljito izboljšanje obveščanja, bodo uradno informacijsko zadržanost in celo zaprtost še dolgo občasnno poživljali le spontani, strokovno slabo utemeljeni kritični mediji iz skupščinskih klopi in javni protesti alternativnih skupin ali ogorčenih posameznikov.

Takšne bojzani so res upravičene, to dokazuje tudi slabe izkušnje novinarjev pri garaškem

brskanju za novicami iz problematičnih podjetij in izvršeni molk večine strank na prošnjo maloštevilne bistriške novinarske srenje, da bi jih splošno obveščala o dogajanju na političnem prizorišču. Podobno je tudi z organizatorji različnih javnih dejavnosti in uporabniki njihovih storitev, s pobudniki družbenega samooorganiziranja ali interesnih združenj in oblastne strukture, stranke v postopku in tako naprej. Izkušnje kažejo, da se je tudi zaradi slabe obveščanosti Bistrica gospodarsko in politično razvijala precej počasneje, kot bi se morda lahko.

Očitno so prav omenjeni informacijski kratki stiki in kričeca potreba po boljši obveščanosti spodbudili bistriške Zeleno, da so začeli razmišljati o ustanovitvi lokalnega informacijsko-propagandnega studia. Glede na to, kako vsestranska naj bi bila njegova dejavnost in kakšne so bistriške potrebe na tem področju, zamisel še posebej vabljiva. Vendar bo treba pred njeno morebitno uresničitvijo podrobno določiti najprimernejša strokovna, organizacijska in gnotna izhodišča za njeno delovanje. Prav bi verjetno bilo, če bi nova družba prevzela tudi nekatere naloge skupščinske informacijske službe. Hkrati bi morala biti odprta za vse informacijske tokove.

Le tako bo v omejenem medijskem prostoru lahko dosegla cilje, zagotavljala ustvarjalen pretok informacij in si hkrati s privabljanjem čim večjega dela za obveščanje in propagando namenjenega denarja tudi dolgoročno zagotovila razvoj in obstoj. JANEZ ODAR

PISMA BRALCEV

Zanima me čistoča mesta

Zadnje čase je bilo veliko povedanega in tudi objavljenega o dejavnostih komunalnega podjetja SNAGA in s tem v zvezi tudi o aktivnostih raznih organov in skupnosti in izvršnem svetu mesta Ljubljana.

Moram reči, da mi vsa zadeva že nekoliko preseda in me dolgočasni. Pravzaprav me ne zanima, ali bo direktor SNAGE ta ali oni ali nekdo tretji, tudi ne, ali mora določene stvari opraviti ta organ ali ona komisija, itd.

Kot občana, ki redno plačujem prispevek za odvoz smeti in drugo, me predvsem zanima čistoča mesta in seveda, da tistim smeti pred hudo. Kako bo to naredilo podjetje SNAGA, je njihova stvar oziroma stvar nadrejenih organov. Če tega ne bo, bom prenehal plačevati tovrstni prispevek in bom to predlagal tudi hišnemu svetu. Za ustrezno plačilo želimo imeti ustrezno storitev. Tako je povsod po svetu, kjer je vzpostavljen tržni odnos. To, da bi se morali vsi »brigati za vse«, je ostanina preteklega »samoupraviteljskega« miselnosti, ki je preživela. Podobno kot za storitve SNAGE velja tudi za druge storitve ali kakršne koli odnose v zvezi z nakupom in prodajo. Stvari skušamo že enkrat obravnnavati z vidika odnosa podjetje — po-

trošnik, ne pa z vidika potreb politike in birokracije! STANE MOŽINA, Kardeljeva 10, Ljubljana

Je Medved res edini?

Dopušča možnost, da je tako kot pri večini sporov tudi v »vojni« med mestno oblastjo in podjetjem Snaga resnica neke vrste — pa vendar bi zastavil »vojskovodji« Marjanu Vidmarju vprašanje: Ali ste prepričani, gospod Vidmar, da je sporni gospod Medved edini človek v Sloveniji, ki bi bil sposoben voditi podjetje Snaga?

Če je Váš odgovor pritrdilen, se brž umaknite s svojega položaja, saj v tem primeru z Vášo presojo nekaj ne more biti v redu, če pa je odgovor nikalen in vztrajate na »barikadah« (iz prenapolnjenih smetnjakov) zaradi načel, se umaknite še tem hitreje, saj mestni izvršni svet najbrž ni primeren poligon za izživljanje individualnih (prestižnih) psiho-

Ne glede na to, kje natakuje je resnica v tem že naravnost tragikomnem sporu (h komiki prišpeva tudi potrditveni občanov), sem osebno mnenja, da je človek, ki se je pripravljen tako brez strahu vsiljevati za direktorja kolektiva, ki ga tako odločno zavrača, vse prej kot primeren za

takšno funkcijo (da o tistih, ki vsiljujejo njega, ne govorim). Sprašujem se tudi, katera diverzantska politična skupina znotraj Demosa spodbuja te ideje, da s tem, da na položaje mestne oblasti nastavlja ljudi Vidmarjevega kova. MILOŠ RODE, Skrabčeva 7, Ljubljana

Preveč besed o pometanju

Splošnavi predsednik občinskih, mestnih, krajevnih in kaj vem še kakšnih izvršnih in podobnih svetov, ko takole kot pri pokopjenku z malo več časa berem časopise Delo, Dnevnik, Mladina, Demokracijo pa še Delo Plus povrh, poslušam radio in gledam TV, mi je nenadoma postalo jasno: naš osrednji in glavni problem je podjetje Snaga in dogajanje okrog tega — kaj naše gospodarstvo, ki tone in je že na dnu, kaj zdravstvo, kultura, brezposelnost in vse v vsi poplavljeni!

O vsem tem je, v primerjavi z dogajanjem v Snagi, vse prenašal, pa kaj zato. In ker se po današnjih (11. novembra) obvestilnih na Valu 202 vidim, da tega še ni konec, imam sledeča predloga:

● prvič, če vsi odgovorni niso sposobni urediti problema v podjetju Snaga in nekaj tistih, ki delajo »zgago«, naj vsi po vrsti odstopijo, od gospoda Strgarja, Vidmarja, Omerzuja, Medveda

Idrija se res pogreza, a razlogov za preplah ni

Strokovnjaki zagotavljajo, da je posledice 500-letnega rudarjenja pod Idrijo mogoče preprečiti, vendar mora denar za dela redno pritekati

IDRIJA, 19. novembra — »V rudniku verjame, da bo občinska vlada rešila vprašanja financiranja rudnika tako, kot je obljubila,« zavrača vse dvome o tem, da idrijski izvršni svet ne bi bil kos problemom, ki jih občini nalagata rudnik in z zakonom podprt program njegovega zapiranja, direktor idrijskega rudnika živega srebra mag. Marko Cigale. Zagotavljanje denarja za dela v idrijski jami namreč tudi pomeni zagotavljanje varnosti in preprečevanje naravnih nesreč, ki bi, če bi dela v rudniku zamirli, tako ali drugače prizadela vseh sedem tisoč prebivalcev Idrije.

V to nevarnost, ki preži iz jame, so se Idrijčani vnovič prepričali ob letošnjem novembrskem neurju, ko so s težavo krotili plaz, ki je nastal zaradi močnega premikanja tal nad jamskimi objekti. Mag. Marko Cigale drsenje tal v okolici Idrije oziroma premikanje hribin Smukovega griča in Poljančevega hriba pripisuje 55-letnemu rudarjenju v idrijskem podzemlju. Iz njega so izkopali več kot osem milijonov tude. Nastale praznine v podzemlju so sicer zapolnjevali z zaspiki, ki pa se zdalec niso zadostali, da bi zapolnili praznine tako, da bi preprečili pogrezanje zemeljske površine v jamo. Kako je s tem, so pokazale raziskave janih let,

ko so trdnost podzemlja ugotavljali z vrtnjenjem. Tako so dokazali premike, ki so enakovredni in izraziti tudi v času, ko proizvodnja v rudniku miruje.

Kaj zdaj? Na to vprašanje odgovarja direktor ljubljanskega Rudarskega inštituta inž. Uroš Bajželj, ki je eden izmed avtorjev obsežnega programa zapiranja idrijske jame. »Pred tremi leti narejeni koncept zapiranja je še vedno aktualen. Zadevo posredanja povzraja zemlje bomo rešili z utrjevanjem sten in odkopavanjem skrilavih plasti v jami. Z njimi bomo dosegli drugačno praznoprerezitev hribinskih plasti, s čimer bomo preprečili plazanje Smukovega griča in Poljančevega hriba.« Inž. Uroš Bajželj pravi, da so zdaj možne le manjše spremembe prvotnega načrta. S temi bi nekoliko privarčevali. Na vprašanje, ali je treba s proizvodnjo živega srebra v Idriji nadaljevati, četudi je ta res ekološko sporna in nedonosna, je mag. Cigale razložil: »Živosrebrno rudo, ki jo odkopavamo v okviru programa za zapiranje idrijske jame, moramo predelovati v rotacijskih pešeh. Vsebuje namreč samorodno živo srebro. Kot je znano, ta kovina ni uničljiva z nobenim kemičnim procesom. Pridobivanje tega živega srebra je edina ekološko sprejemljiva varianta.«

KATJA ROŠ

Zaposlene v Gabianu spet delajo

Izolskim šiviljam bodo povečali plače in izplačali regres za letni dopust

IZOLA, 19. novembra — Stavka delavcev izolskega šiviljskega obrtnega podjetja Gabiano je trajala dva dni. Pri pogajanjih v v. d. direktorjem Vitogojem Erjavcem so v petek delavke nekoliko popustile pri svojih zahtevah, po zboru delavke pa so sklenile, da že v soboto znova sedejo za šivalne stroje.

Delavke so dosegle, da se jim v povprečju za 25 odstotkov dvigne osnova osebnega dohodka in da že ta mesec dobijo izplačano polovico regresa za letni dopust, kar ga določa splošna kolektivna pogodba, meštem ko naj bi drugo polovico dobile izplačano prihodnji mesec. Denar, ki naj bi ga dobile z zdajšnjim delom in prodajo, naj bi v celoti šel za osebne dohodke. Trindvajset šivilj Gabiana ima po zdajšnjih naročilih nemškega partnerja dela vsaj za dva meseca, upajo pa da bodo z njim dosegli sporazum o dolgoročnejšem sodelovanju. Nemški partner naj bi vsiljal v posodobitev proizvodnje Gabiana in pripravil dober program.

Tistih, ki imajo delo, je vsak mesec manj

V letošnjem oktobru je bilo v šestih primorskih občinah brez zaposlitve 4237 oseb

KOPER, 19. novembra — Število zaposlenih v južnoprimorski regiji se iz meseca v mesec manjša, hkrati pa silovito narasta brezposelnost. Oktobra je bilo v šestih primorskih občinah brez zaposlitve 4237 delavcev ali 70 odstotkov več kot v istem mesecu lani. To pomeni približno sedemdesetsto relativno brezposelnost, v kratkem pa bi lahko ta stopnja brezposelnosti kmalu presegla deset odstotkov.

Pred leti je znašala stopnja brezposelnosti le odstotek ali dva. Šlo pa je v glavnem za takšne brezposelnosti, ki so to bili bolj iz formalnih razlogov, ali pa take, ki so skozi status brezposelnosti pridobili različne ugodnosti. Med vsemi brezposelnimi pa je zdaj le malo takšnih, kar 1153 je brezposelnih zaradi stečajev, ki jih na Koprskem še doslej ni bilo malo — Štil Koper, Vinakoper, Tiskarna Jadran, Krasmetl Sežana, Iskra Sežana, Tomos, Galeb, zdaj pa napovedujejo stečaje in likvidacijske postopke še nekaterih drugih podjetij. Kar dve tretjini brezposelnih ne dobiva denarne pomoči. V koprskem zavodu za zaposlovanje menijo, da se bo število brezposelnih še povečalo, pa čeprav morda ne več toliko na račun stečajev. Prav lahko se bo zgodilo, da bo zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o delovnih razmerjih v marsičem olajšal postopek odpušcanja odvečnih delavcev, to pa bi pomenilo še večjo množico nezaposlenih.

● Na koprskem zavodu za zaposlovanje so letos dvostotno delovanje omogočili, da so prejeli denarno nadomestilo v znesku 24 mesečnih osebnih dohodkov naenkrat in se s tem denarjem lotili samostojne obrti ali podjetništva. Pomagajo zaposlovati pripravnike, pomagajo pri nekaterih prekvalifikacijah itd.

Značilno je, da je brezposelnosti največ tistih, ki najmanj znajo. Tako je brez dela ostalo 1268 pomožnih delavcev in 355 delavcev brez poklica. Prav tako je brez zaposlitve več kot 200 gimnazijških maturantov, 160 ekonomskih tehnikov, 49 zdravstvenih tehnikov. Sicer pa je med brezposelnimi tudi 920 takšnih, ki so končali poklicno šolo in 898 s srednješolsko izobrazbo. Med brezposelnimi jih ima 175 višjo in 113 višjo izobrazbo. Pri visoki izobrazbi pa gre le za posamezne primere — brezposelnih je na primer devet ekonomistov in osem inženjerjev kmetijstva. BORIS SULIGOJ

PO SLOVENIJI

Z novim odlokom do boljšega nadzora

POSTOJNA, 19. novembra — Postojnski izvršni svet spet ni razpravljal o višjih cenah osnovnih komunalnih storitev, ker je Komunalno podjetje Postojna posredovalo gradivo ted pred sejo — pa še pomankljivo je bilo. Občinski izvršni svet bo predlagal odbornikom postojnske skupščine, naj sprejmejo odlok o prenehanju odloka o organiziranju javnega podjetja, ki ga je občinska skupščina sprejela na začetku letošnjega leta. Ko so člani IS pred kratkim obravnavali poročilo o letošnjem poslovanju komunalnega podjetja, so ugotovili, da so v podjetju zlasti po 1. juliju sprejeli nekaj neustreznih odločitev, s katerimi so povzročili OD na škodo nujnih vzdrževalnih del. Takrat je IS tudi ocenil, da veljavni odlok o organiziranju javnega podjetja ustanovitvi ne omogoča ustreznega nadzora nad delovanjem podjetja, zlasti pa mu ni omogoča ukrepanja, ko se ne izvaja plan in program dela. Zato je IS pripravil nov odlok o organiziranju javnega podjetja. M. T.

Veseli večer z Otaviom Brakom in Tonijem Karjolo

SENOŽEČE, 19. novembra — KUD Pecca Cehovin Tatjana v Senožčah prireja Veseli večer, na katerem bosta nastopala Otavio Brak in humorist Andrej Jelačin-Toni Karjola. Prireditelj bo v novem kulturnem prostoru v Vili Mariji v Senožčah, v četrtek, 29. novembra, ob 19. uri. (O. K. S.)

Srednješolci razstavljajo v Ljubljanski banki

SEŽANA, 19. novembra — Šolska hranilnica, ki jo vodi mentorica Majda Stocca, in likovna skupina srednješolcev pod vodstvom akademske slikarke Karin Pirjevec sta v prostorih Ljubljanske banke ob dnevu varčevanja pripravili razstavo likovnih del srednješolcev. Razstava je posvečena trem zbiranju, prevodni in vrednotni. Razstava poudarja odnos do dobrin, s katerimi ne smemo razmetavati. Srednješolski likovniki pa se ne posvečajo samo risanju, ampak skušajo sodelovati z drugimi števili in izvenšolskimi dejavnostmi in pripraviti multimedijski projekt. Razstava v sežanski enoti LB bo na ogled do 27. novembra. (O. K. S.)

V Koprso so teritorialcem podelili priznanja

KOPER, 19. novembra — V Koprso so danes, dan pred srednjo slovesnostjo v Poljčah, že proslavili 22. jubilej delovanja Teritorialne obrambe Slovenije. Ob tej priložnosti so teritorialcem podelili okrog 30 različnih priznanj, zbrane pa je pozdravil tudi Janez Slapar v. d. načelnika RSTO Slovenije. V nagovoru zbranim je Slapar dejal, da je »TO v dvaindvajsetih letih razvoja in dela in majhnih in slabih organiziranih enot z orožjem (rekli smo mu trofejno), prerasla v dobro organizirano, večinsko sodobno opremljeno, kadrovsko izpolnjen in izurjen strukturo, ki je sposobna skupaj z JLA upreti se vsakemu morebitnemu napadalu. Ob tem pa je Slapar obžaloval tudi to, da se je v JLA začelo izražati nezaupanje do političnega vodstva Slovenije. (D. G.)

Žrtve tudi v jamah na Koprskem?

KOPER, 19. novembra — Občinski IS v Koprso je danes imenoval petčlansko komisijo, ki bo v prihodnjih mesecih pripravila seznam jam v katerih so morda posmrtni človeški ostanki. Komisija bo morala poskrbeti tudi za natančno identifikacijo posmrtnih ostankov. Sklep je bil sprejet na podlagi predloga poslanca LDS v občinski skupščini. Danes smo zvedeli, je v koprski občini približno devet jam, ki bi jih bilo treba natančneje pregledati. (D. G.)

Martinov ex tempore v Šmartnem

ŠMARTNO, 19. novembra — Društvo likovnih umetnikov severne Primorske iz Nove Gorice je v soboto pripravilo v Šmartnem v Goriških Brdih 7. slikarski ex tempore vs. Martina, ki se ga je udeležilo 26 slikarjev iz različnih slovenskih krajev. Zbirja je pregledala 39 del in veliko odkupno nagrado prireditelja za najbolje delo ex tempora (12.000 dinarjev) prisodila Ivo Prancič iz Ljubljane. Različne odkupne nagrade, ki so jih podelili Gostišče Oddih, Solkan, GLA-SMIK, Nova Gorica, Gostišče Pikol, Nova Gorica, Pigal, Solkan in vinogradnik Dušan Kristancić, Medana, ter dve društveni priznanji (s slikarskim povabilom v Šmartno) pa so prejeli Lucijan Bratuš, Pavle Medvedčič, Milovan Valič, Gigo de Breia, Rafael Nemec, Wang Hui Qin in Karel Kubar. (B. S.)

Z avtomobilom do praga trgovine, urada, službe ...

KOPER, 19. novembra — Med tednom avtomobili domala vsak dan preplavijo Koper. Prometna gneča je velika tudi zato, ker se hoče vsak z avtomobilom pripeljati do praga trgovine, urada, službe ... To je mogoče najbolje videti v središču mesta (okrog Titovega trga); tudi na obrobju mesta ni veliko boljše. Del velikega parkirišča ob semedelski vpadnici »imajo« še vedno branjce, od hotela Triglav pa do knjižarne je vsak dan več avtomobilov, parkiranih na pločniku, velika gneča pa je tudi pred poslovnimi stavbami v bližini Trgova. V dopoldanskem času parkirajo avtomobile vsepovsod, ne ustavijo jih niti cveljavna korita, ki jih v Koprso postavlja kar namesto znaka »parkiranje prepovedano« ... (Besedilo in slika: D. G.)

PREJELI SMO

Sprejeli program dela IS

Reakcija na članek novinarke Katje Roš, ki je bil v sredo, 14. novembra 1990, objavljen v Delu pod naslovom Sprejeli program dela IS nismo sprejeli, saj smo ga prav zaradi razpisne priloge in odstopnosti elementov, ki opredeljujejo program (konkretna naloga, roki, nosilci, idr.), spreminili v smernice vladnega dela. Na program vladne torej še naprej težko čakamo, to, ali nam bo všeč ali ne, pa bomo vedeli in povedali takrat, ko ga bomo imeli možnost videti.

2. Tudi to ne bo držalo, da delegati imenovanja Nevenke Podobnik nismo podprli, saj do glasovanja o njej sploh ni prišlo. Sprejet namreč ni bil le predlog, da se namesto podpredsednika — drugega ključnega človeka v vladi — imenuje sedmega člana vlade kot ministra brez listovke.

KLUB DELEGATOV LIBERALNO-DEMOKRATSKE STRANKE IDRIJA

MIMOGREDE

Ali bodo krajevni župani za svoje delo tudi nagrajeni?

TOLMIN, 19. novembra — Zamil, da bi predsedniki krajevnih skupnosti za svoje delo in trud pri odpravljanju skupnih težav nekega kraja bili nagrajeni oziroma da bi za svoje delo dobili nekakšno denarno nadomestilo, je vsekakor uместna. Žal pa zanjo, vsaj v tolminski občini, ni denarja.

V tolminski občini pa financirajo krajevne skupnosti po dveh poteh. Iz občinskega proračuna jemljejo denar za delovanje delegatskega oziroma odborniškega sistema. Letos je bilo v ta namen izločenih iz proračuna nekaj več kot petsto tisoč dinarjev, ki so jih med 39 krajevnih skupnosti tolminske občine razdelili po treh ključih. Po teh ključih dobijo največ denarja krajevne skupnosti, ki imajo največ prebivalcev in naselji.

Bovška krajevna skupnost je na primer letos za delovanje odborniškega sistema dobila nekaj več kot 27 tisoč dinarjev. Če ostanemo pri Bovcu, je bovška krajevna skupnost poleg tega dobila še enajst tisoč petsto dinarjev za vzdrževanje krajevnih

poti in skoraj dva tisoč dinarjev za skupne objekte. Drugega denarja ni na razpolago. To pomeni, da bi morali v Bovcu ali kjerkoli drugod v tolminski občini, profesionalnega krajevnega tajnika in za letne nagrade oziroma nadomestila za predsednika sveta krajevnih skupnosti, najprej pomisliti, od kod vzeti denar za sekretarjeve plače in predsednikovo nadomestilo. Do denarja za te potrebe bi lahko prišli s povečanjem občinskega proračuna, z višjo prispevno stopnjo ali s prerazporeditvijo denarja za potrebe komunalnega gospodarstva. O tem bi morala odločiti občinska skupščina. KATJA ROŠ

DELO plus

BIC center čaka na odločitev vlade

KOPER, 19. novembra — V Koprso smo storili vse, da lahko BIC center v Ankaranu zaživi, so povedali na današnji seji občinskega IS. »Zdaj je na vrsti Slovenija. Če ne bomo določili partnerja v Italijanom, bo projekt propadel,« je dejal direktor Zavoda za družbeni razvoj Jadran Bajec, ko je predstavil osnutek zazidalnega načrta za BIC center v Ankaranu. Tod bi se v prihodnjih letih na skupni površini okrog 13 tisoč kvadratnih metrov nastal neprofitni center za kaljenje idej in novih proizvodov, ki bi imel tudi status raziskovalne ustanove. V konceptu je določeno, da bodo center prikličili na drugi najmočnejši računalnik v Evropi. Zazidalni načrt bo v razpravi do 20. decembra, upajo pa tudi, da bodo v tem času vprašanja partnerstva, da bo mogoče izkoristiti deset milijard lir iz sporazuma Mikulčić — Gorja in da bodo ob »kopirskih« 35 milijonih dinarjev zagotovili še okrog 50 milijonov za uresničitve sporazuma. D. G.

V četrtek še enkrat o kataforezi

Javno razpravo o obrtni coni v Šalari podaljšali — Cimos mora odgovoriti

KOPER, 19. novembra — Javno razpravo o dopolnitvah in spremembah zazidalnega načrta obrtne cone v Šalari je koprski občinski IS danes sklenil podaljšati do 26. novembra. V tem času naj bi v Cimosu pripravili odgovore, ki jih minuli četrtek na javni obravnavi v KS Škocjan niso dali.

V KS Škocjan, pa tudi v okolici, so številni dvignili glas, ko so izvedeli da namerno Cimos, da v obrtni coni zgradi obrat za zaščito izdelkov po principu kataloga. Prebivalci in Zeleni v občini Koper so se projektu uprli, ker po njihovem ni dovolj zagotovil, da zaradi nove proizvodnje oziroma dejavnosti okolje ne bo še bolj obremenjeno. V Cimosu dokazujejo nasprotno in z mnogi strokovnjaki, ki so »neobremenjeni« s podjetništvom, skušajo krajanje prepričati, da novi obrat ne bo škodil okolju. Če bodo krajin s tem soglašali, bomo slišali ta četrtek, ko je spet sklenil zbor za obravnavo projekta. D. G.

ljano spet čistijo alternativni smetnari med druge navedeno tudi naslednje: »Tone Prevc, našel mesto vnepravne inspekcije, kiših služ, da na tiskovni konferenci dejal, da so zaradi epidemije, izdali delavcem Snage odločbo o delovni obveznosti...«

Kolikor vem, pomeni uvedba delovne obveznosti suspenz z ustavo določenih pravic in svoščolnosti človeka in občana, ki je dovoljena le v treh primerih: ob razglasitvi neposredne vojne nevarnosti, ob razglasitvi vojnega stanja in ob razglasitvi izrednih razmer. Za nobeno od navedenih razlogov ne niso pristojni niti gosp

